

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจิต
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี
A GUIDELINE OF LEARNING MANAGEMENT FOR INTELLIGENT
TEMPERAMENT ENHANCING OF PRIMARY SCHOOL
STUDENTS IN NONTHABURI PROVINCE

พระสมุห์ปริยญา ปรีชาโน (ยันต์โกเศศ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจิต
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

พระสมุห์ปริยญา ปรีชาโน (ยันต์โกเศศ)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๑

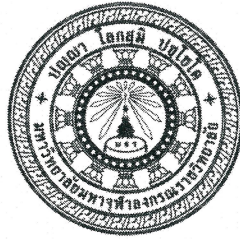
A Guideline of Learning Management for Intelligent
Temperament Enhancing of Primary School
Students In Nonthaburi Province

Phrasamu Parinya Parijñāno (Yankoset)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Educational Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2018

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ เรื่อง“แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัด นนทบุรี”เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธบริหารการศึกษา

(พระมหาสมบุญ วุฑฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(พระครูกิตติญาณวิสิฐ, ดร.)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.วิชชุดา พุนวิไล)

กรรมการ

(รศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ. ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ประธานกรรมการ

ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระสมุห์ปริญญ์ ปรีชาโน)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริตสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี
- ผู้วิจัย** : พระสมุห์ปริญญา ปริชาโน (ยันต์โกเกศ)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธบริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พธ.บ. (การบริหารการศึกษา),
M.Ed. (Educational Guidance), Ph.D. (Educational)
 - : ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข พธ.บ.(รัฐศาสตร์) ศษ.ม.(การศึกษาผู้ใหญ่และ
การศึกษาต่อเนื่อง) พธ.ด. (พุทธบริหารการศึกษา)
- วันที่สำเร็จการศึกษา** : ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต
ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๒) เพื่อศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธ
จริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๓) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้าง
เสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีระหว่าง
งานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และงานวิจัย
เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้วิธีเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๙๐ คน
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์
เอกสารและสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๕ คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา
ผลการวิจัยพบว่า

๑.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากร ภาพรวม ๖ ด้าน รายด้านบุคลากรมี
ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านโทสจริตรองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสัทธจริต
ด้านวิตกจริตด้านโมหจริตด้านราคจริต และรายด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านพุทธิจริต ตามลำดับ

๒.หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริตมี ๓ ประเด็น คือ ๑) วิเคราะห์ผู้เรียน ๒)
อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ๓) ส่งเสริมผู้เรียนให้เรียนรู้ด้วยตนเองเรียนรู้กับผู้อื่นและสามารถ
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ตามหลักพุทธจริต อันได้แก่ ราคะจริต โทสจริต โมหะจริต วิตกจริต สัทธา
จริต และพุทธิจริต โดยอาศัยผู้เรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
ด้วยความถนัดของแต่ละคนให้เรียนรู้อย่างมีความสุข

๓. เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต ๑) สนับสนุนการเรียนรู้ของ
นักเรียนที่สอดคล้องกับความถนัดของแต่ละคนที่บูรณาการการเรียนรู้พุทธจริตด้วยความเข้าใจของ
นักเรียน ๒) มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการสนับสนุนการเรียนรู้ประกอบไปด้วย สื่ออิเล็กทรอนิกส์
ห้องสมุด บุคคล และการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้มีความสุข ๓) ส่งเสริมเอื้ออำนวยสิ่ง
สนับสนุนการเรียนรู้ในหลายรูปแบบทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้ทันการเปลี่ยนแปลงของ
นวัตกรรมใหม่ ๆ

Thesis Title : A Guideline of Learning Management for Intelligent Temperament Enhancing of Primary School Students In Nonthaburi Province

Researcher : Phrasamu Parinya Parijano (Yankoset)

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee :

- : Assoc.Prof.Dr.Suddhipong Srivichai,
- B.A. (Educational),
- M.Ed. (Educational Guidance),
- Ph.D. (Educational Administration)
- Dr.Peravat Chaisuk
- B.A.(Public Administration),
- M.Ed..(Non formal Education)
- Ph.D. (Educational Administration)

Date of Graduation : March 19, 2019

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study the state of learning management for intelligent temperament enhancing of primary school students in Nonthaburi province, 2) to study learning management principles for intelligent temperament enhancing of primary school students in Nonthaburi province, and 3) to propose a guideline of learning management for intelligent temperament enhancing of primary school students in Nonthaburi province. The mixed research methods were used in the study. The quantitative data were collected by questionnaires from 190 samples consisting of school administrators, teachers, and school personnel and then analyzed by frequency, mean and standard deviation. The qualitative data were collected from documents and in-depth interviews with 5 key-informants, and then analyzed by content analysis.

The results of the study found that:

1. The opinion towards the state of learning management for intelligent temperament enhancing of primary school students in Nonthaburi province in 6 aspects was at a high level overall. The highest level was on hating temperament, followed by faithful temperament, speculative temperament, deluded temperament, lustful temperament, intelligent temperament respectively.

2. The principles of learning management for intelligent temperament enhancing consisted 3 factors; 1) Learners analysis, 2) Learning facilitation, and 3) Self-access learning and peer-learning support in order that the learners could apply according to the Buddhist temperaments; lustful temperament, hating temperament, deluded temperament, faithful temperament, intelligent temperament, and speculative temperament. The learners should have studied according to their skills and studied happily.

3. A guideline of learning management for intelligent temperament enhancing was as follows; 1) To support students' learning according to their skills integrated with the Buddhist temperaments, 2) To provide students with learning resources consisting of electronics media, library, person, and happy learning atmospheres, and 3) to promote multi-learning styles, in-classroom and outside-classroom learning, in order to keep in touch with innovative changes.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธิจิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็เนื่องด้วยได้รับความเมตตาช่วยเหลือจาก คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบป้องกันทุกรูปทุกท่านที่ได้สละเวลาตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มและผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ทุกท่านที่เมตตาให้คำชี้แนะอันเป็นข้อมูลสำคัญแก่การวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณคณะผู้บริหารและคณะครู ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๑๕ แห่ง ทุกท่านที่เมตตาแก่ผู้วิจัยได้เสียสละให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือทุกประการจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

คุณประโยชน์คุณงามความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็น กตเวทิตาคุณ แต่คุณ ครูอาจารย์ และผู้ที่ช่วยสนับสนุนการในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่าน

พระสมุห์ปริยญา ปรีชาโน (ยันต์โกเศศ)

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
อธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๓
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	๕
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ หลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้	๖
๒.๒ หลักพุทธจริต	๑๓
๒.๓ การเสริมสร้างพุทธจริต	๒๒
๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต	๒๖
๒.๕ ประวัติความเป็นมาโรงเรียน	๒๘
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๘
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๔๑
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๑
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๓
๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๓
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๔
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๔
๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕

บทที่ ๔ ผลการวิจัย

- ๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพ
การจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๔๗
- ๔.๒ ผลวิเคราะห์หลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๕๖
- ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้
เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๖๑
- ๔.๔ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ๖๓

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

- ๕.๑ สรุปผลการวิจัย ๖๕
- ๕.๒ อภิปรายผล ๖๙
- ๕.๓ ข้อเสนอแนะ ๗๒

บรรณานุกรม

๗๓

ภาคผนวก

๗๘

- ภาคผนวก (ก) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ๗๙
- ภาคผนวก (ข) รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ๙๓
- ภาคผนวก (ค) หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือวิจัย ๑๐๑
- ภาคผนวก (ง) หนังสือติดต่อส่วนงานเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม ๑๐๘

ประวัติผู้วิจัย

๑๓๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๓.๑	ตารางประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๒
๔.๑	ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามเพศ	๔๗
๔.๒	ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลทั่วไปของบุคลากร โดยจำแนกตามอายุ	๔๗
๔.๓	ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามวุฒิการศึกษา	๔๘
๔.๔	ค่าร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลทั่วไปบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง	๔๘
๔.๕	จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากรจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	๔๙
๔.๖	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีภาพรวม ๖ ด้าน	๔๙
๔.๗	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีด้านราคจริต	๕๐
๔.๘	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีด้านโทสจริต	๕๑
๔.๙	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านโมหจริต	๕๒
๔.๑๐	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านวิตกจริต	๕๓
๔.๑๑	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านสัทธจริต	๕๔
๔.๑๒	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านพุทธิจริต	๕๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ ความสัมพันธ์ของจริต ๖	๒๘
๒.๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๔๐
๔.๑ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๖๓

อธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์นี้ อ้างอิงจากพระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยได้กล่าวถึงแหล่งที่มา / เล่ม / ข้อ / และหน้า ตามลำดับ เช่น ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๕/๑๙๖ หมายถึง ที่มณิกาย ปาฎิกวรรค พระไตรปิฎกภาษาไทย

พระสุตตันตปิฎก

ส.ข. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	ที่มณิกาย	ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย) = สุตตันตปิฎก	ขุททกมณิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในทศวรรษที่ ๒๑ แนวคิดในการพัฒนามนุษย์และสังคมได้ถูกปรับเปลี่ยนแปรไป อันเนื่องมาจากปัจจัยทั้ง ๕ ด้านตามการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี ด้านค่านิยม และด้านการศึกษา^๑ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนการรับรองการผลิตกำลังคนให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัยจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาอย่างเร่งด่วนดังที่ฯพณฯนายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภาว่า

วันนี้ประเทศไทยยังไม่พ้นจากภาวะวิกฤต ประเทศยังต้องได้รับการบริหารที่ทุ่มเทเป็นพิเศษ จะปล่อยให้การบริหารดำเนินไปเหมือนภาวะปกติไม่ได้เพราะเศรษฐกิจของประเทศอาจถลาลึกไปอีจนยากที่จะเยียวยาดังนั้นประเทศไทยจึงต้องการการเปลี่ยนแปลงในแทบทุกมิติด้วยแนวคิดของนโยบายใหม่ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งข้อมูลความรอบรู้และสติปัญญาที่เข้าใจในรากเหง้าแห่งปัญหาและทันโลก ทันเหตุการณ์ รัฐบาลจะปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งความรู้อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียนรู้และฝึกอบรมได้ตลอดชีวิตและมีปัญญาเป็นทุนไว้สร้างงานและสร้างรายได้และนำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจและสังคมโดยยึดหลักการศึกษาสร้างชาติสร้างคนและสร้างงาน^๒

จากคำแถลงนโยบายดังกล่าวจะเห็นได้ว่ารัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาว่าการศึกษาคือเครื่องมือที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศ โดยเน้นเรื่องข้อมูล ความรอบรู้ มีสติปัญญาเป็นทุน มีการศึกษาเพื่อสร้างชาติ สร้างคน และสร้างงาน ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งให้เกิดคุณภาพให้เกิดขึ้นทั้งในด้านผลผลิต กระบวนการจัดการและปัจจัยต่างๆ โดยมุ่งให้การจัดการพัฒนาทั้งระบบ^๓

^๑ อรศรี งามวิทยาพงศ์, ปฏิรูปการศึกษา: มุมมองทางกระบวนการทัศน์และบริบทสังคม, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.midnightuniv.org/midculture44/newpage4> [๘ กันยายน ๒๕๖๐].

^๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การปฏิรูปการศึกษา: วาระแห่งชาติจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สู่การปฏิบัติ ยุทธศาสตร์ที่จะพาประเทศพ้นวิกฤต, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.onec.go.th/publication/strategic/strategic.html>. [๘ กันยายน ๒๕๖๐].

^๓ กนกกาญจน์ สินภิบาล, “การศึกษาคุณภาพตามแนวจิต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี”, วารสารศรีปทุมปริทัศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐): ๖๒.

กระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งกำหนดแนวการจัดการศึกษาตามความมุ่งหมายและหลักการ หมวด ๑ มาตรา ๙ การจัดระบบโครงสร้างและระบบการจัดการศึกษา ยึดหลักการเพื่อการมีเอกภาพในด้านนโยบาย มีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการกำหนด มาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศึกษามี หลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพคุณครูและบุคลากรทางการศึกษาและพัฒนาครูอาจารย์ และ บุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ระดมทรัพยากรต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา รวมทั้งการมี ส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบัน ศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น^๔

การศึกษาถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและเป็นการ ขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคม เนื่องจากการศึกษาเป็น กระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ให้ มีความเจริญงอกงามทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะ ทำงานและคิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่าง สร้างสรรค์^๕ ซึ่งสอดคล้องกับแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงได้พระราชทานเกี่ยวกับการศึกษาไว้ว่า “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่น ได้ผลที่แน่นอนและรวดเร็ว...”^๖

ดังนั้น ความสำเร็จในชีวิตไม่ว่าจะด้านการศึกษา การงาน ครอบครัว หรือด้านอื่นๆ มี ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่สุด คือ ความสามารถในการทำหน้าที่และมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จะต้องเข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่น เป็นอย่างดี ว่ามีลักษณะนิสัยพื้นฐานเป็นอย่างไร รู้ข้อดีและข้อจำกัดของกันและกัน เพื่ออยู่ร่วมกัน อย่างสร้างสรรค์ในบทบาทของแต่ละคน ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในองค์กรและสังคมประเทศชาติ ซึ่งองค์ความรู้ด้านจิตนั้น จะช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของตนเองและผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้ง เพราะเป็น บุคลิกภาพพื้นฐานตามที่เป็นจริงในปัจจุบัน จิตเป็นสภาพจิตใจและสภาวะจิตของแต่ละบุคคล มี ๖ ประการ คือ ราคะจิต โทสะจิต โมหะจิต วิทกจิต สัทธาจิต และพุทธิจิต โดยที่จิตจะเป็นพื้นฐาน ของความคิด การกระทำ พฤติกรรม และการแสดงออกของบุคคล การทำความเข้าใจบุคลิกภาพของ บุคคลเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา จึงจำเป็นต้องศึกษาพื้นฐานจิตของบุคคลผู้นั้นอย่างไม้อาจ หลีกเลี่ยงได้

^๔สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๔๒), หน้า ๘-๙.

^๕ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ, “การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะครุศาสตร์ อดุสากรรม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ๒๕๕๕), หน้า ๑.

^๖สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: สามเจริญพานิช, ๒๕๔๐), หน้า ๑.

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบูรณาการการศึกษาตามหลักพุทธจริต นักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ว่าผู้ที่มีส่วนในการบริหารการศึกษามีจริตในการบริหารการศึกษา แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำผลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางการจัดการ เรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ สภาพการแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีเป็นอย่างไร

๑.๓.๒ หลักการจัดกิจกรรม แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับ นักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีแตกต่างหรือไม่ อย่างไร

๑.๓.๓ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีลักษณะเป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัย แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัด นนทบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยทบทวนเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ได้แก่ ๑. ราคจริต ๒. โทสจริต ๓. โมหจริต ๔. วิตกจริต ๕. สัทธจริต ๖. พุทธจริต

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๒ ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย

๑. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบ สอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

๒. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ หลักจริต ๖ คือ ๑. รากจริต ๒. โทสจริต ๓. โมหจริต ๔. วิตกจริต ๕. สัทธาจริต ๖. พุทธิจริต

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ของสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต ๑ ซึ่งมีจำนวน ๓๒ โรงเรียน ผู้วิจัยเลือก ๑๕ โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนบุคลากรทั้งหมด ๓๖๑ คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร ๑๖ คน ครู ๓๑๙ คน และเจ้าหน้าที่ ๒๖

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาวิจัย คือ โรงเรียนทั้ง ๑๕ แห่ง ของจังหวัดนนทบุรี เขต ๑

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยเริ่มดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ รวม ๖ เดือน

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

พุทธจริต หมายความว่า ความประพฤติ; บุคคลที่มีพื้นฐานนิสัยหรือพื้นฐานจิตใจที่หนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง แตกต่างกันไป จำแนกออกเป็น ๖ ตามจริยา ๖^๗ คือ

๑. รากจริต ผู้มีรากะเป็นความประพฤติปกติ นักทางด้านรักสวรั้งาม
๒. โทสจริต ผู้มีโทสะเป็นความประพฤติปกติ นักทางใจร้อนขี้หงุดหงิด
๓. โมหจริต ผู้มีโมหะเป็นความประพฤติปกติ นักทางซึมเหงา งมง่าย
๔. สรัทธาจริต ผู้มีศรัทธาเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางน้อมเนื้อเชื่อใจ
๕. พุทธิจริต ผู้มีญาณจริตเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดพิจารณา
๖. วิตกจริต ผู้มีวิตกเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดจับจดฟุ้งซ่าน

สถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานตามกฎหมายที่มีหน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ระดับประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้น ป.๑ จนถึง ป.๖

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต ๑

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต ๑

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอนในสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต ๑

^๗ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). “พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์” พิมพ์ครั้งที่ ๑๗ . กรุงเทพมหานคร:๒๕๕๔.หน้า๕๖.

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๖.๑ ได้ผลการศึกษาสภาพการเรียนรู้พุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.๖.๒ ได้ผลการศึกษาหลักการการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.๖.๓ ข้อเสนอแนะทางการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธรจิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๒.๑ หลักการแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

๒.๒ หลักพุทธรจิต ๖ ประการ

๒.๓ การเสริมสร้างพุทธรจิต

๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธรจิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

๒.๕ ประวัติความเป็นมาโรงเรียน

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

๒.๑.๑ แนวคิดการจัดการเรียนรู้

สุมน อมรวิวัฒน์ กล่าวว่า เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการสอน หรือ กระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี ซึ่งจำแนกได้ดังนี้^๑

๑. การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบแบบแก้ปัญหา แบบสร้างผังความคิด แบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถาม แบบใช้การตัดสินใจ

๒. เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ วิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

๓. เทคนิคการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน และแบบฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป

๔. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การโต้วาทีกลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง กลุ่มตัว การประชุมต่างๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้น คู่คิด การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

๕. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เกม กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ

^๑สุมน อมรวิวัฒน์, ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, ๒๕๕๓), หน้า ๓๗.

๖. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิด ร่วมมือแข่งขัน หรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ

๗. เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (story line) และ การเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (problem-solving)

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการหรือการจัดสถานภาพการณ์ของการเรียนการสอนตามหลักการหรือทฤษฎีของผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด ซึ่งมีวิธีการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ในการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ไม่ได้หมายถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเท่านั้น แต่ผู้สอนควรปรับเปลี่ยนตนเอง โดยการ “แปลงรูปแบบการสอนให้ เป็น สิ่งอำนวยความสะดวก” ซึ่งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบใหม่ศูนย์วิจัยรูบิด้า (Rubida Research) ได้แบ่งการสอนออกเป็นห้ามิติ คือ การถ่ายทอด (Delivering) การประยุกต์ใช้ (Applying) การสร้างสรรค์ (Creating) การสื่อสาร (Communicating) และการตัดสินใจ (Decision Making) โดยสภาพแวดล้อมในการเรียนแบบใหม่จะต้องมีความสะดวกในการเคลื่อนย้าย และสามารถปรับเปลี่ยนในการใช้พื้นที่ในห้องเรียนได้อย่างง่ายดาย มีประสิทธิภาพในการเรียน โดยโต๊ะเก้าอี้ อาจมีล้อเลื่อนหรือใช้โต๊ะ ซึ่งจะเอื้อต่อการเรียนรู้แบบโครงการหรือการเรียนรู้ด้วยผู้เรียนมากกว่าเนื้อหา

ดังนั้นสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้วิธีการเรียนได้อย่างคล่องตัว เช่นการมอง การคิด การจับคู่ การฟัง การค้นหา การพูดคุย การทำงานเป็นทีม การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนๆ และอาจมีการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ อาทิ การปรับเปลี่ยนพื้นที่เรียน ห้องเรียนยืดหยุ่นในการเรียนของแต่ละทีม การปลุกตัวไปคิดคนเดียว การเคลื่อนตัวเข้าหาเครื่องมือที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เป็นต้น หรืออาจมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ต่างกันไปหลายรูปแบบให้เหมาะสมกับการทำงานของผู้เรียนสามแบบคือ สภาพแวดล้อมที่ผู้เรียนต้องใช้สมาธิในการเรียน สภาพแวดล้อมสำหรับงานที่ต้องร่วมมือกันทำงาน และสภาพแวดล้อมสำหรับงานโครงการที่ต้องลงมือปฏิบัติ

สรุปได้ว่า สถานศึกษาต้องพยายามทำให้ทุกพื้นที่ของโรงเรียนกลายเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพไม่เว้นแม้กระทั่งทางเดินที่สามารถทำงานได้ มุมห้องที่มีโซฟานั่งพักผ่อนหรือทำงานร่วมกัน ห้องน้ำ โรงอาหาร สวนเกษตร พื้นที่พักผ่อน สนามกีฬา เป็นต้น โดยอาจมีการออกแบบร้านหนังสือ หรือร้านกาแฟที่มากกว่าตึกแบบที่บุงอูดู้ แต่เป็นห้องเรียนที่สามารถมองเห็นผ่านไปอีกส่วนหนึ่งได้ เช่นใช้กระจกกั้นระหว่างห้องเรียนกับทางเดินสวนพักผ่อน เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ผู้ปกครอง คนในชุมชน ครู ผู้บริหารสามารถมองเห็นกิจกรรมใดๆในห้องเรียน ซึ่งอาจเห็นนักเรียนกำลังวางแผนทำงาน กำลังทำโครงการ หรือนำเสนองาน โดยอาจมีครูอยู่ทำตัวเสมือนผู้จัดการโครงการ หรืออาจจะเป็นห้องเรียนที่นักเรียนกำลังทำงานอย่างอิสระ

๒) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ นับว่ามีความสำคัญมาก หากครูยังใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่ถ่ายทอดผ่านตัวครูไปสู่เด็กเป็นสำคัญแล้ว ผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ จะไม่มีคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ซึ่งโฟการ์ตี้ (Fogarty) ได้กล่าวถึงกรอบวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของประเทศ

ลิงคโปร (Ministry of Education, 2004) ๔ ประการ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่ ๒ เป็นวิสัยทัศน์เพื่อการศึกษาที่ว่า “สอนให้น้อยลง เรียนรู้ให้มากขึ้น” เป็นวิสัยทัศน์ที่เน้นการสอนในแบบที่ช่วยนักเรียนให้เรียนรู้โดยไม่ต้องสอน ซึ่งครูต้องมีกิจกรรมจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี รวมทั้งทักษะชีวิตที่ใช้ได้จริงกับครอบครัว โรงเรียน ชุมชนและประเทศชาติ

นอกจากนี้ เพิร์ลแมน (Pearlman) ยังได้กล่าวถึงผู้เรียนในศตวรรษใหม่ที่เป็นคนยุคดิจิทัล เป็นมนุษย์เครือข่าย กระตือรือร้นที่จะทำงานด้วยตนเองหรือร่วมมือกับผู้อื่น โดยเมื่ออยู่บ้านเขาจะชลุกอยู่กับคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ไอพอด และสมาร์ทโฟน แต่เมื่ออยู่กับโรงเรียนเขากลับต้องถูกบังคับให้นั่งที่โต๊ะตัวเล็กๆ เพื่อขีดเขียนด้วยดินสopakกาและทำงานตามใบงานที่ได้รับคำสั่งจากครู ซึ่งเขาได้กล่าวถึงงานวิจัยด้านการศึกษามากมายที่แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมและศักยภาพใหม่ๆของผู้เรียนในปัจจุบันว่า “นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อพวกเขามีส่วนร่วม” ซึ่งต่อมาเพรนสกี (Prensky, 2001) ได้เรียกร้องให้ครูเปลี่ยนวิธีสอนจาก “การบอกให้ทำหรือบรรยาย” ไปสู่การสอนแบบใหม่ที่ “ปล่อยให้ผู้เรียนสอนตัวเอง โดยมีครูแนะนำ”

สำหรับในประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๓: ๑๑๕) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า ผู้เรียนในอนาคตต้องถูกส่งเสริมและกระตุ้นให้เขาได้มีบทบาทในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเองมากขึ้น และในปีเดียวกันยังได้เสนอแนะไว้อีกว่า การสอนต้องเน้นทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลงานวิจัยที่ยืนยันว่าทักษะการคิดเกี่ยวข้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ในทางบวก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๓: ๘๑) ซึ่งต่อมา กฤษณพงศ์ กีรติกร (๒๕๕๒: ๕๑-๕๓) ได้สรุปว่าคนในยุคศตวรรษที่ ๒๑ จะมีพฤติกรรม การเรียนรู้เปลี่ยนไป ดังนั้นจึงต้องสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการหาข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณและมีพลังค์สรร (Selective) สูง เพื่อเลือกหาข้อมูลที่เพียงพอกับความต้องการ สังเคราะห์ความรู้และเกิดปัญญา ไม่สาลักข้อมูลมากมายท่วมท้น และยังแยกข้อมูลได้มากกว่าในอดีตที่แยกแยะเฉพาะโลกจริงและโลกจินตนาการ ซึ่งมนุษย์จะอยู่กับโลกเสมือนจริงมากขึ้นในอนาคต

ดังนั้นการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างดีนั้นจึงมีกระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยการศึกษา ค้นคว้า พิสูจน์ ทดสอบ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและสร้างผลงานของตนเองออกมาอย่างมีคุณภาพ การสอนในศตวรรษที่ ๒๑ เราจึงน่าจะเห็นภาพของผู้เรียนที่มุ่งมั่นในการทำงานของตนเอง จากการเขียนบันทึกออนไลน์ การค้นคว้าบนอินเทอร์เน็ต การเรียนผ่านโลกเสมือนจริง การนำเสนอผลงานของตนเองผ่านสื่อดิจิทัล หรือกำลังร่วมประเมินทักษะการทำงานร่วมกันและการนำเสนอผลงานของเพื่อนๆ แต่ทั้งนี้ในห้องเรียนก็อาจจะยังมีการเรียนจากครูเช่นกันในบางรายวิชาที่เป็นรายวิชาแบบสหวิทยาการที่ต้องสอนร่วมกันเป็นทีม^๒

๒.๑.๒ หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้มีลักษณะที่เด่นชัดอยู่ ๓ ลักษณะ คือ

^๒ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, ๘๐ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นตัง, ๒๕๕๙), หน้า๕-๙.

๑. การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นทั้งผู้สอนและผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน และเป็นปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้

๒. การจัดการเรียนรู้มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่

๒.๑ ด้านความรู้ความคิด หรือด้านพุทธิพิสัย

๒.๒ ด้านทักษะกระบวนการ หรือด้านทักษะพิสัย

๒.๓ ด้านเจตคติ หรือด้านจิตพิสัย

๓. ด้านการจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้ก็ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ของผู้สอน ซึ่งหมายความว่า การจัดการเรียนรู้จะบรรลุจุดประสงค์ได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้สอนทั้งด้านวิชาการ (ศาสตร์) ทักษะและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ (ศิลป์) เป็นสำคัญ

จากที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างไรก็ต้องมีกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน มีจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ จะประสบผลสำเร็จได้ดี ผู้สอนต้องมีความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนรู้^๓

หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีนักการศึกษาหลายๆท่าน ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้อย่างหลากหลาย โดยมีรายละเอียดบางประการที่แตกต่างกันตามทัศนคติของนักการศึกษาแต่ละท่าน และเมื่อนำรายละเอียดดังกล่าวมาสังเคราะห์แล้ว สามารถจำแนกหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้^๔

๑. วิเคราะห์ผู้เรียน (Analyze learner) ผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องและตอบสนองผู้เรียนมากที่สุด

๒. อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ครูจะไม่ผู้สอนอีกต่อไป แต่ครูจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยการจัดสภาพการเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่

๓. การส่งเสริม (Incitament) ผู้สอนต้องทำหน้าที่ส่งเสริม กระตุ้น และปลุกฝังให้ผู้เรียนเกิดทักษะและคุณลักษณะเชิงบวกในการเรียนรู้จากกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดขึ้น โดยประเด็นหลักๆ ที่ผู้สอนควรส่งเสริมและให้ความสำคัญ คือ

๓.๑ ผู้เรียนพึ่งพาตนเองในการเรียนรู้ (Autonomy)

๓.๒ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ (Participation)

๓.๓ ผู้เรียนร่วมมือและมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ (Cooperation and Interaction)

^๓มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ๒๕๕๗, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (พิมพ์ที่ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๗), หน้า ๙.

^๔ทีศนา ขมณี, ๘๐ นวัตกรรม : การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรนซ์, ๒๕๕๗), หน้า ๑๒๐.

๓.๔ ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construction)

๓.๕ ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ (Application)

๒.๑.๓ ทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) เป็นกรอบงานวิจัยที่จัดระบบของความรู้หรือข้อมูล และเหตุการณ์เรียนรู้ที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นการจัดระบบใหม่ของประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน หรือเป็นหลักการของการเกิดการเรียนรู้ที่สามารถทำการทดสอบได้ สามารถนำอ้างอิงถึงเหตุการณ์และประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้มีพัฒนาการมาจากทฤษฎีจิตวิทยา ซึ่งมีการศึกษาทดลองเริ่มตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมา^๕

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิดคน สามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะทำให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้ เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวด กวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Bloom (Bloom's Taxonomy)

ความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) Bloom ได้แบ่งการเรียนรู้เป็น ๖ ระดับ

๑. ความรู้ ความจำ (Knowledge)

๒. การประยุกต์ (Application)

๓. ความเข้าใจ (Comprehend) ซึ่งเป็นระดับล่างสุด

๔. การสังเคราะห์ (Synthesis) สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ ให้แตกต่างจากรูปเดิมเน้นโครงสร้างใหม่

๕. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหาตรวจสอบได้สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ให้แตกต่างจากรูปเดิม

๖. การประเมินค่า (Evaluation) วัดได้เน้นโครงสร้างใหม่ และตัดสินใจว่าอะไรถูก หรือผิดประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัด

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมเยอร์ (Mayor)

^๕รังสรรค์ บุขะยะมา, เอกสารการจัดการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๐), หน้า ๑๗.

^๖พระราชเวรณ รุ่งเรือง, “การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในโรงเรียนที่ปึงกรวิทยาพัฒน์ (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอนการวิเคราะห์ความจำเป็นเป็นสิ่งสำคัญและตามด้วยจุดประสงค์ของการเรียนเงื่อนไขพฤติกรรมควรชี้ชัดและสังเกตได้ โดยแบ่งออกเป็นย่อยๆ ๓ ส่วนด้วยกันมาตรฐาน

๑. พฤติกรรมสำเร็จได้ควรมีเงื่อนไขในการช่วยเหลือ
๒. พฤติกรรมที่ได้นั้นสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์
๓. ความรู้ถูกสร้างหรือหล่อหลอมโดยประสบการณ์ (Bruner)
 - ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียน
 - ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาจากแง่มุมต่างๆ
 - ผู้เรียนเลือกเนื้อหาและกิจกรรมเอง
 - ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง เนื้อหาควรถูกสร้างในภาพรวม

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ (Tylor)

๑. ความต่อเนื่อง (continuity) หมายถึง ในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อยๆ

๒. การจัดช่วงลำดับ (sequence) หมายถึง หรือการจัดสิ่งที่มีความง่ายและต่อเนื่องกันไปสู่สิ่งที่มีความยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรม

๓. ประสบการณ์บูรณาการให้มีการเรียงลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (integration) หมายถึง การจัดประสบการณ์จึงควรเป็นในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เพิ่มพูนความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมดของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้ จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม

ทฤษฎีการเรียนรู้ ๘ ขั้น ของกาเย่ (Gagne)

๑. การจูงใจ (Motivation Phase) การคาดหวังของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้

๒. การรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending Phase)

๓. ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่สอดคล้องกับความตั้งใจ การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (Acquisition Phase)

๔. ความสามารถในการจำ (Retention Phase) เพื่อให้เกิดความจำระยะสั้นและระยะยาว

๕. ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (Recall Phase)

๖. การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Generalization Phase)

๗. การแสดงออกพฤติกรรมที่เรียนรู้ (Performance Phase)

๘. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน (Feedback Phase) ผู้เรียนได้รับทราบผลเร็วจะทำให้มีผลดีและประสิทธิภาพสูง^๗

๒.๑.๔ ความสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้

^๗กิดานันท์ มลิทอง, เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๕.

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) เป็นกรอบงานวิจัยที่จัดระบบของความรู้หรือข้อมูล และเหตุการณ์เรียนรู้ที่ซับซ้อน ซึ่งเป็นการจัดระบบใหม่ของประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อน หรือเป็นหลักการของการเกิดการเรียนรู้ที่สามารถทำการทดสอบได้ สามารถนำอ้างอิงถึงเหตุการณ์และประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้มีพัฒนาการมาจากทฤษฎีจิตวิทยา ซึ่งมีการศึกษาทดลองเริ่มตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ ๒๐ เป็นต้นมา^๔

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) การเรียนรู้ คือ กระบวนการที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิดคน สามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยิน การสัมผัส การอ่าน การใช้เทคโนโลยี การเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่จะต่างกัน เด็กจะเรียนรู้ด้วยการเรียนในห้อง การซักถาม ผู้ใหญ่มักเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ผู้สอนนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้ที่สร้างบรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ที่จะทำให้เกิดขึ้นเป็นรูปแบบใดก็ได้ เช่น ความเป็นกันเอง ความเข้มงวด กวดขัน หรือความไม่มีระเบียบวินัย สิ่งเหล่านี้ผู้สอนจะเป็นผู้สร้างเงื่อนไข และสถานการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกรูปแบบการสอน รวมทั้งการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน^๕

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของ Bloom (Bloom's Taxonomy)

ความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) Bloom ได้แบ่งการเรียนรู้เป็น ๖ ระดับ

๑. ความรู้ ความจำ (Knowledge)
๒. การประยุกต์ (Application)
๓. ความเข้าใจ (Comprehend) ซึ่งเป็นระดับล่างสุด
๔. การสังเคราะห์ (Synthesis) สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ ให้แตกต่างจากรูปเดิมเน้นโครงสร้างใหม่
๕. การวิเคราะห์ (Analysis) สามารถแก้ปัญหาตรวจสอบได้สามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ให้แตกต่างจากรูปเดิม
๖. การประเมินค่า (Evaluation) วัดได้เน้นโครงสร้างใหม่ และตัดสินใจว่าอะไรถูกหรือผิดประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัด

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของเมเยอร์ (Mayor)

ในการออกแบบสื่อการเรียนการสอนการวิเคราะห์ความจำเป็นเป็นสิ่งสำคัญและตามด้วยจุดประสงค์ของการเรียนเงื่อนไขพฤติกรรมควรชี้ชัดและสังเกตได้ โดยแบ่งออกเป็นย่อยๆ ๓ ส่วนด้วยกันมาตรฐาน

๑. พฤติกรรมสำเร็จได้ควรมีเงื่อนไขในการช่วยเหลือ
๒. พฤติกรรมที่ได้นั้นสามารถอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบรูเนอร์

^๔รังสรรค์ บุขะยะมา, เอกสารการจัดการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๐), หน้า ๑๗.

^๕พระราชเวรณ รุ่งเรือง, “การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

๓. ความรู้ถูกสร้างหรือหล่อหลอมโดยประสบการณ์ (Bruner)

- ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบในการเรียน
- ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายขึ้นมาจากแง่มุมต่างๆ
- ผู้เรียนเลือกเนื้อหาและกิจกรรมเอง
- ผู้เรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง เนื้อหาควรถูกสร้างในภาพรวม

การเรียนรู้ตามทฤษฎีของไทเลอร์ (Tylor)

๑. ความต่อเนื่อง (continuity) หมายถึง ในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการฝึกทักษะ ในกิจกรรมและประสบการณ์บ่อยๆ

๒. การจัดช่วงลำดับ (sequence) หมายถึง หรือการจัดสิ่งที่มีความง่ายและต่อเนื่องกัน ไปสู่สิ่งที่มีความยาก ดังนั้นการจัดกิจกรรม

๓. ประสบการณ์บูรณาการให้มีการเรียงลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ได้เรียนเนื้อหาที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น (integration) หมายถึง การจัดประสบการณ์จึงควรเป็นในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียน ได้เพิ่มพูน ความคิดเห็นและได้แสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกัน เนื้อหาที่เรียนเป็นการเพิ่มความสามารถทั้งหมด ของผู้เรียนที่จะได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ กัน ประสบการณ์การเรียนรู้ จึงเป็นแบบ แผนของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับสถานการณ์ที่แวดล้อม

ทฤษฎีการเรียนรู้ ๘ ขั้น ของกาเย่ (Gagne)

๑. การจูงใจ (Motivation Phase) การคาดหวังของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจในการ เรียนรู้

๒. การรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending Phase)

๓. ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่สอดคล้องกับความตั้งใจ การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (Acquisition Phase)

๔. ความสามารถในการจำ (Retention Phase) เพื่อให้เกิดความจำระยะสั้นและ ระยะยาว

๕. ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (Recall Phase)

๖. การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Generalization Phase)

๗. การแสดงออกพฤติกรรมที่เรียนรู้ (Performance Phase)

๘. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน (Feedback Phase) ผู้เรียนได้รับทราบ ผลเร็วจะทำให้มีผลดีและประสิทธิภาพสูง^{๑๐}

๒.๒ หลักพุทธจริต

จากการศึกษาเอกสารพบว่า มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย และแนวคิด เกี่ยวกับหลักจริต ๖ ไว้ดังนี้

๒.๒.๑ ความหมายของจริต

^{๑๐} กิดานันท์ มลิทอง, เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๕.

คำว่า “จริต” นั้นมีรากศัพท์ของคำมาจากภาษาบาลีคำว่า จร แปลว่า เทียบไป ประพฤติ^{๑๑} เมื่อนำ จร ธาตุ + ต ปัจจัยในกิริยาภิกตฺก ซึ่งกฎของ ต ปัจจัยมีอยู่ว่า ถาลงหลังธาตุตัวใด ให้ลบที่สุดธาตุของศัพท์นั้นเสีย แต่ถ้าไม่ลบที่สุดธาตุ ให้ลง อี อาคม จึงได้คำว่า จริต ซึ่งจริตใช้เป็นคำคุณศัพท์เพื่อขยายคำนาม เช่น รากจริต โมหจริต เป็นต้น หากใช้ในรูปคำนามเพียงลำพังจะมีรูปคำว่า “จริยา” สำเร็จรูปมาจาก จร ธาตุ + ญย ปัจจัย โดยใช้อดีตถิลงค์

คัมภีร์วิสุทธิมรรค และคัมภีร์ปรมัตถทีปนี กล่าวถึง (จริต) โดยใช้เป็นคำนาม โดยแสดงเป็นรูปคำเป็น รากจริยา โทสจริยา โมหจริยา สัทธาจริยา พุทธิจริยา และวิตกกจริยา^{๑๒}

คัมภีร์วิมุตติมรรค ได้กล่าวอธิบายถึงคำว่า “จริยา” ว่าหมายถึง จริยา ๑๔ ประการ คือ รากจริยา โทสจริยา โมหจริยา สัทธาจริยา พุทธิจริยา วิตกกจริยา รากโทสจริยา รากโมหจริยา โทสโมหจริยา รากโทสโมหจริยา สัทธาพุทธิจริยา สัทธาวิตกกจริยา พุทธิวิตกกจริยา และสัทธาพุทธิวิตกกจริยา และได้กล่าวถึงบุคคล ๑๔ ประเภทซึ่งตรงกันกับ ๑๔ จริยา ที่กล่าวมา คือ รากจริต โทสจริต โมหจริต สัทธาจริต พุทธิจริต วิตกกจริต รากโทสจริต รากโมหจริต โทสโมหจริต รากโทสโมหจริต สัทธาพุทธิจริต สัทธาวิตกกจริต พุทธิวิตกกจริต และสัทธาพุทธิวิตกกจริต อนึ่ง จริยาอย่างอื่นก็ยังมีอยู่ เช่น ตัณหาจริยา ภิญญิจริยา มานะจริยา และในส่วนของ กรรมโลภะและจริต ที่เหลือมีความหมายไม่แตกต่างกันจากที่กล่าวมานี้^{๑๓} ซึ่งในคัมภีร์วิสุทธิมรรค ก็ได้มีการกล่าวรายละเอียดของจริยา ๑๔ ประการนี้ไว้เหมือนกัน แต่ให้ผู้ศึกษาเข้าใจ โดยสังเขปว่ามี จริยาเพียง ๖ อย่างเท่านั้น^{๑๔}

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) กล่าวว่า จริต คือ ความประพฤติ พันนิสัย หรือพันเพแห่งจิตของคนทั้งหลายที่หนักไปด้านใดด้านหนึ่ง แตกต่างกันไป^{๑๕}

พระมหาวิระ ถาวโร กล่าวว่า จริต แปลว่า จิตท่องเที่ยว สถานที่จิตท่องเที่ยวหรืออารมณ์อันเป็นที่ท่องเที่ยวของจิตนั้น^{๑๖}

วคิน อินทสระ กล่าวว่า จริต หมายถึง อาการทางกาย ทางวาจาที่ประพฤติอยู่เป็นประจำจะเรียกว่าอธยาศัยบวkd้วยนิสัยก็ได้^{๑๗}

พ.รัตนลักข์ กล่าวไว้ว่า จริต หมายถึง คุณลักษณะนิสัยและความประพฤติที่เป็นปกติของบุคคลหรือสภาพจิตใจอันเป็นปกติของบุคคลนั้นๆ^{๑๘}

^{๑๑}พระมหาเทียบ สิริธนาโณ (มัลลย์), **การใช้ภาษาบาลี**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๒๑๐.

^{๑๒}พระญาณธชะ, **ปรมัตถทีปนี**, แปลโดย พระคันธสาราภังค์, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๒๑๐; วิสุทธิ (ไทย) ๑๖๖.

^{๑๓}พระอุบติสสเถระ, **วิมุตติมรรค**, แปลโดย พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต) และคณะ, พิมพ์ครั้งที่ ๖, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๕๕-๕๖.

^{๑๔}วิสุทธิ (ไทย) ๑๖๗.

^{๑๕}พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), **พระไตรปิฎกสิ่งที่ชาวพุทธต้องรู้**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๓๑-๓๒.

^{๑๖}พระมหาวิระ ถาวโร, **คู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน**, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๑), หน้า ๘๐.

^{๑๗}วคิน อินทสระ, **สาระสำคัญแห่งวิสุทธิมรรค**, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: บรรณาการ, ๒๕๒๑), หน้า ๓๔.

สรุปว่า จริต หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติ พฤติกรรม ลักษณะพื้นนิสัย หรือพื้นเพของจิตที่หนักไปด้านใดด้านหนึ่งเป็นปกติประจำของบุคคลนั้นๆ โดยแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป คือ

๑. รากจริต หมายถึง ผู้มีรากะเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางรักสวयरักงาม

๒. โทสจริต หมายถึง ผู้มีโทสะเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางใจร้อนหงุดหงิด

๓. โมหจริต หมายถึง ผู้มีโมหะเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางเขลาเหงาซึม เจื่องง งมงาย

๔. สัทธาจริต หมายถึง ผู้มีศรัทธาเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางมีจิตซาบซึ้ง ชื่นบาน น้อมใจเลื่อมใสโดยง่าย

๕. พุทธิจริต หรือ ญาณจริต หมายถึง ผู้มีความรู้เป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางใช้ความคิดพิจารณา

๖. วิตกจริต หมายถึง ผู้มีวิตกเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางนึกคิด จับจด ฟุ้งซ่าน^{๑๙}

๒.๒.๒ ลักษณะของจริต ๖

จริต ๖ ที่อยู่ในตัวบุคคล มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันไป ซึ่งสามารถกล่าวถึงรายละเอียดคุณสมบัติที่แตกต่างกันได้โดยประเภทของจริต มี ๖ ประเภทคือ

๒.๒.๒.๑ รากจริต ความประพฤติเป็นไปด้วยอำนาจรากะ

คัมภีร์วิมุตติมรรค ได้อธิบายว่า บุคคลรากจริตจะมองดูรูปเสมือนหนึ่งเขาไม่เคยเห็นมาก่อน เขามองไม่เห็นข้อเสียของรูปนั้นและไม่ได้พิจารณาสิ่งเหล่านั้น เขาไม่ได้พิจารณาคุณความดีแม้เพียงเล็กน้อยของรูปนั้น เขาไม่สามารถเป็นอิสระ จากความต้องการในรูปารมณ์นั้นได้ แม้หลังจากพิจารณาแล้วเขาก็ยังไม่สามารถที่จะเป็นตัวของตัวเองได้ เขามีการทำทางไปแนวทางเดียวกัน พึงทราบว่าเป็นรากจริตด้วยอาการอย่างนี้^{๒๐}

คัมภีร์วิสุทธิมรรค อธิบายไว้อย่างสอดคล้องกันว่า คนรากจริตเห็นรูปที่น่ารื่นรมย์ใจสักหน่อย ก็จ้องดูเสียนานเหมือนกับว่าเกิดความพิศวงติดใจในส่วนดีของรูป แม้จะมีส่วนเสียเล็กน้อยก็ไม่ถือสาอะไร ทั้งที่เห็นกับตา เมื่อจะจากก็อยากจะจากไปให้พ้น จากไปทั้งที่มีความอาลัยอยู่ด้วย^{๒๑}

^{๑๙} พ.รัตนลักข์, จริต ๖ จริยา ๖ ศาस्ตรแห่งการอ่านใจคน, (นนทบุรี: อุทยานความรู้, ๒๕๕๒), หน้า ๑๑.

^{๒๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, พิมพ์ครั้งที่ ๑๘, (นนทบุรี: พิมพ์การพิมพ์, ๒๕๕๓), หน้า ๑๘๙-๑๙๐.

^{๒๑} พระอุบาสกเถระ, วิมุตติมรรค, แปลโดย พระราชวรมุนี (ประยูร ธมฺมจิตโต) และคณะ, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม, ๒๕๔๑), หน้า ๕๙.

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๙.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปความหมายของ รากจรีต หมายถึง ผู้มีรากะเป็นความประพฤติปกติ, ประพฤติหนักไปทางรักสวयรักงาม^{๒๒}

คนอง ปาลิภัทรางกูร ได้อธิบายว่า รากจรีต คือ คนที่มีความรักใคร่บงการ พฤติกรรม คนประเภทนี้จะรักสวयรักงามมากกว่าสิ่งอื่นใด สนใจการแต่งเนื้อแต่งตัว บุคลิกดี มีมาด หากเป็นผู้ชายก็จะเป็นหนุ่มเจ้าสำอาง หากเป็นหญิงก็มักจะแต่งเนื้อแต่งตัวนานเป็นพิเศษ การพูดจา จะเนิบนาบ น้ำเสียงนุ่มนวล ชวนฟัง คนประเภทนี้ชอบบุคคล สถานที่และวัตถุสิ่งของที่มีลักษณะ เช่นเดียวกับตน นั่นคือ สะอาด เรียบร้อย ดูดี มีระเบียบ หากดูภาพยนตร์ก็จะเน้นประเภททรูโรแมนติค เพลงก็ต้องประเภทหวานซึ่งฟังสบาย ไม่ชอบความวุ่นวายหรือการแข่งขันแย่งชิง หรือการวิพากษ์อะไรที่หนักๆ เช่น เรื่องการเมือง หรือแม้กระทั่งเพลงเพื่อชีวิต เป็นต้น จะสังเกตคนประเภทนี้ได้จากอิริยาบถต่างๆ เช่น อ้อยสร้อย อ้อยอิง พิถีพิถัน เวลาเดินจะเดินช้าๆ เดินเบาๆ จะเลือกยืนหรือนั่งในที่ราบเรียบ แขนทั้งสองปล่อยตามสบาย ข้อดีของคนประเภทนี้ คือ มีความละเอียดรอบคอบ ช่างสังเกตการณ์แต่งตัวดูดี เป็นที่ประทับใจของผู้พบเห็น เก่งในการประสานงาน เข้ากับคนได้ดี เพราะพูดจาไพเราะ แต่มีข้อเสีย คือ ไม่มีความเป็นผู้นำ ขี้เกรงใจคน แต่ในขณะเดียวกันก็อาจฉวยโอกาสคนอื่นไปด้วย เป็นคนขาดหลักการในชีวิต^{๒๓}

สุริรัตน์ ฝนอรุณ ได้ให้ความหมายของรากจรีต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปทางรักสวयรักงาม ถือเอาความสวยงามเป็นเรื่องใหญ่ บุคคลที่มีรากจรีตมาก โดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะ ๘ ประการ คือ มีมาด มักโอ้อวด ถือตัว ประสงค์ในทางทุจริต มีความปรารถนามากอยากเป็นใหญ่ ไม่สันโดษ มีแรงจูงใจ และมีความโอ้อำ^{๒๔}

สรุปลักษณะของคนรากจรีต ได้ว่า บุคคลรากจรีตจะมีสภาวะจิตที่หลงติดในรูป รส กลิ่น เสียงและสัมผัสจนเป็นอารมณ์ มีลักษณะ บุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวยงาม ความหอม ความไพเราะ ความอร่อย ไม่ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการเพ้อฝัน มีจุดแข็ง คือ มีความประณีตอ่อนไหว และละเอียดอ่อน ช่างสังเกต เก็บข้อมูลเก่ง มีบุคลิกหน้าตาเป็นที่ชอบและชื่นชมของทุกคนที่เห็น วาจาไพเราะ เข้าได้กับทุกคน เก่งในการประสานงาน การประชาสัมพันธ์และงานที่ต้องใช้บุคลิกภาพ จุดอ่อน คือ ไม่มีสมาธิ ทำงานใหญ่ได้ยาก ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่มีความเป็นผู้นำ ขี้เกรงใจคน ขาดหลักการ มุ่งแต่บำรุงบำเรอผัสสะทั้ง ๕ ของตัวเอง คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ชอบพูดคำหวานแต่อาจไม่จริง อารมณ์รุนแรงช่างอิจฉา ริษยา ชอบปรุงแต่ง^{๒๕}

๒.๒.๒.๒ โทสจรีต ความประพฤติเป็นไปด้วยอำนาจโทสะ

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘๙.

^{๒๓} คนอง ปาลิภัทรางกูร, “จรีต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, วารสารนักบริหาร, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๗-๖๘.

^{๒๔} สุริรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจรีต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖), หน้า ๙.

^{๒๕} อุนสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, จรีต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน, พิมพ์ครั้งที่ ๒๙, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๕๕), หน้า ๘.

คัมภีร์วิมุตติมรรค ได้อธิบายอาการของบุคคลโทสจริต ว่า บุคคลโทสจริตมองดูรูปไม่นาน รวากับว่าเหนื่อยหน่าย เมื่อเขารู้สึกหงุดหงิด เขาจะก่อการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นบ่อยๆ แม้สิ่งใดดี ๆ เขาก็ไม่ชอบใจ เขาปิดทั้งหมดไม่ว่าอะไร วิธีชีวิตเขาถูกกำหนดโดยโทส เขามีท่าทีต่ออารมณ์ของทวารอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน พึงทราบว่าคุณคนนั้นเป็นโทสจริตด้วยอาการอย่างนี้^{๒๖}

คัมภีร์วิสุทธิมรรค ได้อธิบายว่า คนโทสจริต เห็นรูปที่รื่นรมย์ใจสักหน่อยก็ดูนานไม่ได้ ทำเหมือนกับว่าเห็นเหนื่อย เื่อดร้อใจในส่วนที่เสียของรูป แม้ส่วนดีจะมีก็ไม่มอง ทั้งๆ ที่เห็นกับตา เมื่อจะจากไปก็อยากจะไปให้พ้นๆ ไม่มีความอาลัยแม้แต่นิดเดียว^{๒๗}

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปความหมายของ โทสจริต ว่า ผู้มีโทสเป็น ความประพฤติดปกติ มีลักษณะนิสัยหนักไปทางโทส ประพฤติหนักไปทางใจร้อน หงุดหงิด รุนแรง^{๒๘}

สุริยรัตน์ ฝนอรุณ ได้ให้ความหมายของโทสจริต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปในทาง โกรธง่าย ฉุนเฉียว ใจร้อน หงุดหงิด บุคคลที่มีโทสจริตมากโดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะ ๖ ประการ คือ มักโกรธ ผูกโกรธ ลบหลู่คุณท่าน ยกตนเทียมนท่าน ริษยา และตระหนี่^{๒๙}

คณะ ปาณิกทรางกูร ได้อธิบายว่า โทสจริต คือ คนที่มีความฉุนเฉียวกับการพฤติกรรม คนประเภทนี้มักจะหงุดหงิด จิตขุ่นเคือง โกรธง่าย พุดตรงไปตรงมา เจ้าระเบียบ เคร่งกฎเกณฑ์ เป็น คนรีบร้อนที่จะทำอะไรให้เสร็จมากกว่าการคำนึงถึงความสวยงาม ตัดสินใจเร็ว ทำงานเร็ว มีนิสัยชอบ ต่อสู้ใจนักเลง ตัดสินใจง่าย เช่น ตัดสินใจทำก็ทำ ตัดสินใจเลิกก็เลิก ไม่มีการคิดมาก ข้อดีของคน ประเภทนี้ คือ มีระเบียบวินัยสูง ตรงต่อเวลา รักษาคำพูด ไม่ค่อยโลภ หุ่เมเทให้กับงาน มีความจริงใจ ต่อผู้อื่น แต่ก็มีข้อเสีย คือ เป็นคนไม่มีบารมี เพราะจิตใจร้อน ไม่มีเมตตา ตรงไปตรงมาเกินไปจน สร้างความขุ่นเคืองให้กับคนอื่น ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับ^{๓๐}

อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล อธิบายว่า โทสจริต คือ คนที่มีลักษณะ ใจร้อน หงุดหงิดง่าย แม้มีอะไรมากระทบเพียงเล็กน้อยก็โกรธ โมโห ชอบอาหารหยาบๆ มีรสจัด เช่น เปรี้ยวจัด เค็มจัด คืดเร็ว ทำอะไรเร็วแต่ไม่ค่อยละเอียด เดินเร็วและแรง พุดเร็ว เสียงดังไม่รีนหุ ตรงไปตรงมา วิเคราะห์เก่ง เจ้าระเบียบ เคารพและรักษากฎเกณฑ์ มีวินัยสูง รักษาคำพูด รักษาเวลา จริงจัง จริงใจ สามารถฟังได้ ไม่โลภ ไม่มีความคิดสร้างสรรค์^{๓๑}

สรุปลักษณะของคนโทสจริต ได้ว่า บุคคลโทสจริตจะมีสภาวะจิตที่โกรธง่าย ฉุนเฉียวง่าย เพียงพุดผิดสักคำ ได้เห็นดีกัน มีลักษณะจิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พุดตรงไปตรงมา ชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบ เคร่งกฎเกณฑ์ แต่งตัวประณีต สะอาดสะอ้าน เดินเร็ว ตรงแนว มีจุดแข็ง คือ อุทิศตัวหุ่เมเทให้กับการงานมีระเบียบวินัยสูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่ง มองอะไร

^{๒๖} พระอุปติสสเถระ, **วิมุตติมรรค**, หน้า ๕๙.

^{๒๗} ดูรายละเอียดใน **วิสุทธิ**. (ไทย) ๑๗๓-๑๘๒.

^{๒๘} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, หน้า ๑๘๙.

^{๒๙} สุริยรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร ตามแนวทางจิต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, หน้า ๙.

^{๓๐} คณะ ปาณิกทรางกูร, “จิต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, **วารสารนักบริหาร**, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๘.

^{๓๑} อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, **จิต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน**, หน้า ๑๑.

ตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่นสามารถ ฟังพาได้ พูดคำไหนคำนั้น ไม่ค่อยโลภ มีจิตขุนม้า คือ ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้าสมาคมของคนอื่น และไม่มีบาร์มี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวีกรรมเป็นประจำ มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย^{๓๒}

๒.๒.๒.๓ โมหจริต ความประพฤติดังไปด้วยอำนาจโมหะ

คัมภีร์วิมุตติมรรค ได้อธิบายอาการของบุคคลโมหจริต ว่า บุคคลโมหจริตมองดูรูปดังนี้ คือ ในเรื่องของคุณและโทษของสิ่งใดๆ ก็ตามเขาจะเชื่อคนอื่น ใครเห็นว่าอะไรมีค่าหรือน่าชื่นชม เขาก็ว่าตามเพราะเขาไม่รู้เรื่องอะไร เขามีทำที่ต่ออารมณ์ของทวารอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ดังนั้น ฟังทราบวาบุคคลนั้นเป็นโมหจริต^{๓๓}

คัมภีร์วิสุทธิมรรค ได้อธิบายว่า คนโมหจริต เห็นรูปร่างใดอย่างหนึ่งก็แล้วแต่คนอื่นที่เห็นด้วย ได้ยินเขาก็ดีกับเขา ได้ยินเขาชมก็ชมกับเขา ส่วนตัวเองเป็นคนเฉยๆ โดยความโง่เขลาในอาการทั้งหลาย^{๓๔}

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปความหมายของ โมหจริต หมายถึง ผู้มีโมหะเป็นความประพฤติดกมีลักษณะนิสัยหนักไปทางโมหะ ประพฤติหนักไปทางเขลา เหนงซึม เงื่องงมง่าย ใครว่าอย่างไรก็คอยเห็นคล้อยตามไป^{๓๕}

คณะ ปาฬิกทรากร ได้อธิบายว่า โมหจริต คือ คนที่มีความลุ่มหลงบังการพฤติกรรมคนประเภทนี้เป็นคนเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ไม่มีแววฉลาด ไม่สนใจการศึกษาเล่าเรียน ทำอะไรไม่จริงจัง กิริยาอาการมักจะเหม่อลอย ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น ไม่อาจบอกได้ว่าพอใจอะไรเป็นพิเศษ ข้อดีของคนประเภทนี้ คือ แม้ไม่ถึงกับนั่งสงบแต่ก็ไม่ค่อยฟุ้งซ่าน จึงรับรู้และเข้าใจอะไรที่ง่ายๆ ได้เร็ว ใช้ความรู้สึกในการตัดสินใจจึงมักจะถูกต้องในเรื่องพื้นๆ เสมอ ทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจำที่ไม่ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ ไม่ทุกข์หรือเครียดกับสิ่งรอบข้างมากนัก เป็นคนซื่อ น่าคบหา แต่ก็มีข้อเสีย คือ ขาดความมั่นใจในตัวเอง ประเมินตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง คิดหมกมุ่นแต่เรื่องตนเอง ไม่สนใจคนอื่น ไม่จัดระเบียบความคิดทำให้ดูเหมือนไม่มีความรู้^{๓๖}

สุริยรัตน์ ฝนอรุณ ได้ให้ความหมายของโมหจริต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปทางโง่เขลา ไม่ชอบใช้ปัญญา มีดม่นด้วยความหลงมง่าย บุคคลที่มีโมหจริตมาก โดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะ ๖ ประการ คือ หดหู่และเชื่องซึม เลื่อนลอย รำคาญ ลังเลสงสัย มีมิจฉาทิฐิ และละทิฐิยาก^{๓๗}

สรุปลักษณะของคนโมหจริต ได้ว่า บุคคลโมหะจริตจะมีจิตที่มักอยู่ในสภาพง่วงเหงาหาวนอนหรือซึมเศร้าเป็นอาจิดน มีลักษณะง่วงๆ ซึมๆ เป้อๆ เซ้งๆ ดวงตาดูเศร้าๆ ซึ้งๆ พูดจาเบาๆ

^{๓๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๑.

^{๓๓} พระอุปติสสเถระ, **วิมุตติมรรค**, หน้า ๕๙.

^{๓๔} ดุรายละเอียดใน วิสุทธิ. (ไทย) ๑๗๓-๑๘๒.

^{๓๕} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**, หน้า ๑๘๙.

^{๓๖} คณะ ปาฬิกทรากร, “จริต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, **วารสารนักบริหาร**, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๙.

^{๓๗} สุริยรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพ มหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, หน้า ๑๐.

นุ่มนวลอ่อนโยน ยิ้มง่าย อารมณ์ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น เดินแบบขาดจุดมุ่งหมาย ไร้ความมั่นคง มีจุดแข็ง คือ ไม่ฟุ้งซ่าน เข้าใจอะไรได้ง่ายและชัดเจน มีความรู้สึก มักตัดสินใจอะไรได้ถูกต้อง ทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจำ ไม่ค่อยทุกข์หรือเครียดมากนัก เป็นคนดี เป็นเพื่อนที่น่าคบ ไม่ทำร้ายใคร มีจุดอ่อน คือ ไม่มีความมั่นใจ มองตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง โทษตัวเองเสมอ หมกมุ่นแต่เรื่องตัวเอง ไม่สนใจคนอื่น ไม่จัดระบบความคิด ทำให้เหมือนไม่มีความรู้ ไม่มีความเป็นผู้นำ ไม่ชอบเป็นจุดเด่น สมาธิอ่อนและสั้น เบื่อง่าย อารมณ์อ่อนไหวง่ายใจน้อย^{๓๘}

๒.๒.๒.๔ วิตกจริต ความประพฤติเป็นไปด้วยอำนาจจิต

คัมภีร์วิมุตติมรรค^{๓๙} และคัมภีร์วิสุทธิมรรค^{๔๐} ได้อธิบายวิตกจริตไว้เพียงแต่ว่ามีลักษณะอาการใกล้เคียงกับบุคคลโมหจริต

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปความหมายของวิตกจริต หมายถึง ผู้มีวิตกเป็นความประพฤติปกติ มีลักษณะนิสัยความประพฤติหนีไปทางชอบครุ่นคิด วอกวน นึกคิดจับจด ฟุ้งซ่าน^{๔๑}

คณะ ปาฬิกทราฎกร ได้อธิบายว่า วิตกจริต คือ คนที่มีความวิตกกังวลคาดคิดคำนึงถึงการพฤติกรรม คนประเภทนี้เป็นคนฟุ้งซ่าน คิดมาก กังวลมาก อยู่ในโลกของความคิด ไม่ใช่โลกของข้อเท็จจริง มักเห็นเรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่ เจ้ากี้เจ้าการ จู้จี้ละเอียดลออเกินไป จะทำอะไรก็คิดแล้วคิดอีก ผิดวันประกันพรุ่ง ไม่กล้าตัดสินใจ จึงไม่เหมาะที่จะเป็นผู้บริหาร เพราะเป็นคนวิตกกังวลเกินเหตุ^{๔๒}

สุริรัตน์ ฝนอรุณ ได้ให้ความหมายของวิตกจริต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปในทางคิดฟุ้งซ่าน เป็นทุกข์ ร้อนใจ กังวล ลังเลใจ ชอบคิดไปในทางร้ายทางเสีย บุคคลที่มีวิตกจริตมากโดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะ ๗ ประการ คือ พุดมาก ชอบคลุกคลีกับหมู่คณะ เบื่อหน่ายในการประกอบบุญกุศล เป็นคนจับจด เป็นคนฟุ้งซ่าน เป็นคนเกียจคร้าน และเป็นคนเจ้าความคิด^{๔๓}

อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล อธิบายว่า วิตกจริต คือ คนที่มีลักษณะไปทางชอบคิด ฟุ้งซ่าน ชอบเก็บเรื่องเก่ามาคิด กังวลกับเหตุการณ์ล่วงหน้า คิดเก่ง คิดเร็ว พุดเก่ง ชักชวนคนได้ดี ชอบอยู่เป็นหมู่คณะ ละเอียดยรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด เห็นข้อผิดพลาด

^{๓๘} อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน, หน้า ๑๒.

^{๓๙} พระอุปติสเถระ, วิมุตติมรรค, หน้า ๕๖.

^{๔๐} ดุราลัยละเอียดใน วิสุทธิ. (ไทย) ๑๗๓-๑๘๒.

^{๔๑} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, หน้า ๑๙๐.

^{๔๒} คณะ ปาฬิกทราฎกร, “จริต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, วารสารนักบริหาร, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๙.

^{๔๓} สุริรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาศักยภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, หน้า ๑๐.

เล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็ต้องคิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ ทำงานไม่ค่อยแน่นอน ชอบเปลี่ยนงานบ่อย แต่การที่คิดรอบด้านทำให้มองเห็นปัญหาทะลุปรุโปร่ง^{๔๔}

สรุปลักษณะของคนวิตกกังวล ได้ว่า บุคคลวิตกกังวล จะมีสภาวะจิตที่กังวลสับสนและ วุ่นวายฟุ้งซ่านแทบทุกลมหายใจ ลักษณะ พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่ง ฟุ้งซ่านอยู่ในโลก ความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อย ยิ้ม เจ้ากี้เจ้าการ อึดอัดสูงคิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้ อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผลัดวันประกันพรุ่ง มีจุดแข็ง คือ เป็นนักคิดระดับเยี่ยมยอด มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง จูงใจคน เป็นผู้นำ หลายวงการ ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด เห็นความผิดเล็ก ความผิดน้อยที่คนอื่นไม่เห็น มีจุดอ่อน คือ มองจุดเล็ก ลืมภาพใหญ่ เปลี่ยนแปลงความคิดตลอดเวลา จุดยืนกลับไปกลับมา ไม่รักษาสัญญา มีแต่ความคิด ไม่มีความรู้สึก ไม่มี วิจารณ์ญาณ ลังเล มักตัดสินใจผิดพลาด มักทะเลาวิวาท ทำร้ายจิตใจ เอาไร้อาเปรียบผู้อื่น มีความทุกข์ เพราะเห็นแต่ปัญหา แต่หาทางแก้ไม่ได้^{๔๕}

๒.๒.๒.๕ สัทธาจริต ความประพฤติเป็นไปด้วยอำนาจศรัทธา

คัมภีร์วิมุตติมรรค ได้อธิบายไว้เพียงแต่ว่ามีลักษณะ อาการใกล้เคียงกับบุคคลราคะจริต^{๔๖}

พระพุทธโฆษาจารย์ อธิบายเพิ่มเติมในคัมภีร์วิสุทธิมรรคว่า ศรัทธาทำให้มีเยื่อใยติดใจในความดี ย่อมแสวงหาคุณมีศีลเป็นต้น และไม่ละวางซึ่งสิ่งที่เป็นประโยชน์^{๔๗}

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปความหมายของสัทธาจริตว่า หมายถึง ผู้มีศรัทธาเป็นความประพฤติปกติ มีลักษณะนิสัยมากด้วยศรัทธา ประพฤติหนักไปทางมีจิตซาบซึ้ง ชื่นบาน น้อมใจเลื่อมใสโดยง่าย^{๔๘}

สุรรัตน์ ฝนอรุณ ได้ให้ความหมายของสัทธาจริต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปในทางศรัทธา ซาบซึ้ง น้อมใจ เลื่อมใสโดยง่าย บุคคลที่มีสัทธาจริตมาก โดยทั่วไปจะแสดงพฤติกรรมที่บอกถึงลักษณะ ๗ ประการ คือ บริจาคทรัพย์เป็นนิตย มุ่งมั่นทำความดี ชอบฟังเทศน์ฟังธรรม ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นผู้ไม่โอ้อวด เป็นผู้ไม่มีมายา และความเลื่อมใสในฐานะทั้งหลายที่ควรเลื่อมใส^{๔๙}

คนอง ปาลิภัทรากร ได้อธิบายว่า สัทธาจริต คือ คนที่มีความเชื่อองการพฤติกรรม คนประเภทนี้มักทำอะไรตามความเชื่อ เชื่ออย่างแรงกล้าในบุคคลหรือหลักการอะไรบางอย่าง จนบางครั้งดุนงายไป เช่น หากเชื่อว่ากราบไหว้ร่างไร้ชีวิตของพระภิกษุที่อยู่ในโลงศพแล้วจะทำให้ตนเองร่ำรวย เขาจะกราบไหว้ทุกครั้งที่ไปวัด เป็นต้น คนประเภทนี้มักเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หมอดู เครื่องราง ของคลั่ง น้ำมัน คาถาอาคม ข้อดีของคนประเภทนี้คือ มีจิตใจเข้มแข็ง พร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น เพราะมีความเชื่อมั่นแรงกล้าจึงมีแรงขับเคลื่อนมหาศาล พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงสังคมและ

^{๔๔} อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน, หน้า ๑๑.

^{๔๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

^{๔๖} พระอุปัชฌาย์, วิมุตติมรรค, หน้า ๕๖.

^{๔๗} วิสุทธิ. (ไทย) ๑๖๘.

^{๔๘} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, หน้า ๑๙๐.

^{๔๙} สุรรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษานิสัยภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, หน้า ๑๐.

ชุมชนไปสู่สถานะที่ดีกว่า แต่ก็มีข้อเสีย คือ การยอมให้ศรัทธาอยู่เหนือเหตุผล บางครั้งทำให้เป็นเหยื่อของคนอื่น จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างจากที่ตนเชื่อ^{๕๐}

สรุปลักษณะของคนสัทธาจริต ได้ว่า บุคคลสัทธาจริตจะมีสภาวะจิตที่มีปรัชญาหรือหลักการของตัวเองและพยายามผลักดันให้ตัวเองและผู้อื่นบรรลุถึงจุดหมายนั้น มีลักษณะ ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการหรือความเชื่อถือและความศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี นำศรัทธาประเสริฐ กว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พุดมีหลักการ มีจุดแข็ง คือ มีพลังจิตสูงและเข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม มีพลังขับเคลื่อนมหาศาล มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีจุดอ่อน คือ หูเบา ความเชื่ออยู่เหนือเหตุผล ถูกหลอกได้ง่าย ยิ่งศรัทธามาก ปัญญายิ่งลดน้อยลง จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่ประนีประนอม มองโลกเป็นขาวและดำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนคิดว่าถูกต้อง สามารถทำได้ทุกอย่างแม้แต่ใช้ความรุนแรง^{๕๑}

๒.๒.๒.๖ พุทธิจริต ความประพฤติเป็นไปด้วยอำนาจปัญญา

คัมภีร์วิมุตติมรรค^{๕๒} และคัมภีร์วิสุทธิมรรค^{๕๓} ได้อธิบายไว้เพียงแต่ว่ามีลักษณะอุปนิสัยใกล้เคียงกับบุคคลโทสจริต

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต) ได้สรุปความหมายของพุทธิจริตว่า หมายถึง ผู้มีความรู้เป็นความประพฤติปกติ มีลักษณะนิสัยความประพฤติหนักไปทางใช้ความคิดพิจารณา และมองไปตามความจริง^{๕๔}

คะนอง ปาฏิหารังกูร ได้อธิบายว่า พุทธิจริต คือ คนที่มีความรู้ (ปัญญา) บงการพฤติกรรม คนประเภทนี้ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง ไม่ชอบการปรุงแต่ง ชอบการศึกษาหาความรู้ ชอบสะสมหนังสือ ชอบค้นหาความจริง ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ช่างสังเกต ใจกว้าง พร้อมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน มีเมตตา ไม่เอาวัดเอาเปรียบใคร ข้อดีของคนประเภทนี้ คือ มองอะไรด้วยเหตุด้วยผลจึงสามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ใจกว้าง ชอบการเรียนรู้จึงถ่อมตัว เปิดรับความเห็นที่หลากหลาย พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ จิตใจฝึกใฝ่อยู่กับปัจจุบัน ไม่จมปลักอยู่กับอดีตและไม่กังวลกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตมากนัก แต่ก็มีข้อเสีย คือ ไม่มีความเป็นผู้นำ จิตไม่มีพลังเพียงพอที่จะดึงดูดให้คนอื่นคล้อยตาม ชีวิตราบเรียบ^{๕๕}

สุริรัตน์ ฝนนอรุณ ได้ให้ความหมายของพุทธิจริต หมายถึง พฤติกรรมที่เน้นหนักไปในทางใช้ความคิดพิจารณา มักใช้ปัญญาในการไตร่ตรอง ชอบวางแผน บุคคลที่มีพุทธิจริตมาก

^{๕๐} คะนอง ปาฏิหารังกูร, “จริต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, วารสารนักบริหาร, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๙.

^{๕๑} นุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน, หน้า ๑๔.

^{๕๒} ระอุปติสสเถระ, วิมุตติมรรค, หน้า ๕๖.

^{๕๓} รายละเอียดใน วิสุทธิ. (ไทย) ๑๗๓-๑๘๒.

^{๕๔} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, หน้า ๑๙๐.

^{๕๕} คะนอง ปาฏิหารังกูร, “จริต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”, วารสารนักบริหาร, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙): ๖๙.

โดยทั่วไปจะมีพฤติกรรมที่แสดงถึงลักษณะ ๗ ประการ คือ ว่าง่าย มักคบเพื่อนที่ดั่งาม รู้จักประมาณ ในการกินการอยู่ มีสติรอบคอบ มีความพยายามสูง รู้จักใช้เหตุผล และยอมรับความเป็นจริง^{๕๖}

สรุปลักษณะของคนพุทธจริต ได้ว่า บุคคลพุทธจริต จะมีสภาวะจิตที่เน้นการใช้ปัญญาในการไตร่ตรอง คิดหาเหตุผลมาแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิต ทั้งชีวิตส่วนตัว ชีวิตการทำงาน รวมทั้ง มีความสนใจ เรื่องการยกระดับและพัฒนาจิตวิญญาณ ลักษณะ คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงไม่ปรุงแต่ง พร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ใฝ่เรียนรู้ ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใส ตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์ จิตแข็ง คือ สามารถเห็นเหตุเห็นผลได้ชัดเจน และรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง อดทนต่ำ เปิดใจรับข้อเท็จจริง จิตอยู่ในปัจจุบัน ไม่จมปลักในอดีต และไม่กังวลในสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต พัฒนาปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร มีจิตอ่อน คือ มีความเฉื่อยไม่ต้องการพัฒนาจิตวิญญาณ ชีวิตราบรื่นมาตลอด หากต้องเผชิญพลังด้านลบ อาจเอาตัวไม่รอด ไม่มีความเป็นผู้นำ จิตไม่มีพลังพอที่จะดึงดูดคนให้คล้อยตาม^{๕๗}

๒.๓ การเสริมสร้างพุทธจริต

พุทธ หมายความว่า ผู้ตรัสรู้ผู้ตื่นแล้ว ผู้เบิกบานแล้ว ใช้เฉพาะเป็นพระนามของพระบรมศาสดาแห่งพระพุทธศาสนา เรียกเป็นนามสามัญว่า **“พระพุทธเจ้า”**

จริต หมายความว่า ความประพฤติ ปฏิบัติหรืออาการ เช่น เสียจริต วิกลจริต มักจะใช้ในทางที่ไม่ดี เช่น ดัดจริต มีจริต จริตจะก้าน ความประพฤตินักไปทางใดทางหนึ่ง อันผิดปรกติอยู่ในสันดานแนวน้อมของจิตใจ มี ๖ อย่าง คือ รากจริต โทสจริต โมหจริต สัทธาจริต พุทธจริต วิตกจริต^{๕๘}

จริต หมายความว่า ความประพฤติ; บุคคลที่มีพื้นฐานนิสัยหรือพื้นฐานจิตใจที่หนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง แตกต่างกันไป จำแนกออกเป็น ๖ ตามจริยา ๖^{๕๙} คือ

๑. รากจริต ผู้มีรากะเป็นความประพฤติปกติ นักทางด้านรักสวยรักงาม
๒. โทสจริต ผู้มีโทสะเป็นความประพฤติปกติ นักทางใจร้อนขี้หงุดหงิด
๓. โมหจริต ผู้มีโมหะเป็นความประพฤติปกติ นักทางซึมเหงา งมงาย
๔. สรัทธาจริต ผู้มีศรัทธาเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางน้อมเนื้อเชื่อใจ
๕. พุทธจริต ผู้มีวิตกเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดพิจารณา
๖. วิตกจริต ผู้มีเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดจับจดฟุ้งซ่าน

^{๕๖} สุริรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์กรเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต**, หน้า ๑๐.

^{๕๗} อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล, **จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน**, หน้า ๑๕.

^{๕๘} ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๑๕๕๔.—กรุงเทพฯ:ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๕๖.หน้า ๓๐๓

^{๕๙} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). “พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์” พิมพ์ครั้งที่ ๑๗ . กรุงเทพมหานคร:๒๕๕๔.หน้า๕๖.

แนวคิดเกี่ยวกับ จริต ซึ่งเป็นทฤษฎีบุคลิกภาพที่เก่าแก่ที่สุดในโลก มีการใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า ๒,๕๐๐ ปี มีปรากฏหลักฐานอยู่ในพระไตรปิฎก คัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ และเรื่องราวในพุทธประวัติหลายเหตุการณ์ ซึ่งเรื่องของจริตนั้นพระพุทธองค์ทรงใช้เป็นแนวในการพิจารณาจำแนกบุคคล เพื่อเลือกกิจกรรมในการพัฒนาปัญญาให้เหมาะสมกับบุคคลนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาปัญญาดำเนินไปอย่างได้ผลรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง^{๖๐}

จริต คือ ลักษณะนิสัยพื้นฐานที่ประพฤติปฏิบัติ เป็นพฤติกรรมตามสภาพของจิตใจอันเป็นปกติของบุคคลนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็น ๖ แบบ คือ

๑. รากจริต (คุณรักงาม) มีลักษณะเป็นคนสุนทรีย์ในอารมณ์ รักสวยรักงาม พุดจาอ่อนหวาน สะอาด ประณีต

๒. โทสจริต (คุณเก่งเกิน) มีลักษณะเป็นคนจริงจัง เจ้าระเบียบ ใจร้อน โมโหง่าย ชอบขึ้นำ พุดดัง เดินเร็ว

๓. โมหจริต (คุณฝันซึ้ง) มีลักษณะเป็นคนชอบคิดฝัน ชอบสะสม ยิ้มง่าย พุดไม่เก่ง ไม่ค่อยมั่นใจตนเอง เชื้อคนง่าย

๔. วิตกจริต (คุณสลับใจ) มีลักษณะเป็นคนชอบคิดการณืไกล แต่เปลี่ยนใจบ่อย หน้าตาไม่ค่อยสดชื่น พุดเก่ง ละเอียดลลอ

๕. ศรัทธาจริต (คุณเลศหลง) มีลักษณะเป็นคนนับถือตนเอง เสียสละ มีหลักการ มีศรัทธาแรงกล้าในสิ่งที่เชื่อถือ

๖. พุทธิจริต (คุณปัญญา) มีลักษณะเป็นคนมีไหวพริบ จดจำเรียนรู้ได้ดี มีปัญญาดี ประณีประนอม สุภาพ มีเมตตาสูง

จริต หรือจริยา หมายถึง ความประพฤติปกติ หรือความประพฤติที่เน้นหนักไปทางใดทางหนึ่ง อันเป็นปกติประจำอยู่ในสันดาน พื้นเพของจิต อุปนิสัย พื้นนิสัย แบบหรือประเภทใหญ่ๆ แห่งพฤติกรรมของตน มี ๖ ประเภท ที่พระพุทธเจ้าทรงเรียกรวมกันว่า “จริต ๖” หรือ “จริยา ๖” ในปัจจุบันมีนักวิชาการหลายคนนำแนวคิดเรื่องจริต ๖ มาเป็นแนวทางถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อสาธารณชน^{๖๑} ดังเช่น

๒.๓.๑ รากจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไป ทางรากะจริตจะมีลักษณะบุคลิกดี มาดดี น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวยงาม งาม ความหอม ความไพเราะ ความอรร้อย ไม่ ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการเพื่อฝัน ผู้มีรากะจริตนี้มีจุดแข็ง คือ มีความประณีต อ่อนไหว ละเอียดอ่อน ช่างสังเกตเก็บข้อมูลเก่ง บุคลิก หน้าตาเป็นที่ชื่นชมของทุกคนที่เห็น มีวาจา ไพเราะ เข้าได้กับทุกคน เก่งในการประสานงาน การประชาสัมพันธ์และงานที่ต้องใช้บุคลิกภาพ ในด้านจุดอ่อนของผู้มีรากะจริต คือ ไม่มีสมาธิ ทำงานใหญ่ได้ยาก ไม่มี เป้าหมายชีวิต ไม่มีความเป็นผู้นำ ขี้เกรงใจ ขาดหลักการ มุ่งแต่บำรุง

^{๖๐}Bordinet."จีรังจริต ๖ :ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวพุทธปรัชญา".(ออนไลน์).แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/๒๖๑๓๘๔๑๒> มิถุนายน ๒๕๖๑).

^{๖๑}อนุสร จันทพันธ์ และบุญชัยโกศลธนากุล, จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน,(กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓), หน้า ๑๐-๑๕.

บำเรอผัสสะทั้ง ๕ ของตนชอบพูดแต่คำหวานหูแต่อาจไม่จริง อารมณ์รุนแรง ข้างอิงฉาธิยา ชอบปรุ่่งแต่ง สำหรับวิธีแก้ไขผู้มีราคะจริต คือ ให้พิจารณาโทษของจิตที่ขาดสมาธิ ฝึกพลังจิตให้มีสมาธิเข้มแข็ง หาเป้าหมายที่แน่ชัดในชีวิตและพิจารณาสิ่งปฏิภูลต่างๆ ของร่างกายมนุษย์ เพื่อลดการยึดติดใน รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส^{๖๒}

๒.๓.๒ โทสจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไปทางโทสจริตจะมีลักษณะจิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่เราเองคิด พูดตรงไปตรงมา ชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบ เกร่งกฎระเบียบ แต่งตัวประณีตสะอาดสะอ้าน เดินเร็ว ตรงแนว สำหรับจุดแข็งของผู้มีโทสจริต คือ อุทิศตัวทุ่มเทให้กับ การงาน มีระเบียบวินัยสูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่ง มองอะไรตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่น สามารถฟังได้ พูดคาไหนคานั้น ไม่ค่อยโลภ ในด้านจุดอ่อนของผู้มีโทสจริต คือ จิตขุ่นมัว ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้าสมาคมของคนอื่น ไม่มีบารมี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวจริกรรมเป็นประจา มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย สำหรับวิธีแก้ไขผู้มีโทสจริต คือ ให้สังเกตดูอารมณ์ของตัวเองเป็นประจา เจริญเมตตาตมาากๆ คิดก่อนพูดนานๆ พูดทีละคำ ฟังทีละเสียง อย่าไปจริงจังกับโลกมากนัก เปิดใจกว้างรับความคิดใหม่ๆ พิจารณาโทษของความโกรธต่อความเสื่อมโทรมของร่างกาย^{๖๓}

๒.๓.๓ โมหะจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไปทางโมหะจริตจะมีลักษณะง่วงซึม เปื่อเซ้งดวงตาดูเศร้าๆซึ้งๆ พูดจาเบาๆ นุ่มนวลอ่อนโยน ยิ้มง่าย อารมณ์ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบหาตัวเป็นจุดเด่น เกิดแบบขาดจุดหมาย ไร้ความมุ่งมั่น สำหรับจุดแข็งของผู้มีโมหะจริตคือ ไม่ฟังช้าน เข้าใจอะไรได้ง่ายและชัดเจน มักตัดสินใจอะไรได้ถูกต้อง ทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจา ไม่ค่อยทุกข์หรือเครียดมากนัก เป็นคนดี เป็นเพื่อนที่น่าคบ ในด้านจุดอ่อนของผู้มีโมหะจริตคือ ไม่มีความมั่นใจ มองตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง โทษตัวเองเสมอ หมกมุ่นแต่เรื่องตนเอง ไม่สนใจคนอื่น ไม่จัดระบบความคิด ทำให้เป็นเสมือนไม่มีความรู้ ไม่มีความเป็นผู้นำ ไม่ชอบเป็นจุดเด่น สมาธิอ่อนและสั้น เปื่อ่ง่าย อารมณ์อ่อนไหว ใจน้อง สำหรับวิธีแก้ไขผู้มีโมหะจริต คือ ให้ตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน ฝึกสมาธิสร้างพลังจิตให้เข้มแข็ง ให้จิตออกจากอารมณ์โดยจับการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือเล่นกีฬา แสวงหาความรู้และจัดระบบความรู้ความคิด สร้างความแปลกใหม่ให้กับชีวิต อย่าทำอะไรซ้ำซาก^{๖๔}

๒.๓.๔ วิทกจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไปทางวิทกจริตจะมีลักษณะพูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่ง ฟุ้งช้าน อยู่ในโลกความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งตน หน้าบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้าก็เจ้าการ อดตาสูง คิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้อยากเห็นไปทุกเรื่อง ชอบผัดวันประกันพรุ่ง สำหรับจุดแข็งของผู้มีวิทกจริตคือ เป็นนักคิดระดับยอดเยี่ยม มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง จูงใจคน เป็นผู้นำในหลายวงการ ละเอียดยรอบคอบ

^{๖๒} พุ.ม. (ไทย) ๒๙/๗๒๗/๔๓๕. และวิสุทธิ. (ไทย) ๑/๑๗๓-๑๘๒.

^{๖๓} พุ.จ. (ไทย) ๓๐/๔๙๒/๒๔๒.

^{๖๔} วิสุทธิ. (ไทย) ๑/๑๒๗.

เจาะลึกในรายละเอียด มองเห็นความผิดเล็กความผิวน้อยที่คนอื่นมองไม่เห็น ในด้านจุดอ่อนของผู้มีวิตกจริตคือ มองจุดเล็กลืมหินใหญ่ เปลี่ยนแปลงความคิดตลอดเวลา จุดยืนกลับไม่กลับมา ไม่รักษาสัญญา มีแต่ความคิด ไม่มีความรู้สึก ไม่มีวิจารณ์ญาณ ลังเล มักตัดสินใจผิดพลาด มักทะเลาะวิวาท ทารายจิตใจ เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีความทุกข์เพราะเห็นแต่ปัญหาแต่หาทางแก้ไขไม่ได้ สำหรับวิธีแก้ไขผู้มีวิตกจริต คือ ให้เลือกความคิด อย่าให้ความคิดลากไป ผึกสมาธิแบบอานาปานสติเพื่อสงบสติอารมณ์ เลิกคิดอกุศลจิต คลายจากความฟุ้งซ่าน สร้างวินัย ต้องสร้างกรอบเวลา ผึกมองภาพรวม คิดให้ครบวงจร หัดมองโลกในแง่ดี และพัฒนาสมองซีกขวา^{๖๕}

๒.๓.๕ สัทธาจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไปทางสัทธาจริตจะมีลักษณะยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการหรือความเชื่อ ยึดติดในสิ่งที่ตนเองเชื่อถือและศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดีน่าศรัทธา ประเสริฐกว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พุดมีหลักการ สำหรับจุดแข็งของผู้มีสัทธาจริตคือ มีพลังจิตสูงและเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม มีพลังขับเคลื่อนมหาศาล และมีลักษณะความเป็นผู้นำ ในด้านจุดอ่อนของผู้มีสัทธาจริตคือ หูเบา ความเชื่ออยู่เหนือเหตุผล ถูกหลอกได้ง่าย ยิ่งศรัทธามาก ปัญญายิ่งลดน้อยลง จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง ไม่ประนีประนอม มองโลกเป็นขาวและดำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนคิดว่าถูกต้อง สามารถทำได้ทุกอย่างแม้แต่ใช้ความรุนแรง สำหรับวิธีแก้ไขผู้มีสัทธาจริต คือ ให้นึกถึงกาลามสูตร ใช้หลักเหตุผลพิจารณาเหนือความเชื่อ ใช้ปัญญานาทาง และใช้ศรัทธาเป็นพลังขับเคลื่อน เปิดใจกว้างยอมรับความคิดใหม่ๆ ลดความยึดมั่นถือมั่นในตัวบุคคลหรืออุดมการณ์ ลดความยึดมั่นในตัวกูของกู^{๖๖}

๒.๓.๖ พุทธิจริต บุคคลที่มีอุปนิสัยไปทางพุทธิจริตจะมีลักษณะคิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง ไม่ปรุงแต่ง พร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ไม่เรียนรู้ ช่างสังเกต มีความเมตตา ไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใส ตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์ สำหรับจุดแข็งของผู้มีพุทธิจริตคือ สามารถเห็นเหตุผลได้ชัดเจน และรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เปิดใจรับข้อเท็จจริง จิตอยู่กับปัจจุบัน ไม่จมปลักอยู่กับอดีต ไม่กังวลในสิ่งที่จะเกิดในอนาคต พัฒนาปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร ในด้านจุดอ่อนของผู้มีพุทธิจริต คือ มีความเฉื่อย ไม่ต้องการพัฒนาจิตวิญญาณ ชีวิตราบรื่นมาตลอด หากต้องเผชิญพลังด้านลบอาจเอาตัวไม่รอด ไม่มีความเป็นผู้นำ จิตไม่มีพลังพอที่จะดึงดูดคนให้คล้อยตามสำหรับวิธีแก้ไขผู้มีพุทธิจริต คือ ควรถามตัวเองว่าพอใจแล้วหรือกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน เพิ่มพลังสติสมาธิ พัฒนาจิตใจให้มีพลังขับเคลื่อนที่แรงขึ้น เพิ่มความเมตตา และทำประโยชน์ให้กับสังคม^{๖๗}

^{๖๕} วิสุทธิ. (ไทย) ๑๗๓-๑๘๒.

^{๖๖} ชุ.จ. (ไทย) ๓๐/๘๕/๓๐๔.

^{๖๗} ชุ.ม. (ไทย) ๒๙/๑๕๖/๔๓๐.

๒.๔ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

จิต คือ ลักษณะความประพฤติหรือพฤติกรรมที่แสดงออกอาการที่แสดงให้เห็นที่อยู่ในขั้นอุปนิสัยตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาไม่ได้พูดถึงจิต 6 ประเภทด้วยกัน

การทำให้รู้ถึงจิตของแต่ละคนจะมีประโยชน์ต่อการจัดวางคนให้ตรงกับงานเพราะจะราชนิเทศทุกก็มีข้อที่ติดแต่เดิมเงินซึ่งเชื่อว่าในคนๆหนึ่งต้องมีมากกว่าหนึ่งจิตเสมอถ้าสามารถผสมผสานจัดการได้อย่างเหมาะสมกับงานนั้นๆ ที่รับผิดชอบงานก็จะบรรลุความสำเร็จได้อย่างแน่นอนที่สุด^{๒๘}

จิตที่ ๑ ราคะจิต

นิสย หรือทางประพฤติหนักไปทางสวยงามเป็นคนที่รักสวยรักงามหลงใหลได้ปลื้มในรูป รสกลิ่นเสียงสัมผัสเป็นบุคคลที่ชอบการแต่งตัวแต่งกายทำตัวเองให้มีเสน่ห์ชอบสถานที่หรูหราสวยงาม เน้นภาพลักษณ์ของตัวเองเป็นลายลักษณ์ภายนอกวัตถุนิยม

ข้อดี เป็นคนช่างสังเกตละเอียดพิถีพิถันมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทำตัวเป็นที่รักใคร่เป็นที่ชื่นชอบต่อผู้ที่พบเห็นมีหัวใจเป็นนักบริการและประสานงานต่างๆได้ดี

ข้อด้อย ทำอะไรไม่จริงจังฉาบฉวยเปื่อง่ายขาดความอดทนหรืออ่อนไหวต่อคำพูดที่กระทบกระแทกจิตใจ

จิตที่ ๒ โทสะจิต

นิสย หรือทางประพฤติหนักไปทางหงุดหงิดง่ายโกรธง่ายใจร้อนรุนแรงมุ่งมั่นเป็นผู้มีวินัย สูงยึดมั่นในหลักการกฎเกณฑ์มองโลกหรือสภาพเป็นอย่างที่ตัวเองคิดและเห็นว่าคนรอบข้างควรทำตาม สิ่งของตัวเองคิด หรือพูดจาค่อนข้างเร็วตรงไปตรงมาไม่คำนึงถึงผู้ฟัง

ข้อดี เป็นคนที่มีเมือไหวสูงเคารพกฎเกณฑ์กติกา มีพลังมากที่มุ่งต่อความสำเร็จตรงไปตรงมา

ข้อด้อย ค่าความยืดหยุ่นยอมหักไม่ยอมงอมองอะไรขาดหลักธรรมชาติที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จิตที่ ๓ โมหะจิต

นิสย หรือทำทางประพฤติหนักไปทางจะคนง่ายลุ่มหลงมกมายใครว่าอย่างไรก็คอยตามไม่เป็นตัวเองของตัวเองมักมองตัวเองไม่มีคุณค่าทำอะไรทุกอย่างก็เห็นว่ายากไปสำหรับตัวเองเกินความสามารถตัวเองที่จะทำได้หรือมองตัวเองว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ

ข้อดี ไม่มุ่งร้ายผู้อื่น ไม่อิจฉาริษยา ไม่ฟุ้งซ่านไม่มีปากเสียงต่อล้อต่อเถียงกับผู้อื่นทำงานประจำ Routine ได้ดี

ข้อด้อย ขาดความคิดสร้างสรรค์ขาดความมั่นใจในตัวเองมองตัวเองในเชิงลบขึ้นน้อยใจใช้ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล

จิตที่ ๔ วิทกจิต

^{๒๘} พระพรหมคุณาภรณ์ ปอ ปยุตโต. “พุทธธรรม” (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/61/ContentFile1129.pdf [๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑]

นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปทางครุ่นคิดคิดวุ่นฟุ้งซ่านสมองเต็มไปด้วยความคิดชอบพูดคุยชอบแสดงความคิดเห็นคิดเร็วพูดเร็วเป็นผู้มีปัญหาที่มีความขยันขันแข็งไม่สามารถสนใจทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้นานจึงเกิดอาการแบบจับจด

ข้อดี มีความคิดรู้จักแยกแยะคิดวิเคราะห์วางแผนดีสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ดีจึงใจผู้คนรอบข้างได้เป็นอย่างดี

ข้อด้อย วิตกกังวลสงสัยคิดมากจุดยืนเปลี่ยนแปดพันแปดแปลงความคิดตลอดเวลา มักเป็นคนผลัดวันประกันพรุ่งทำอะไรไม่สำเร็จเป็นขึ้นเป็นอัน

จริตที่ ๕ ศรัทธาจริต

นิสัย หรือท่าทางประพฤติหนักไปทางเรือ ศรัทธาจิตนิสัยหรือท่าทางประพฤติหนักไปทางเลื่อมใสจิตใจซาบซึ้งน้ำใจมี ศรัทธาจิตนิสัยหรือท่าทางประพฤติหนักไปทางเลื่อมใสจิตใจซาบซึ้งน้ำใจมีหลักการอุดมการณ์เชื่อมั่นในสิ่งที่ตัวเองเคารพยึดมั่นยึดถือพร้อมที่จะเสียสละตนเองตามระดับความคิดเห็นที่ตนเองเลื่อมใส

ข้อดี มีพลังตัวเองสูงในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จมีความต้องการเปลี่ยนแปลงจิตใจดีมีเมตตา

ข้อด้อย ถ้ามีศรัทธามากเกินไปจนเกิดความหลงแยกแยะไม่ออกถึงความถูกต้องไม่ถูกต้องจนขาดเหตุผล

จริตที่ ๖ พุทธจริต

นิสัยหรือทางประพฤติหนักไปทางใช้ความคิดพิจารณาองไปตามสภาพความเป็นจริงมีความรู้เป็นความประพฤติปกติคิดอะไรเป็นเหตุผลไม่มีอคติความชอบไม่ชอบที่ยึดตัวเองเป็นหลัก

ข้อดี มีความยืดหยุ่นเปิดรับความคิดเห็นข้อเท็จจริงต่างๆไม่ขัดแย้งพูดจาประนีประนอมไกล่เกลี่ยสุภาพนุ่มนวล

ข้อด้อย การตัดสินใจไม่เด็ดขาดขาดการแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมาย

จิตกับคำที่นักวิชาการหรือนักบริหารพูดกันทั่วไปคือคำว่า competency ก็ไม่ได้มีอะไรแตกต่างกันเลยสามารถเป็นคำที่มีความหมายระดับเดียวกันก็ได้เพราะพูดถึงพฤติกรรมของคนเหมือนกัน

จิตทั้ง ๖ เป็นรูปแบบที่ทำให้เรามองเห็นแนวทางร่องรอยการค้นหาคำพัฒนาคนในองค์กรของเราให้สอดคล้องกับงานที่จะมอบหมายให้เขาทำ

ตัวอย่างเช่น

ตัวอย่างเช่นถ้าเขาเป็นพวกราคะจริตงานที่เขาควรทำก็เป็นงานทางด้านประชาสัมพันธ์การติดต่อสื่อสารการตลาด

ถ้าเขามีแนวโน้มเป็นพวกโทสะจริตงานที่เขาควรทำก็เป็นพวกเกี่ยวกับการดูแลกฎเกณฑ์รักษากฎเกณฑ์ระเบียบวินัยเกี่ยวกับตัวเลขที่ต้องการถูกต้องตรงไปตรงมา

ถ้าเขาเป็นพวกวิตกจริตงานที่เขาควรเป็นงานทางด้านการวางแผนการคิดเชิงกลยุทธ์ อย่างไรก็ตามในทางความเป็นจริงในคนหนึ่งหนึ่งนั้นน่าจะมี ๓-๔ จิตที่ผสมผสานกันอยู่แต่เพียง

สัดส่วนจิตไหนจะมากกว่ากันซึ่งตรงนี้แหละคือความท้าทายการค้นหาคำพัฒนาที่จะเป็นความกลมกลืนส่งผลต่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

แผนภาพที่ ๒.๑ ความสัมพันธ์ของจิต ๖

ในมุมมองของสัทธาจิตและผู้ที่จิตเป็นจิตพื้นฐานที่ทุกคนต้องมีความเข้มข้นอาจจะไม่เท่ากันส่วนที่เหลือถือว่าเป็นจิตที่สนับสนุนส่งเสริมให้งานเกิดผลสำเร็จตามหน้าที่รับผิดชอบหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายพนักงานแต่ละคนที่แตกต่างกัน^{๖๙}

๒.๕ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

๒.๕.๑ โรงเรียนวัดพุทธิปรามค์ปราโมทย์^{๗๐}

โรงเรียนพุทธิปรามค์ปราโมทย์ ได้เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคมพ.ศ ๒๔๙๒ โดยอาศัยศาลาวัดเป็นที่เล่าเรียนต่อมา เมื่อพ.ศ. ๒๔๙๗ อาจารย์เผื้อย เต็งทอง และคณะคิดจะสร้างโรงเรียนเป็นเอกเทศโดยการจัดทอดกฐินสามัคคีขึ้นครั้งที่ ๑

- พ. ศ. ๒๔๘๙ นายประสาน วสุวัตี นายอำเภอเมืองนนทบุรีได้จัดทอดกฐินสามัคคีเพื่อหาเงินเพื่อสมทบทุนสร้างโรงเรียน

พ. ศ. ๒๕๐๔ พระอธิการเผื้อย ฐิตโรสี เจ้าอาวาสได้ทำหนังสือยื่นต่อท่านผู้ญะเอียดพิบูลสงคราม ขอเงินสมทบทุนสร้างโรงเรียน

^{๖๙} ดร. อนุสรณ์ จันทพันธ์,ดร.บุญชัย โกศลธนากุล. “พื้นฐานจิต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน”.(ออนไลน์).แหล่งที่มา :http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/61/ContentFile1129.pdf [๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑]

^{๗๐} ประวัติโรงเรียนพุทธิปรามค์ปราโมทย์ (ออนไลน์), แหล่งที่มา: <http://watputthiprang.ac.th/>[9 กันยายน 2๕๖๑]

- พ.ศ ๒๕๐๑ กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติเงินให้สร้างอาคารเรียนชั้นล่างและเสร็จเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๑ โรงเรียนสร้างขึ้นโดยอาศัยเงินผู้บริจาคในอำเภอจึงได้ตั้งชื่อโรงเรียนว่า โรงเรียนวัดพุทธรูปรางค์ปราโมทย์แด่ของราชบุรุษบำรุงเพื่อเป็นกำลังใจและเป็นอนุสรณ์แก่ผู้บริจาคทรัพย์พ.ศ ๒๕๔๗ พันตรีหญิงประจวบสุกัญญาจนลักษณะบริจาคเงินสร้างอาคารเรียน ๔ ชั้น ๑๕ ห้องเรียนพร้อมห้องประชุมเป็นจำนวนเงิน ๑๔๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

- วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ทำพิธีเปิดอาคารเรียนจนประจวบ สุกัญญาจนลักษณะ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี นายพระนาย สุวรรณรัฐ เป็นประธานผู้รับมอบปัจจุบันโรงเรียนวัดพุทธรูปรางค์ปราโมทย์มีเนื้อที่ ๗ ไร่ตั้งอยู่ริมถนนตรงข้ามวัดพุทธรูปรางค์ปราโมทย์ใกล้ตลาดร้านค้า และเทศบาลบางศรีเมืองและถนนสายทำนายนนท์บุรีเชื่อมต่อกับอำเภอบางกรวย อำเภอบางใหญ่ และอำเภอบางบัวทองทำให้การคมนาคมติดต่อสะดวกรวดเร็วทั้งยังเป็นศูนย์รวมของประชาชนที่ อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบทำให้สามารถรองรับเด็กวัยเรียนที่สามารถติดต่อได้อย่างทั่วถึงพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มบริเวณพื้นที่ของโรงเรียนมีแหล่งชุมชนปัจจุบันมีการขยายตัวของบ้านจัดสรรแต่ยังมีพื้นที่ทำเกษตรกรรมบ้างมีอาคารเรียน จำนวน ๓ หลังโรงอาหารจำนวน ๑ หลัง ห้องน้ำจำนวน ๒ หลัง ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่อพยพมาจากต่างถิ่นโดยเฉพาะภาคอีสานจะมีมากและจะพักอาศัยอยู่ในบ้านเช่าหรือห้องเช่าที่คับแคบประกอบอาชีพรับจ้างจึงมีฐานะยากจนนอกจากนี้นักเรียนบางส่วนประสบปัญหาครอบครัวแตกแยกไม่มีการแจ้งเกิดหรือบางส่วนมีผู้ปกครองเป็นชาวต่างด้าวทำให้นักเรียนไม่มีเลขบัตรประจำตัวประชาชนมีการย้ายเข้าย้ายออกของนักเรียนตลอดปีโรงเรียนเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีเขตพื้นที่บริการ ๒ หมู่บ้านได้แก่หมู่ ๑ และหมู่ ๒ ตำบลบางศรีเมือง อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

วิสัยทัศน์ โรงเรียนวัดพุทธรูปรางค์ปราโมทย์ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพสู่ระดับสากลให้ผู้เรียนเป็นนักคิดวิเคราะห์ รักการอ่านตามมารยาทไทย อยู่อย่างพอเพียง ดำเนินตามครรลองวิถีพุทธ

เป้าหมาย ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑. ให้นักเรียนฟังอ่านเขียนและพูดภาษาไทยได้อย่างถูกต้องชัดเจน
๒. ให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการคิดคำนวณ
๓. ให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้
๔. นักเรียนดำเนินตามครรลองวิถีพุทธ

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา ยิ้มง่าย ไหว้สวย กราบงาม

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา ดำเนินชีวิตตามหลักวิถีพุทธ

สีประจำโรงเรียน ชมพู ฟ้า

ปรัชญา การศึกษาสร้างคนให้สมบูรณ์เทิดทูนคุณธรรมไม่นำพายุสาเหตติด

พันธกิจ

๑. พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้
๒. พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะความรู้สู่มาตรฐานวิชาชีพ
๓. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๔. พัฒนางค์กรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๒.๕.๒ โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง^{๗๑}

ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๒ หมู่ ๖ ซอยกท-นนท์ ๒ ตำบลบางเขน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๕

- วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๗๗ วัดทางหลวงได้รื้อศาลาการเปรียญเพื่อสร้างอาคารเรียนเป็นเอกเทศ

ปี พ.ศ. ๒๔๑๑ อดีตเจ้าอาวาสวัดทางหลวง พระครูนนทกิจประสาธน์ และอดีตกำนันตำบลบางเขน นายอยู่ เกิดอ้อม โดยความร่วมมือของประชาชนได้ซื้อที่ดินเพิ่มเพื่อขยายบริเวณโรงเรียน

ปี พ.ศ. ๒๔๔๓ คุณพ่อเฉลิม วงษ์เพ็ง ได้บริจาคอาคารเรียน ๔ ชั้น ๙ ห้องเรียน พร้อมวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนห้องสมุด ห้องประชุมและห้องผู้บริหาร เป็นจำนวนเงิน ๔,๑๗๖,๐๐๐ บาท

ปี พ.ศ. ๒๔๔๖ ได้ปรับปรุงปูกระเบื้อง หน้าบ่อน้ำตก และปรับปรุงบ่อน้ำพุ

ปี พ.ศ. ๒๔๔๗ ได้ปรับปรุงอาคารไม้ (อาคาร ๐๑๗) ปูกระเบื้องด้านล่างเพื่อใช้เป็นที่รับประทานอาหารของนักเรียน ทำเสาปูนให้ดูสวยงาม

ปี พ.ศ. ๒๔๔๙ คุณจිරะ วงษ์เพ็ง ร่วมกับชุมชนตำบลบางเขนได้ทำผ้าป่าเพื่อซื้อที่ดินเพิ่มเติมถวายวัดทางหลวง ใช้เป็นที่จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง เป็นจำนวนเงิน ๗๐๐,๐๐๐.- บาท

ปี พ.ศ. ๒๔๕๐ รื้อห้องนํ้านักเรียนได้สร้างใหม่ ๒๐ ห้องนํ้าสำหรับนักเรียนหญิงและปรับปรุงห้องนํ้านักเรียนชาย ๑๐ ห้อง สร้างที่สำหรับปัสสาวะชาย ๑๐ ที่ด้วยเงินบริจาค

ปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ได้ก่อสร้างโครงหลังคาคลุมสนาม
ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีอาคารเรียน ๓ หลัง

ปรัชญา

"นตถิ ปัญญา สมาอาภา : แสงสว่างใดเสมอด้วยปัญญาไม่มี"

วิสัยทัศน์

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง จัดการศึกษาพัฒนานักเรียน ให้ขยันหมั่นเพียร เรียนรู้วิชาการ สืบสานวัฒนธรรมไทย ก้าวไกลสู่สากล บนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการเขียน คิดวิเคราะห์ สืบเสาะหาความรู้ ควบคุมการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ

๑. พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเต็มตามศักยภาพ ฝึกทักษะการคิด การทำงาน การจัดการและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมคุณภาพ ความมีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม และรักการเรียนรู้

๓. มุ่งเน้นคุณลักษณะของนักเรียนด้านความซื่อสัตย์ ขยัน ประหยัด อดทน รักการทำงาน และมีสัมมาคารวะ ในวิถีชีวิตแบบไทย

^{๗๑}โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง , (ออนไลน์) , แหล่งที่มา : http://data.bopp-obec.info/web/index_view_mision.php?School_ID=1012230026&page=mision [๙ กันยายน ๒๕๖๑]

เป้าหมาย

นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รักการทำงาน มีคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขภายใต้วิถีชีวิตแบบไทย

๒.๕.๓ โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน^{๗๒}

โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรในตั้งอยู่ หมู่ ๔ ตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๓๐ โทร. 0-2924-7360 www.school.obec.go.th/krainai_non1 หรือ <http://bangkainai.blogspot.com/2011/08/blog-post.html> สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต ๑ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองจำนวน ๑ ศูนย์ เปิดสอนชั้นอนุบาล ๓ ขวบ เขตบริการ หมู่ 4 ตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ประวัติโรงเรียน โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรในได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๖

สีประจำโรงเรียน สีแดง

ต้นไม้ประจำโรงเรียน ต้นสาละ หมายถึง ต้นไม้แห่งคุณธรรมและความดี

คำขวัญประจำโรงเรียน พัฒนาคุณธรรม สร้างสรรค์ปัญญา

วิสัยทัศน์โรงเรียน วิชาการเด่น เน้นคุณธรรม นำเทคโนโลยี ภายใต้วฒนธรรมไทย

พันธกิจ ส่งเสริมและพัฒนการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนและครูให้มีศักยภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ

อัตลักษณ์ อนุรักษ์งานฝีมือ เลื่องลือด้านดนตรี

๒.๕.๔ โรงเรียนวัดบางไกรนอก^{๗๓}

โรงเรียนวัดบางไกรนอก (แยมพร้อมอุปถัมภ์) ตั้งอยู่เลขที่ ๑๓๔ หมู่ที่ ๓ ตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เดิมเป็นที่โรงเรียนราษฎร์

ชื่อโรงเรียนราษฎร์บำรุง ครั้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ รัฐบาลได้ส่งเสริมการศึกษาประชาบาล โดยให้มีโรงเรียนประชาบาลตำบล ตำบลละ ๑ โรงเรียน เริ่มจากการที่ตำบลบางกร่าง อำเภอเมืองนนทบุรี ตื่นตัวในการจัดการศึกษา ประกอบกับ มีประชากรเพิ่มมากขึ้น เห็นว่าโรงเรียน วัดบางกร่างโรงเรียนเดียว ไม่เพียงพอกับการรับนักเรียน คณะกรรมการโรงเรียน จึงเสนอแนวคิดที่ว่าโรงเรียนวัดบางไกรนอก มีโรงเรียนราษฎร์สอนอยู่แล้ว มีอุปกรณ์และบุคลากร อยู่เรียบร้อยแล้วและเป็นโรงเรียน ที่ตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย อยู่ใกล้คลองติดต่อกัน การเดินทางก็สะดวกสบาย จึงขออนุญาตอำเภอบางกรวย ขอเืมสถานที่วัดบางไกรนอกสร้างเป็นโรงเรียนประชาบาลตำบลบางกร่าง ๒ โรงเรียนราษฎร์บำรุง ก็เลิกกิจการไป ต่อมาอำเภอเมืองนนทบุรี ได้โอน

^{๗๒} โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน (ออนไลน์),แหล่งที่มา :<http://bangkainai.blogspot.com/> [๙ กันยายน ๒๕๖๑]

^{๗๓}โรงเรียนวัดบางไกรนอก (แยมพร้อมอุปถัมภ์)(ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://www.watbangkrainorkschoo.ac.th/index.php/2016-04-23-14-59-52> [๙ กันยายน ๒๕๖๑].

โรงเรียนให้ไปขึ้นอำเภอบางกรวย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๔๙๑ จึงใช้ชื่อใหม่ว่า “โรงเรียนวัดบางไกรนอก” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ในส่วนของอาคารเรียนเดิมเป็นรูปแบบ ป.๒ กว้าง ๘ เมตร ยาว ๑๒ เมตร คณะกรรมการโรงเรียนสมัยนั้นเป็นผู้ก่อตั้งโดยใช้งบบริจาค ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ทางราชการได้ขยายการศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนได้รับเงินงบประมาณ ๓๓๐,๐๐๐ บาท (สามแสนสามหมื่นบาทถ้วน) จึงได้ก่อสร้างอาคารหลังใหม่ แบบ ๐๑๗ และในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ จำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทางราชการได้อนุมัติเงินงบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนแปดหมื่นบาทถ้วน) ประชาชนบริจาคสมทบอีก ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) จึงได้ก่อสร้างอาคารเรียนหลังที่ ๒ แบบ ๐๑๗ รวมมีอาคารเรียน ๒ หลัง และได้สร้างสิ่งก่อสร้างเพิ่มเติมอีกดังนี้

๑. ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ สร้างบ้านพักครู แบบองค์การฯ งบประมาณ ๓๓,๐๐๐ บาท
๒. ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ สร้างส้วม ใช้เงินงบประมาณและบริจาคสมทบ
๓. ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ สร้างถังเก็บน้ำฝน แบบ ฝ.๓๓ ใช้งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท
๔. พ.ศ. ๒๕๒๙ สร้างส้วมแบบ สปช. ๖๐๒/๒๖ งบ ส.ส และบริจาค ๑๓๐,๐๐๐ บาท
๕. ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ สร้างอาคารอเนกประสงค์ สปช. ๒๐๑/๒๖ ดัดแปลงงบประมาณ ๒๘๐,๐๐๐ บาท

๖. ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบ สปช ๒๐๑/๒๖ ดัดแปลงงบบริจาค ๓๓๐,๐๐๐ บาท

ต่อมา อาคารเรียนและอาคารประกอบหลังที่ ๑-๕ ซึ่งได้สร้างมาเป็นเวลานานชำรุดทรุดโทรมลงประเพณีแล้วไม่คุ้มค่า กับการซ่อมแซมทางโรงเรียนจึงขออนุญาตรื้อถอนไปหมดแล้ว คงเหลืออาคารประกอบหลังที่ ๖ ซึ่งใช้เป็นอาคารอเนก - ประสงค์และโรงอาหารประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง นำโดยนายอนุพงษ์ กันพุ่ม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองในสมัยนั้นได้ให้ความอนุเคราะห์งบประมาณ สร้างอาคารเรียนให้ ๑ หลัง เป็นตึก ๕ ชั้น ๒๐ ห้องเรียน เริ่มดำเนินการปี พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๕๒

ปัจจุบันโรงเรียนมีพื้นที่ทั้งสิ้น ๑ ไร่ ๑ งาน ๖๐ ตารางวา ได้มาจากวัดบางไกรนอกให้ใช้ประโยชน์ ๓๒๖ ตารางวา และผู้มีจิตศรัทธา คือคุณยายพวง แยมพร้อม และนายนิพนธ์ แยมพร้อม บุตรชาย บริจาคที่ดินที่ติดต่อกันให้ ๒ ครั้ง รวม ๒๓๔ ตารางวา รวมทั้งสิ้น ๕๖๐ ตารางวา เพื่อเป็นเกียรติและแสดงความขอบคุณต่อผู้บริจาคที่ดิน จึงขอเพิ่มชื่อเป็น “โรงเรียนวัดบางไกรนอก(แยมพร้อมอุปัชฌ์)” และขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น ร.ง.ช. พร้อมเครื่องหมายตอบแทนให้กับ นายนิพนธ์ แยมพร้อม

คำขวัญ

เรียนดี มีภาวะผู้นำ คุณธรรมสูง

พันธกิจ

๑. จัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัยและธรรมชาติของนักเรียน
๒. จัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการแสวงหาความรู้จากแหล่งสารสนเทศต่างๆ

๓. จัดการเรียนรู้ทั้งที่เป็นสากล และวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
๔. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามของไทยและควมมีระเบียบวินัย
๕. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม พลังงาน รวมถึงการใช้อย่างคุ้มค่าและประหยัด
๖. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๗. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้มีทักษะตามกลุ่มสาระและการใช้เทคโนโลยี เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา

วิสัยทัศน์

โรงเรียนวัดบางไกรนอก(แยมพร้อมอุปถัมภ์)มุ่งจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีคุณธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์และมีความเป็นเลิศทางวิชาการ รักพลังงานและสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนของชุมชนและท้องถิ่น

ปรัชญา

ปัญญา นรานํ รตนํ ปัญญาเปรียบเสมือนเครื่องประดับของคนดี

๒.๕.๕ โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต^{๗๔}

โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต ตั้งอยู่ที่ ๕๔ หมู่ ๓ ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เปิดทำการสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๗๖ โดยใช้ศาลาการเปรียญของวัดใหม่ผดุงเขตเป็นที่ทำการสอน ต่อมาทางราชการได้ร่วมกับชาวบ้านในตำบลศาลากลาง และตำบลที่อยู่ใกล้เคียง ก่อสร้างอาคารเรียน จำนวน ๑ หลัง และเปิดทำการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๖ มีนายกมล สายชุ่มอินทร์เป็นครูใหญ่คนแรก

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๖ ได้ก่อสร้างอาคารเรียนแบบ ๐๑๗ จำนวน ๓ หลัง อาคาร ป.๑ ข จำนวน ๑ หลัง ในสมัยอาจารย์ เรือง ม่วงเงิน ดำรงตำแหน่งเป็นอาจารย์ใหญ่

ในระยะตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๔๑ สถานที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนมีน้ำท่วมถึงทุกปี นักเรียนและครูได้รับความลำบากมาก คณะกรรมการโรงเรียนจึงได้ขอความช่วยเหลือจาก ส.ส. สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ช่วยดำเนิน การของบประมาณเหลือจ่ายจาก ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ได้สร้างโรงเรียนใหม่แบบ ส.ป.ช. ๒/๒๘ จำนวน ๑ หลัง ได้เป็นผลสำเร็จ ทางวัดจึงอนุเคราะห์ให้มาสร้างอาคารเรียนใหม่ทางด้านตะวันออกสุดเขตวัด มีเนื้อที่ ๓ ไร่ ๓ งาน ๔๒ ตารางวา และได้ทำการรื้อย้ายอาคารหลังเก่าทั้งหมด ๔ หลัง มาบูรณสร้างใหม่เป็นแบบ ๐๑๗ อีก ๑ หลัง เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ และย้ายโรงอาหาร ส้วม มาในที่ใหม่ทั้งหมด ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ปัจจุบันโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขตเปิดทำการสอนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ ๓ คนผู้บริหารคน ปัจจุบัน คือ นางสาวสมศรี ศักดิ์รุ่งพงศากุล ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน วัดใหม่ผดุงเขต

^{๗๔}โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต (แยมพร้อมอุปถัมภ์),(ออนไลน์),แหล่งที่มา : http://pdks.ac.th/data_18685 [๙ กันยายน ๒๕๖๑].

วิสัยทัศน์/ปรัชญา

พัฒนานักเรียนทุกคนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ บรรลุสมรรถนะที่สำคัญ เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยึดมั่นประชาธิปไตย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม พร้อมก้าวทันเทคโนโลยี ดำรงตนในสังคมอย่างมีความสุข

ตัวอักษรย่อ ม.ช.

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจริต ๖

สุรรัตน์ ฝนอรุณ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา” พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านพุทธิจริตสูง และมีราคะจริต วิตกจริต โมหะจริต และโทสะจริตอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้คนที่มีอายุน้อยจะมีบุคลิกภาพด้านราคะจริต โทสะจริต โมหะจริตและวิตกจริตสูงกว่าคนที่มีอายุมากกว่า โดยค่าเฉลี่ยจะลดหลั่นลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น ส่วนสัทธาจริตและพุทธิจริตมีค่าเฉลี่ยสูงเมื่อมีอายุมากขึ้น^{๗๕}

กนกกาญจน์ สนิทบาล ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านพุทธิจริตและสัทธาจริตสูง ส่วนบุคลิกภาพด้านราคะจริต ด้านโทสะจริต ด้านโหมะจริต และด้านวิตกจริต อยู่ในระดับต่ำ เพศหญิงมีพุทธิจริตสูงกว่าชาย กลุ่มที่มีอายุสูงกว่าชาย กลุ่มที่มีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี มีราคะจริต โหมะจริต วิตกจริต สูงกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า ส่วนสัทธาจริตมีต่ำกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า ผู้จบการศึกษาปริญญาตรีมีโหมะจริตสูงกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารจะมีโทสะจริตและโหมะจริตและโหมะจริตน้อยกว่าผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์เกินกว่า ๒๑ ปี ขึ้นไปมีสัทธาจริตและพุทธิจริตสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า^{๗๖}

ธัญญา เกียรติสุนนท์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมองค์การ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพตามแนว GLOBE บุคลิกภาพแบบจริต ๖ และแบบเชาวน์จิตอัจฉริยะ ของผู้บริหารพบว่า ลักษณะวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ส่วนลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะเน้นอนาคตและความเป็นเพศชาย ไม่เน้นลักษณะการใช้อำนาจและความเป็นปัจเจกบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบพุทธิจริต ราคะจริต โทสะจริต และเชาวน์จิตอัจฉริยะทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางลบกับลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ส่วนกับจริต ๖ มีความสัมพันธ์ทางลบ ๔ ด้าน และทางบวก ๑ ด้าน ส่วนกับเชาวน์จิตอัจฉริยะพบว่ามี

^{๗๕} สุรรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖).

^{๗๖} กนกกาญจน์ สนิทบาล, “การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี”, ศรีปทุมปริทัศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐): ๖๐-๗๒.

ความสัมพันธ์ทางลบ ๒ ด้าน ในขณะที่ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์กับจริต ๖ ทางบวก ๒ ด้าน และทางลบ ๑ ด้าน ส่วนกับเขาวนิจิตอัจฉริยะมีความสัมพันธ์ทางบวก และจริต ๖ กับเขาวนิจิตอัจฉริยะมีความสัมพันธ์ทางบวก ๔ ด้าน และทางลบ ๑ ด้าน ^{๗๗}

๒.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชุมพร ลือราช(๒๕๕๔) ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวคิด 5 E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อเรื่องพลังงานแสง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัด เมธังกราวาส(เทศร์ฐราษฎร์นุกูล) การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ตามแนวคิด 5E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดเมธังกราวาส(เทศร์ฐราษฎร์นุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิด 5E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อ เรื่องพลังงานแสง จำนวน ๘ แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ แบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า(๑) นักเรียนกลุ่มได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด 5E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ (๒)นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด 5E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และมีจิตวิทยาศาสตร์ต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ^{๗๘}

ณัชชาภักย์ญ์ วิรัตน์ชัยวรรณ (๒๕๕๕) ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเทพนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต ๒ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) เรื่องวงจรไฟฟ้า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และแบบวัดจิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีต่อวิชาวิทยาศาสตร์

^{๗๗}ธัญญา เกียรติสุนนท์, “วัฒนธรรมองค์กร ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพตามแนว GLOBE บุคลิกภาพแบบจริต ๖ และแบบเขาวนิจิตอัจฉริยะ ของผู้บริหารบริษัท เอส.พี.ซูชิ จำกัด (มหาชน)”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (คณะศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔).

^{๗๘}ชุมพร ลือราช“ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวคิด 5 E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อเรื่องพลังงานแสง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัด เมธังกราวาส(เทศร์ฐราษฎร์นุกูล)”. **ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)**. (๒๕๕๔): บทคัดย่อ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E)มีคะแนนเฉลี่ยทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ยจิตวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕^{๗๙}

มลขยา กาศอินตา(๒๕๕๕) ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนวัดเมธังกราวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต ๑ ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๔ จำนวน ๒ ห้องเรียน จากทั้งหมด ๗ ห้องเรียน ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่มแล้วจับสลากได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒/๖ จำนวน ๓๐ คน เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒/๕ จำนวน ๓๐ คนเป็นกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัย(๑)นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (๒)นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้(5E)โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๑(๓)^{๘๐}

อุสา รินลา (๒๕๕๑) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนแบบสตอรี่ไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

^{๗๙} รัชชากัญญา วิรัตน์ชัยวรรณ “การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหาความรู้(5E) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖”. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). (๒๕๕๕).: บทคัดย่อ

^{๘๐} มลขยา กาศอินตา “การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒”. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). (๒๕๕๕).: บทคัดย่อ

เนื้อหาวิชากับกระบวนการเรียนรู้เข้าด้วยกัน และการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่นิยมใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ซึ่งทั้งสองแบบนักเรียนเป็นผู้สร้างผลงานและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย (๑) เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๗๕/๗๕(๒) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้ (๓) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้ และ(๔) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ระหว่างกลุ่มที่เรียนแบบสตอรีไลน์และกลุ่มที่เรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๐ โรงเรียนบ้านมะเกลือโนนทอง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน ๔๐ คนได้มาโดยการเลือกแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ ๒๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ จำนวน ๗ แผน แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้จำนวน ๗ แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบเลือกตอบ ๓ ตัวเลือก จำนวน ๒๐ ข้อ มีค่าความยาก ตั้งแต่ .๒๔ ถึง .๖๙ ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .๓๓ ถึง .๘๑ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๓ แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์เป็นแบบอัตนัย จำนวน ๓ ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .๕๓ ถึง .๖๑ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๓ และแบบวัดเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ จำนวน ๑๐ ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .๒๙ ถึง .๘๕ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๕ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้ Paired-Samples t-test และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมพหุคูณทางเดียว (Oneway MANCOVA) ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เรื่อง พืชและสัตว์ แบบละ ๗ แผน มีประสิทธิภาพ ๘๑.๖๒/๘๑.๕๐ และ ๗๙.๔๙/๗๘.๒๕ ตามลำดับ

๒. ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้ เท่ากับ ๐.๗๐๘๕ และ ๐.๕๗๔๗ ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ ๗๐.๘๕ และ ร้อยละ ๕๗.๔๗ ตามลำดับ

๓. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ หลังเรียนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๔. นักเรียนที่เรียนแบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่เรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยสรุป กิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่พัฒนาขึ้นเป็นนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเกณฑ์มาตรฐานให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์บรรลุวัตถุประสงค์

ตามหลักสูตร สมควรนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ของหลักสูตรยิ่งขึ้น^{๘๑}

สรุปการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

๒.๖.๓ งานวิจัยต่างประเทศ

อับราฮัม และ เรนเนอร์ Abraham & Renner ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ในวิชาเคมีระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมีด้านเนื้อหาและด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแบบปกตินอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้มีผลต่อความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียน^{๘๒}

ซอนเดอร์ และ เชพพาร์ดสัน SaXndeUV,W. L. and SheSaUdVon ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด ๖ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้กับการสอนตามแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแบบปกติและยังพบว่านักเรียนชายมีพัฒนาการที่ดีกว่านักเรียนหญิง เชียง (Hsiung, ๑๙๘๘ : ๒๓๗ อ้างถึงใน สุวิทย์ คงภักดี, ๒๕๔๗: ๑๖ - ๑๗) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถในการคิดเชิงตรรกะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนเกรด ๑๐ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมต้นในโรงเรียนรัฐบาลของไทยจำนวน ๖๓๕ คน ผลการวิจัยพบว่า มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปานกลางระหว่างทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถทางการคิดเชิงตรรกะ

นอร์แมน Norman, John ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระหว่างแบบจำลองที่เป็นระบบ (Systematic Modeling) กับวัฏจักรการเรียนรู้ (Learning Cycle) ผลปรากฏว่า ผู้เรียนที่เรียนโดยผู้สอนเป็นผู้สอนแบบจำลองที่เป็นระบบมี

^{๘๑} อูสา ริน “ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนแบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์”. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน). (๒๕๕๑).:บทคัดย่อ

^{๘๒} SaXndeUV,W. L. and SheSaUdVon,D. vA ComSaUiVon of ConcUeWe and FoUm alScience InVWUXcWion XSon Science AchieYemenW and ReaVoning AbiliW\ of Si[WhGUad e SWXdenWVy,JoXUnal of ReVeaUch in Science Teaching. 1 (JanXaU\ 1987),39-51.

ผลสัมฤทธิ์ของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยผู้สอนเป็นผู้สอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้^{๘๓}

เบิร์นด Berndt, Jane Ann. ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาและด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาในเมือง Ramdolph, West Virginia กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจำนวน ๑๕๔ คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านเนื้อหาและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเฮดเจเพท (Hedgepeth, ๑๙๙๖ : ๖๒๘-A) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้กับการสอนแบบปกติของนักเรียนเกรด ๘ ใน West Alabama ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแบบปกติ^{๘๔}

ไคลเดียนส์ Klindienst ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้วิชาวิทยาศาสตร์ต่อโครงสร้างความรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๓๘ คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางวิทยาศาสตร์แตกต่างจากนักเรียนที่ได้รับการสอนตามแบบปกติ^{๘๕}

สรุป การ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหากระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการกระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการ ฝึกฝนพัฒนาเพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๘๓}Norman, John T.). Systematic Modeling Versus the Learning Cycle :Comparative Effects of Integrated Science Process Skill Achievement. Journal of Research in Science Teaching. (1992, September 29(1): 715 – 727.

^{๘๔}Berndt, Jane Ann. 2002. The Effect of Learning Cycle in Teaching Natural Resource Science in the Elementary School Classroom (Online). Available :<http://www.12.org/prsctices/good/instruction/projectbetter/science/s-26-28.html> [2002, May 2].

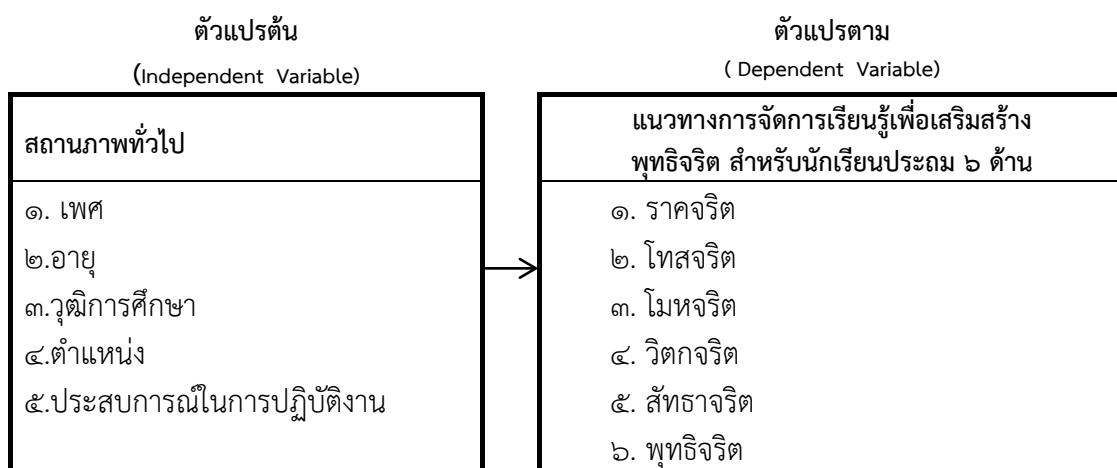
^{๘๕}Klindienst, David Burr. “The Effect of the Learning Cycle Lesson Dealing with Electricity on the cognitive Structures, Attitude Toward Science and Achievment of Urban Middle School Students.” Dissertation Abstracts International . 54 (November 1993) : 1718 – A.

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐานของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เขต ๑

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การบูรณาการการศึกษาตามหลักจริต ๖ คือ ๑. รากจริต ๒. โทสจริต ๓. โมหจริต ๔. วิตกจริต ๕. สัทธาจริต ๖. พุทธิจริต ดังแผนภาพที่ ๒.๒

แผนภาพที่ ๒.๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีระหว่างงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) วิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๕๐ คน และข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลสัมภาษณ์ครูให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีคุณภาพ จำนวน ๕ คน ประกอบไปด้วย

๑. ครูโรงเรียนวัดพุทธปรางค์ปราโมทย์
๒. ครูโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
๓. ครูโรงเรียนวัดบางไกรใน
๔. ครูโรงเรียนวัดบางไกรนอก
๕. ครูโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร (Population) ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรจากการให้คำตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ใน ๑๕ โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี มีจำนวนทั้งหมด ๓๖๑ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มมาจากระชากร โดยหาขนาดของ กลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๐.๐๕ หรือร้อยละ ๙๕ ดังนี้

สูตรคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่^๑ (Taro Yamane) ในกรณีที่ทราบ จำนวนประชากร คือ

$$\frac{n}{1 + N(e)^2} = N$$

โดยที่ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

e คือ เปอร์เซนต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง

$$\text{เมื่อ } N = ๓๖๑$$

$$e = .๐๕$$

$$\text{ดังนั้น } \frac{n}{1 + ๓๖๑(.๐๕)^2} = ๓๖๑ = ๑๙๐$$

จากการใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยมีประชากรเป็นผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ทั้ง ๑๕ โรงเรียน ของจังหวัดนนทบุรี จำนวน ๓๖๑ คน จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๙๐ คน แล้วจึงแบ่งจำนวนขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ออกเป็น ๑๕ โรงเรียน ตาม สัดส่วนของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ในแต่ละโรงเรียน เพื่อมิให้การสุ่มตกไปอยู่กับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือไม่กระจายให้เป็นไปตามสัดส่วนของประชากรที่ควรจะเป็น จากนั้นจึงใช้การสุ่มแบบง่าย ๆ (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มตัวอย่างจากผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ในแต่ละโรงเรียน ตาม ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ โดยใช้สูตรการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง = จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด x (คุณ) จำนวนกลุ่มประชากรแต่ละ กลุ่ม ÷ (หาร) ด้วยกลุ่มประชากรทั้งหมด ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนบุคลากรของแต่ละโรงเรียน

โรงเรียน	ผู้บริหาร	ครู	เจ้าหน้าที่	จำนวน ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
๑. ร.ร. วัดทองพลู	๑	๑๖	๒	๑๙	๑๐
๒. ร.ร. ท่าทรายประชาอุปถัมภ์	๑	๑๙	๑	๒๑	๑๑
๓. ร.ร. อนุบาลบางกรวย	๒	๓๔	๒	๓๘	๒๐
๔. ร.ร. วัดจันทร์	๑	๑๕	๒	๑๘	๙
๕. ร.ร. วัดบางระโง	๑	๒๕	๒	๒๘	๑๕

^๑Taro Yamane, อ้างถึง ใน สุทธนู ศรีไสย์, ๒๕๕๑ : ๓๘ ; อ้างอิงจาก Taro Yamane. ๑๙๗๓ : ๑๖๑-๑๖๓.

๖. ร.ร. วัดปราสาท	๑	๑๒	๑	๑๔	๘
๗. ร.ร. วัดฝาง	๑	๑๕	๒	๑๘	๙
๘. ร.ร. วัดทางหลวงโพธิ์ทอง	๑	๒๔	๒	๒๗	๑๔
๙. ร.ร. วัดสำโรง	๑	๒๘	๑	๓๐	๑๖
๑๐. ร.ร. วัดพุฒิปรางค์ปราโมทย์	๑	๒๖	๒	๒๙	๑๕
๑๑. ร.ร. วัดปากน้ำ	๑	๒๕	๒	๒๘	๑๕
๑๒. ร.ร. วัดเชิงกระบือ	๑	๒๐	๑	๒๒	๑๒
๑๓. ร.ร. ชุมชนวัดบางไกรใน	๑	๑๔	๒	๑๗	๙
๑๔. ร.ร. วัดใหม่ผดุงเขต	๑	๓๑	๒	๓๔	๑๘
๑๕. ร.ร. วัดบางไกรนอก	๑	๑๕	๒	๑๘	๙
รวม	๑๖	๓๑๙	๒๖	๓๖๑	๑๙๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ทบทวนมาแล้ว แบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการงาน (Check List) โดยถามเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบูรณาการการศึกษาตามหลักจริต ๖ สำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด (Open-end question) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอย่างอิสระ

๓.๔ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาจากเอกสารวิชาการและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
๓. สร้างเครื่องมือจากกรอบเนื้อหาในคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
๔. เสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน
๕. นำแบบสอบถามไปใช้กับประชากรเป้าหมาย จำนวน ๑๙๐ ชุด
๖. ลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประเมินค่าของคะแนนมี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ ๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับ ๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยติดต่อหน่วยงานหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนทั้ง ๑๕ โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
๒. ผู้วิจัยส่งแบบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปยังโรงเรียนทั้ง ๑๕ โรงเรียน โดย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองแล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง
๓. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ
๒. วิเคราะห์ข้อมูล ทศนคติของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการบูรณาการการศึกษาตามหลักจริต ๖ สำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๐ – ๕.๐๐	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๐ – ๔.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๐ – ๓.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๐ – ๒.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๔๙	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด
๓. วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับทัศนคติของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ของทั้ง ๑๕ โรงเรียน จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)
๔. วิเคราะห์ข้อมูลทัศนคติของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ของทั้ง ๑๕ โรงเรียน ที่มีต่อการบูรณาการการศึกษาตามหลักจริต ๖ สำหรับสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ยร้อยละด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปบริการทางสังคมศาสตร์ใช้อย่างแพร่หลายในทางสถิติ ดังต่อไปนี้

๑. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นค่าสถิติพื้นฐานเกี่ยวกับค่าความถี่ร้อยละ (Percentage : %) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

๒. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อหาค่า t-test และ F-test^๒ (One Way ANOVA Analysis of Variance) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตัวแปรอิสระที่มากกว่าสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญสถิติ ๐.๐๕

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

^๒ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ, (กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๑๗๒.

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณใช้วิธีผสมผสานระหว่างปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจิต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๒) เพื่อศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๓) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี และประชากรที่ใช้วิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๑๙๐ คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจิต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๔.๒ ผลวิเคราะห์หลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๔.๔ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

โดยมีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๙๐ คน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามเพศ

จำแนกตามเพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๕๐	๒๖.๓
หญิง	๑๔๐	๗๒.๗
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของบุคลากรจำแนกตามเพศ พบว่า บุคลากรเป็นหญิง ๑๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗ เป็นชาย ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓

ตารางที่ ๔.๒ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากร โดยจำแนกตามอายุ

จำแนกตามอายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๑-๓๐ ปี	๑๔	๗.๔
๓๑-๔๐ ปี	๑๓๙	๗๓.๒
๔๑-๕๐ ปี	๒๖	๑๘.๙
๕๑ ปีขึ้นไป	๑	๐.๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ จำนวนและค่าร้อยละของบุคลากรจำแนกตามอายุ พบว่าบุคลากรมีอายุ ๓๑-๔๐ ปี ๑๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๒ มีอายุ ๔๑-๕๐ ปีขึ้นไป ๒๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙ มีอายุ ๒๑-๓๐ ปี ๑๔ คนคิดเป็นร้อยละ ๗.๔ และมีอายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตารางที่ ๔.๓ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามวุฒิการศึกษา

จำแนกตามวุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑	๕.๘
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑๓๖	๗๑.๖
ปริญญาโท	๔๒	๒๒.๑
ปริญญาเอก	๑	๐.๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ จำนวนและค่าร้อยละของบุคลากรจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า บุคลากร จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๖ ระดับปริญญาโท ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๑ และปริญญาเอก ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตารางที่ ๔.๔ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง

จำแนกตามตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่	๙	๔.๗
ครู	๑๘๐	๙๔.๗
ผู้บริหาร	๑	๐.๕
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ จำนวนและค่าร้อยละของบุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า บุคลากร ที่มีตำแหน่งครู ๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๗ เจ้าหน้าที่ ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๗ และผู้บริหาร ๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕

ตารางที่ ๔.๕ จำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๑-๕ ปี	๑๒	๖.๓
๖-๑๐ ปี	๑๓๕	๗๑.๑
๑๑-๑๕ ปี	๓๒	๑๖.๘
๑๖ ปีขึ้นไป	๑๑	๕.๘
รวม	๑๙๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ จำนวนและค่าร้อยละของบุคลากรจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าบุคลากรมีประสบการณ์การทำงาน ๖-๑๐ ปี ๑๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑ รองลงมา คือ มีประสบการณ์การทำงาน ๑๑-๑๕ ปี ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘ ประสบการณ์การทำงาน ๑-๕ ปี ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓ และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า ๑๖ ปี ขึ้นไป ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๘ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทฺธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านราคจริต ๒.ด้านโทสจริต ๓.ด้านโมหจริต ๔.ด้านโทสจริต ๕.ด้านสัทธาจริต ๖.ด้านพุทฺธิจริต การนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล หาค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามระดับความคิดเห็นของสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทฺธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ทั้ง ๖ ด้าน มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทฺธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ภาพรวม ๖ ด้าน

แนวทางเสริมสร้างพุทฺธิจริต ภาพรวม ๖ ด้าน	n=๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. ด้านราคจริต	๔.๓๔	๐.๖๐	มาก
๒. ด้านโทสจริต	๔.๕๑	๐.๓๗	มากที่สุด
๓. ด้านโมหจริต	๔.๓๗	๐.๓๖	มาก
๔. ด้านวิตกจริต	๔.๔๓	๐.๕๓	มาก
๕. ด้านสัทธาจริต	๔.๔๖	๐.๓๙	มาก
๖. ด้านพุทฺธิจริต	๔.๒๐	๐.๔๒	มาก
ภาพรวม ๖ ด้าน	๔.๓๙	๐.๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากร ภาพรวม ๖ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๔

รายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านโทสจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๗ รองลงมา อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสัทธาจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๙ ด้านวิตกจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๓ ด้านโมหจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๖ ด้านราคจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๐ และรายด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านพุทธิจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธิจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านราคจริต

๑. ด้านราคจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. มีความประณีต ละเอียดย่อน	๔.๒๔	๐.๘๐	มาก
๒. รอบคอบ ช่างสังเกต	๔.๖๓	๐.๕๓	มากที่สุด
๓. เข้าใจอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องพูดมาก	๔.๖๐	๐.๖๑	มากที่สุด
๔. เก็บคนมูลเก่ง ฉลาดทันคน	๔.๔๑	๐.๘๔	มาก
๕. พุดจาไพเราะอ่อนหวาน	๔.๑๓	๐.๗๗	มาก
๖. มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น	๔.๑๕	๐.๗๘	มาก
๗. เก่งในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์	๔.๒๙	๐.๘๒	มาก
๘. ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี	๔.๐๖	๐.๗๒	มาก
ภาพรวม	๔.๓๔	๐.๖๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากร ด้านราคจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๐

รายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ รอบคอบ ช่างสังเกต ๔.๖๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๓ รองลงมา ได้แก่ เข้าใจอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องพูดมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๑ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เก็บคนมูลเก่ง ฉลาดทันคน ๔.๔๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๔ เก่งในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๒ มีความประณีต

ละเอียดย่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๐ มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๘ พุดจาไฟเราะอ่อนหวาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๗ และรายชื่อที่มีต่ำสุดได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๒ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านโทสจริต

๒. ด้านโทสจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. มีความทุ่มเทในการทำงาน	๔.๒๔	๐.๗๙	มาก
๒. มีสมาธิและระเบียบวินัยสูง	๔.๖๒	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ	๔.๗๙	๐.๕๐	มากที่สุด
๔. วิเคราะห์ข้อมูลเก่ง	๔.๗๗	๐.๕๐	มากที่สุด
๕. เคารพและรักษากฎเกณฑ์อยู่เสมอ	๔.๓๔	๐.๖๕	มาก
๖. ผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้	๔.๔๔	๐.๕๑	มาก
๗. เป็นคนใจร้อน หงุดหงิดง่าย	๔.๓๕	๐.๙๐	มาก
ภาพรวม	๔.๕๑	๐.๓๗	มากที่สุด

จากตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรด้านโทสจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๗

รายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ รองลงมา ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลเก่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๐ มีสมาธิและระเบียบวินัยสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๒ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕ ผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๑ เป็นคนใจร้อน หงุดหงิดง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๐ รายชื่ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ เคารพและรักษากฎเกณฑ์อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕ และรายชื่อที่มีต่ำสุด ได้แก่ ให้ความทุ่มเทในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธรจิต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านโมหจริต

๓. ด้านโมหจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{x}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. คิดเร็ว ทำอะไรเร็ว แต่ไม่ค่อยละเอียด	๔.๒๗	๐.๘๒	มาก
๒. ไม่ค่อยคิดมาก เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่าย	๔.๒๑	๐.๗๘	มาก
๓. มีสุขภาพกายดี มักตัดสินใจไม่ผิดพลาด	๔.๔๒	๐.๗๘	มาก
๔. ไม่ค่อยเครียด มีความทุกข์น้อย	๔.๕๕	๐.๖๗	มากที่สุด
๕. มีความจริงใจ น่าคบหา	๔.๔๑	๐.๖๘	มาก
๖. ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก	๔.๓๓	๐.๖๘	มาก
๗. ทำอะไรช้า แต่เสร็จทันเวลาเสมอ	๔.๓๔	๐.๗๓	มาก
๘. เป็นผู้ตามที่ดีพร้อมจะทำตามคำสั่งทันทีโดยไม่มีเงื่อนไข	๔.๕๖	๐.๖๖	มากที่สุด
๙. มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี	๔.๒๒	๐.๘๘	มาก
ภาพรวม	๔.๓๗	๐.๓๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากร ด้านโมหจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๖

รายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นผู้ตามที่ดีพร้อมจะทำตามคำสั่งทันทีโดยไม่มีเงื่อนไข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๖ เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๖ รองลงมาได้แก่ ไม่ค่อยเครียด มีความทุกข์น้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๗ รายชื่ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีสุขภาพกายดี มักตัดสินใจไม่ผิดพลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๒ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๘ มีความจริงใจ น่าคบหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๘ ทำอะไรช้า แต่เสร็จทันเวลาเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๓ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๘ คิดเร็ว ทำอะไรเร็ว แต่ไม่ค่อยละเอียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๒ มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๘ และรายชื่อที่มีต่ำสุด ได้แก่ ไม่ค่อยคิดมาก เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านวิตกจริต

๔. ด้านวิตกจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. ช่างจินตนาการ คิดเก่ง คิดเร็ว	๔.๒๙	๐.๗๓	มาก
๒. มองปัญหาทะลุปรุโปร่ง	๔.๔๐	๐.๗๓	มาก
๓. ละเอียตรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด	๔.๖๐	๐.๖๗	มากที่สุด
๔. เห็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น	๔.๓๙	๐.๗๕	มาก
๕. พูดเก่ง จูงใจผู้ฟังได้ดี	๔.๒๘	๐.๗๐	มาก
๖. เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อยเกินไปจนลืมนู่นนี่นั่น	๔.๒๗	๐.๗๒	มาก
๗. มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็คิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ	๓.๔๖	๐.๗๗	มาก
๘. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๔.๗๕	๐.๗๐	มากที่สุด
ภาพรวม	๔.๔๓	๐.๕๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากร ด้านวิตกจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๓

รายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๗๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๐ รองลงมาได้แก่ ละเอียตรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๖๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๗ รายชื่ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ มองปัญหาทะลุปรุโปร่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๓ เห็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ ช่างจินตนาการ คิดเก่ง คิดเร็ว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๓ พูดเก่ง จูงใจผู้ฟังได้ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๘ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๐ เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อยเกินไปจนลืมนู่นนี่นั่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๒ และไม่มากนักน้อยเกินไป มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็คิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านสัทธาจริต

๕. ด้านสัทธาจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. เป็นคนใฝ่ดี ฉลาด มีจิตใจเข้มแข็ง	๔.๕๔	๐.๖๙	มากที่สุด
๒. พร้อมพัฒนาปรับปรุงตนเองเสมอ	๔.๕๐	๐.๖๕	มากที่สุด
๓. ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม	๔.๔๗	๐.๗๑	มาก
๔. มีความเป็นผู้นำ	๔.๔๕	๐.๗๐	มาก
๕. มีกิริยาละมุนละม่อมไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ	๔.๓๗	๐.๗๕	มาก
๖. หากเชื่อมั่นในสิ่งใดก็ไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ	๔.๔๙	๐.๗๒	มาก
๗. ชอบฟังธรรมะ ชอบบริจาค เสียสละ	๓.๔๕	๐.๗๑	มาก
๘. มีความมุ่งมั่น ไม่กลัวอุปสรรค	๔.๓๙	๐.๘๐	มาก
ภาพรวม	๔.๔๖	๐.๓๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ แสดงว่าค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากรด้านสัทธาจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๓๙

รายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ เป็นคนใฝ่ดี ฉลาด มีจิตใจเข้มแข็ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๔ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๙ รองลงมา ได้แก่ พร้อมพัฒนาปรับปรุงตนเองเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๕๐ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕

รายชื่ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ หากเชื่อมั่นในสิ่งใดก็ไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๒ ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๑ มีความเป็นผู้นำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๔๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๐ มีความมุ่งมั่น ไม่กลัวอุปสรรค มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๙ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๐ มีกิริยาละมุนละม่อมไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๗ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ และไม่มากนักน้อยจนเกินไป ได้แก่ ชอบฟังธรรมะ ชอบบริจาค เสียสละ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๑ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธิจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ด้านพุทธิจริต

๖. ด้านพุทธิจริต	n= ๑๙๐ คน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความคิดเห็น
๑. ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล	๔.๓๖	๐.๗๖	มาก
๒. ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	๔.๓๖	๐.๗๐	มาก
๓. มีสติสัมปชัญญะสูง	๔.๓๖	๐.๗๓	มาก
๔. ไม่หมกมุ่นอยู่กับอดีต อยู่กับปัจจุบัน ไม่กังวลกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคต	๔.๓๑	๐.๘๓	มาก
๕. มีการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ	๔.๓๕	๐.๗๕	มาก
๖. มีความขยันหมั่นเพียร ชอบศึกษาหาความรู้	๔.๓๓	๐.๗๕	มาก
๗. วางแผนเก่ง มีปฏิภาณไหวพริบดี	๔.๐๒	๐.๙๒	มาก
๘. มั่นใจในตนเองสูง	๓.๕๒	๐.๘๔	มาก
ภาพรวม	๔.๒๐	๐.๔๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของบุคลากร ด้านพุทธิจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๔๕

รายชื่อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๖ รองลงมาได้แก่ มีสติสัมปชัญญะสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๓ ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๖ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๐ มีการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๕ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ มีความขยันหมั่นเพียร ชอบศึกษาหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๓ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๕ ไม่หมกมุ่นอยู่กับอดีต อยู่กับปัจจุบัน ไม่กังวลกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๑ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๓ วางแผนเก่ง มีปฏิภาณไหวพริบดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๙๒ และรายชื่อที่มีต่ำสุดได้แก่ มั่นใจในตนเองสูง และไม่มากไม่น้อยจนเกินไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕๒ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๘๔ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

การสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ใน ประเด็นทั้ง ๔ ด้าน คือ ๑.ด้านราคจริต ๒.ด้านโทสจริต ๓.ด้านโมหจริต ๔.ด้านวิตกจริต ๕.ด้านสัทธจริต ๖.ด้านพุทธิจริต ซึ่งสรุปผลบทสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้ง ๕ ท่าน คือ

๑. นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรใน (ศีลพิบูลย์วิทยา)
๒. นางอุไรวรรณ จิตรังสี ครูชำนาญการพิเศษ/ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนพุฒิปรางค์ปราโมทย์
๓. นางพิชญา รัตนวิจิตร ครูชำนาญการพิเศษ/ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
๔. นางรัชนี อ้อวิเศษ ครูชำนาญการพิเศษ/รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
๕. นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงกระบือ

ซึ่งมีรายละเอียดจากคำสัมภาษณ์ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

๑.ด้านราคจริต ลักษณะพฤติกรรม ที่มีบุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอมความไพเราะ ความอ่อย ไม่ชอบคิด แต่ข้างจินตนาการเพื่อฝัน พฤติกรรมเด่น มีความประณีตอ่อนไหว และละเอียดอ่อน ข้างสังเกตเก็บข้อมูลเก่ง มีบุคลิกหน้าตาเป็นที่ชอบและชื่นชมของทุกคนที่เห็นวจาไพเราะ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นระเบียบของโรงเรียน จัดไว้อย่างมีระเบียบ คำพูดคำจา มีความสุภาพอ่อนหวาน ตามปกติราคจริตจะรู้สึกพึงพอใจ ชอบบอกชอบใจ เด็กนักเรียนหรือครูว่าเรจินดีเมื่อได้ประสบกับอารมณ์ที่เกี่ยวกับความสวยงาม ความสุภาพเรียบร้อย จิตจะเกาะเกี่ยวอยู่กับอารมณ์เหล่านั้นอย่างไม่รู้สึกรู้หาย^๑ ซึ่งสอดคล้องกับ นางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า มีบุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอมความไพเราะ ความอ่อย ไม่ชอบคิด แต่ข้างจินตนาการเพื่อฝัน พฤติกรรมเด่น มีความประณีตอ่อนไหว และละเอียดอ่อน^๒ มีความสอดคล้องกับ นางพิชญา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า นักเรียนจะรู้สึกเกลียดชังอารมณ์ที่ตรงกันข้าม คือ เกลียดความสกปรก ไม่ชอบอารมณ์ประเภท เศร้าโศก ความพินาศย่อยยับ การทำลายล้าง^๓ มีความสอดคล้องกับ นางรัชนี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า พวกเขามีความสนใจในเครื่องแต่งกาย และสิ่งของที่นำมาประดับตามร่างกาย มี

^๑สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง,ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรใน ,๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๒สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนพุฒิปรางค์ปราโมทย์, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^๓สัมภาษณ์ นางพิชญา รัตนวิจิตร, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

การแต่งกายที่สวยงาม ดูดี น่าดูชวนมอง “มีความสอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่าชอบความเป็นระเบียบ สะอาด ประณีต พูดจาอ่อนหวาน ที่ติดในรูป รส กลิ่น เสียง”^๕

สรุปได้ว่า ลักษณะคนราคะจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ มีบุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวล ไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอมความไพเราะ ความอร่อย ไม่ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการ เพื่อฝัน พฤติกรรมเด่น มีความประณีตอ่อนไหว และละเอียดอ่อน ช่างสังเกตเก็บข้อมูลเก่ง มีบุคลิกหน้าตาเป็นที่ชอบและชื่นชมของทุกคนที่เห็นวาทจาไพเราะ เข้าได้กับทุกคน เก่งในการประสานงาน การประชาสัมพันธ์และงานที่ต้องใช้บุคลิกภาพ พฤติกรรมด้อย ไม่มีสมาธิ ทำงานใหญ่ได้ยาก ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่มีความเป็นผู้นำ ขี้เกรงใจคน ขาดหลักการ มุ่งแต่บำรุงบำเรอผัสสะทั้ง ๕ ของตัวเอง คือ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ชอบพูดคำหวานแต่อาจไม่จริง อารมณ์รุนแรงชอบปรุงแต่ง ส่วนวิธีการปรับพฤติกรรม พิจารณาโทษของจิตที่ขาดสมาธิ ฝึกพลังจิตให้มีสมาธิเข้มแข็ง หาเป้าหมายที่แน่ชัดในชีวิต พิจารณาสังปฏิภูลต่างๆ ของร่างกายมนุษย์เพื่อลดการติดในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

๒.ด้านโทสจริต ผู้ที่อยู่ในความโกรธ และเชื่อมั่นในหลักการตามกฎหมายมากกว่ากลุ่มอื่น เป็นคนที่ตรงต่อเวลาและรักษาสัญญา นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า พฤติกรรมมีจิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พูดตรงไปตรงมา ชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบเคร่งกฏเกณฑ์ แต่งตัวประณีต สะอาดสะอ้าน เดินเร็ว ตรงแนว “ซึ่งสอดคล้องกับ นางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า พฤติกรรมเด่น อุทิศตัวทุ่มเทให้กับการทำงาน มีระเบียบวินัยสูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่ง มองอะไรตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่นสามารถฟังพาได้ พูดคำไหนคำนั้น ไม่ค่อยโอเลาพฤติกรรมด้อย จิตขุ่นมัว ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้าสมาคมของคนอื่น” สอดคล้องกับ นางพิชฎา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวชิกรรมเป็นประจำ มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย “สอดคล้องกับ นางรัชณี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าพวกเขาเข้มงวดในกฎระเบียบจึงมักจะโกรธเมื่อคนอื่นละเมิดกฎระเบียบและข้อบังคับ โดยสามารถแสดงความโกรธออกมาได้ทุกที่เมื่อพวกเขามีอารมณ์โกรธ” สอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่า บุคคลสามารถแสดงความโกรธออกมาได้ทุกที่เมื่อพวกเขามีอารมณ์โกรธ คนในกลุ่มนี้ตามปกติจะไม่สวย ดูไม่ดี และไม่คอยยิ้มเนื่องจากความโกรธที่มี มักจะแต่งตัวในโทนสีเข้ม พูดเสียงดัง รวดเร็ว และใช้ถ้อยคำที่รุนแรงมาก โดยไม่คิดถึงความรู้สึกของคนอื่น^๖

สรุปได้ว่า ลักษณะคนโทสจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ มีจิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พูดตรงไปตรงมา ชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบเคร่งกฏเกณฑ์ แต่งตัวประณีต สะอาดสะอ้าน เดินเร็ว ตรงแนว พฤติกรรมเด่น อุทิศตัวทุ่มเทให้กับการทำงาน มีระเบียบวินัย

^๕สัมภาษณ์ นางรัชณี อ้อวิเศษ , รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๖สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนบางไทรนอก, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๖สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง , ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๗สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^๘สัมภาษณ์ นางพิชฎา รัตนวิจิตร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^๙สัมภาษณ์ นางรัชณี อ้อวิเศษ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๐}สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

สูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่ง มองอะไรตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่นสามารถฟังพาได้ พูดคำไหนคำนั้น ไม่ค่อยโลภพฤติกรรมด้อย จิตชุ่มมัว ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้าสมาคมของคนอื่น และไม่มีบารมี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวชิรกรรมเป็นประจำ มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย วิธีการปรับพฤติกรรม สังเกตดูอารมณ์ตัวเองเป็นประจำ เจริญเมตตาให้มากๆ คิดก่อนพูดนานๆ และพูดทีละคำ ฟังทีละเสียง อย่าไปจริงจังกับโลกมากนักเปิดใจกว้างรับความคิดใหม่ๆ พิจารณาโทษของความโกรธต่อความเสื่อมโทรมของร่างกาย

๓.ด้านโมหจริต ผู้ที่ไม่กระฉับกระเฉง ทำตัวเชื่องซึม ไม่ว่าจะอ่านหนังสือหรือนั่งอยู่ในห้องเรียนก็สามารถหลับได้ทุกที่ นางสาวเดือนฉาย ชุตติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า คนกลุ่มนี้ไม่ต้องการทำอะไรเพราะพวกเขาจะเบื่อ พวกเขาคิดว่าทุกอย่างในชีวิตยากเกินไปที่จะจัดการ^{๑๑} ซึ่งสอดคล้องกับนางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า โดยปกติจะคิดดูถูกตัวเองและประเมินค่าตัวเองต่ำ^{๑๒} มีความสอดคล้องกับ นางพิชฎา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นคนที่อ่อนไหวง่าย คนโมหะจริตจะมีหน้าและตาที่เหม่อลอย^{๑๓} สอดคล้องกับ นางรัชณี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า การใช้วาจาเนื้อเสียงที่อ่อนหวานไพเราะ แทบจะไม่เคยโกรธใคร^{๑๔} สอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่า ลักษณะนิสัยที่สุภาพอ่อนโยน ไม่ชอบการเข้าสังคมเพราะจะรู้สึกอายและเคอะเขิน ไม่ต้องการที่จะเด่นดังหาจุดสนใจของคนอื่น^{๑๕}

สรุปได้ว่า ลักษณะคนโมหจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ ง่วงๆ ซึมๆ เบื่อๆ เซ็งๆ ดวงตาดูเศร้าๆ ซึ้งๆ พูดจาเบาๆ นุ่มนวลอ่อนโยน ยิ้มง่าย อารมณ์ ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น เดินแบบขาดจุดมุ่งหมาย ไร้ความมั่นคง พฤติกรรมเด่น ไม่ฟังคำแนะนำใจอะไรได้ง่ายและชัดเจน มีความรู้สึก มักตัดสินใจอะไรได้ถูกต้อง ทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจำ ไม่ค่อยทุกข์หรือเครียดมากนักเป็นคนดี เป็นเพื่อนที่น่าคบ ไม่ทำร้ายใคร พฤติกรรมด้อย ไม่มีความมั่นใจ มองตัวเองมากกว่าความเป็นจริงโทษตัวเองเสมอ หมกมุ่นแต่เรื่องตัวเองไม่สนใจคนอื่น ไม่จัดระบบความคิด ทำให้เหมือนไม่มีความรู้ ไม่มีความเป็นผู้รู้ ไม่ชอบเป็นจุดเด่นสมาธิอ่อนและสั้น เบื่อง่าย อารมณ์อ่อนไหวง่ายใจน้อย วิธีการปรับพฤติกรรม ตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน ฝึกสมาธิสร้างพลังจิตให้เข้มแข็ง ให้จิตออกจากอารมณ์ โดยจับการเคลื่อนไหวของร่างกาย หรือเล่นกีฬา แสวงหาความรู้ และต้องจัดระบบความรู้ความคิด สร้างความแปลกใหม่ให้กับชีวิต อย่าทำอะไรซ้ำซาก

๔.ด้านวิตกจริต ผู้ที่ติดอยู่ในความกังวล นางสาวเดือนฉาย ชุตติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า พื้นฐานของพวกเขาคือช่างพูด ชอบแสดงความคิดเห็น มีคำถามมากมาย ชอบเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับพยายามหาข้อบกพร่องของคนอื่น สมองเต็มไปด้วยความคิดฟุ้งซ่าน สับสนวุ่นวาย^{๑๖} ซึ่งสอดคล้องกับ นางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า มีแต่ความคิดที่ไม่ดีและมองโลกในแง่ร้าย

^{๑๑}สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชุตติดำรง ,๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๒}สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๑๓}สัมภาษณ์ นางพิชฎา รัตนวิจิตร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๑๔}สัมภาษณ์ นางรัชณี อ้อวิเศษ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๕}สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๖}สัมภาษณ์นางสาวเดือนฉาย ชุตติดำรง ,๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

พวกเขากังวลว่าผู้อื่นจะเอาเปรียบและแสวงหาผลประโยชน์จากเขา^{๑๗} มีความสอดคล้องกับ นางพิชฎา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า มักทะเลาวิวาท ทำร้ายจิตใจ เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีความทุกข์ เพราะเห็นแต่ปัญหา แต่หาทางแก้ไม่ได้^{๑๘} มีความสอดคล้องกับ นางรัชณี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้าก็เจ้าการ อึดตาสูงคิดว่าตัวเองเก่ง^{๑๙} มีความสอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่า อยากรู้ อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผัดวันประกันพรุ่ง พฤติกรรมเด่น เป็นนักคิดระดับเยี่ยมยอด มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง จูงใจคน^{๒๐}

สรุปได้ว่า ลักษณะคนวิตกกังวล ลักษณะพฤติกรรม คือ พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่ง พุ่งชานอยู่ในโลกความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้าก็เจ้าการ อึดตาสูงคิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้ อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผัดวันประกันพรุ่ง พฤติกรรมเด่น เป็นนักคิดระดับเยี่ยมยอด มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง จูงใจคน เป็นผู้นำหลายวงการ ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด เห็นความผิดพลาด ความผิดน้อยที่คนอื่นไม่เห็น พฤติกรรมด้อย มองจุดเล็กลึกลับภาพใหญ่ เปลี่ยนแปลงความคิดตลอดเวลา จุดยืนกลับไปกลับมา ไม่รักษาสัญญา มีแต่ความคิด ไม่มีความรู้สึก ไม่มีวิจาร์ณญาณ ลังแล มักตัดสินใจผิดพลาด มักทะเลาวิวาท ทำร้ายจิตใจ เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีความทุกข์ เพราะเห็นแต่ปัญหา แต่หาทางแก้ไม่ได้

๕.ด้านสัทธาจริต ความยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า หลักการหรือความเชื่อถือและความศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี นำศรัทธาประเสริฐกว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พูดมีหลักการ พฤติกรรมเด่น^{๒๑} ซึ่งสอดคล้องกับ นางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นคนจริงจัง พูดมีหลักการ พฤติกรรมเด่น มีพลังจิตสูงและเข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น^{๒๒} สอดคล้องกับ นางพิชฎา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า ที่เชื่อมั่นว่าตนเองมีอุดมการณ์ เป็นคนดี นำศรัทธา ประเสริฐมากกว่าคนอื่น^{๒๓} สอดคล้องกับ นางรัชณี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นคนที่คิดและพูดอย่างมีหลักการเสมอ^{๒๔} สอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่า พิจารณาเหตุผล รู้จักประนีประนอม เชื่อถือในหลักการและเหตุผล^{๒๕}

สรุปได้ว่าลักษณะคนสัทธาจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการหรือความเชื่อถือและความศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี นำศรัทธาประเสริฐกว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พูดมีหลักการ พฤติกรรมเด่น มีพลังจิตสูงและเข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องการ

^{๑๗} สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางพิชฎา รัตนวิจิตร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๑๙} สัมภาษณ์ นางรัชณี อ้อวิเศษ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐} สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๒๓} สัมภาษณ์ นางพิชฎา รัตนวิจิตร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๒๔} สัมภาษณ์ นางรัชณี อ้อวิเศษ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

เปลี่ยนแปลงตัวเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมมีพลังขับเคลื่อนมหาศาล มีลักษณะความเป็นผู้นำ พฤติกรรมด้อย หูเบาความเชื่ออยู่เหนือเหตุผล ถูกหลอกได้ง่าย ยิ่งศรัทธามาก ปัญญายิ่งลดน้อยลง จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง ไม่ประนีประนอม มองโลกเป็นขาวและเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่ตนคิดว่าถูกต้อง สามารถทำได้ทุกอย่าง แม้แต่ใช้ความรุนแรง วิธีการปรับพฤติกรรมตาม กาลามสูตร ใช้หลักเหตุผลพิจารณาเหนือความเชื่อใช้ปัญญานำทาง และใช้ศรัทธาขับเคลื่อน เปิดใจ กว้างรับความคิดใหม่ๆ

๖.ด้านพุทธิจริต นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง ให้สัมภาษณ์ว่า คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มอง เรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงไม่ปรุงแต่ง พร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง^{๒๖} ซึ่งมีความสอดคล้องกับ นางอุไรวรรณ จิตรังสี ให้สัมภาษณ์ว่า ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใส ตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์^{๒๗} มีความสอดคล้องกับ นางพิชญา รัตนวิจิตร ให้สัมภาษณ์ว่า พัฒนาปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร^{๒๘} มีความสอดคล้องกับ นางรัชนี อ้อวิเศษ ให้สัมภาษณ์ว่า มีสติปัญญาจึงทำให้พวกเขาเปิดใจรับพิจารณาแนวความคิดใหม่ๆอยู่เสมอ^{๒๙} มีความสอดคล้องกับ นางสาวเพ็ญญา พันพินิจ ให้สัมภาษณ์ว่า เป็นคนเจ้าปัญญาเจ้าความคิด มีความฉลาด มีไหวพริบปฏิภาณดี คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล ชอบใช้ความรู้และเหตุผลในการพิจารณาตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร มองปรากฏการณ์ต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริง บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง โดยปราศจากการปรุงแต่งหรืออคติส่วนตัว^{๓๐}

สรุปได้ว่า ลักษณะคนพุทธิจริต หรือเรียกว่า “ญาณจริต” ลักษณะพฤติกรรม คือ คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงไม่ปรุงแต่ง พร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ใฝ่ปรับพฤติกรรม ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใส ตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์ พฤติกรรมเด่น สามารถเห็นเหตุเห็นผลได้ชัดเจนและรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เปิดใจรับข้อเท็จจริง จิตอยู่ในปัจจุบัน ไม่จมปลักในอดีต และไม่กังวลในสิ่งที่จะเกิดในอนาคต พัฒนาปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร พฤติกรรมด้อย มีความเฉื่อยไม่ต้องการพัฒนาจิตวิญญาณ ชีวิตราบรื่นมาตลอด หากต้องเผชิญพลังด้านลบ อาจเอาตัวไม่รอด ไม่มีความเป็นผู้นำ จิตไม่มีพลังพอที่จะดึงดูดคนให้คล้อยตาม วิธีการปรับพฤติกรรม คือ ถ้ามองตัวเองว่าพอใจแล้วหรือกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน เพิ่มพลังสติสมาธิ พัฒนาจิตใจให้มีพลังขับเคลื่อนที่แรงขึ้น เพิ่มความเมตตา พยายามทำให้ประโยชน์ให้กับสังคมมากขึ้น

^{๒๖} สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางพิชญา รัตนวิจิตร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

^{๒๙} สัมภาษณ์ นางรัชนี อ้อวิเศษ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญญา พันพินิจ, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑. รากจริต ลักษณะ บุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอม ความไพเราะ ความอร่อย ไม่ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการเพื่อฝัน

จุดแข็ง มีความประณีต อ่อนไหว และละเอียดอ่อน ช่างสังเกต เก็บข้อมูลเก่ง มีบุคลิกหน้าตาเป็นที่ชอบและชื่นชมของทุกคนที่เห็น วาจาไพเราะ เข้าได้กับทุกคน เก่งในการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ และงานที่ต้องใช้บุคลิกภาพ

จุดอ่อน ไม่มีสมาธิ ทำงานใหญ่ได้ยาก ไม่มีเป้าหมายในชีวิต ไม่มีความเป็นผู้นำชี้แจงใจคน ขาดหลักการ มุ่งแต่บำรุงบำเรอผัสสะทั้ง 5 ของตัวเอง คือ รูป ร กลิ่น เสียง สัมผัส ชอบพูดคำหวานหูแต่อาจไม่จริง อารมณ์รุนแรง ช่างอิจฉา ริษยา ชอบปรุงแต่ง

วิธีแก้ไข พิจารณาโทษของจิตที่ขาดสมาธิ ฝึกพลังจิตให้มีสมาธิเข้มแข็ง หาเป้าหมายที่แน่ชัดในชีวิต พิจารณาสังปฏิกุศลต่าง ๆ ของร่างกายมนุษย์เพื่อลดการติดในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส

๒. โทสจริต ลักษณะ จิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พูดตรงไปตรงมาชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ็บระเบียบ เครื่องกฎเกณฑ์ แต่งตัวประณีตสะอาดสะอ้าน เดินเร็วตรงแนว

จุดแข็ง อุทิศตัวทุ่มเทให้กับการทำงาน มีระเบียบวินัยสูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่งมองอะไรตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้ พูดคำไหนคำนั้น ไม่ค่อยโลก

จุดอ่อน จิตขุ่นมัว ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้า มาคมของคนอื่น และไม่มีบาร์มี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวชิกรรมเป็นประจำ มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย

วิธีแก้ไข สังเกตดูอารมณ์ตัวเองเป็นประจำ เจริญเมตตาให้มาก ๆ คิดก่อนพูดนาน ๆ และพูดทีละคำ ฟังทีละเสียง อย่าไปจริงจังกับโลกมากนัก เปิดใจกว้างรับความคิดใหม่ ๆ พิจารณาโทษของความโกรธต่อความเสื่อมโทรมของร่างกาย

๓. โมหจริต ลักษณะ ง่วง ๆ ซึม ๆ เปื่อ ๆ เช้ง ๆ ดวงตาเศร้า ๆ ซึ้ง ๆ พูดจาเบา ๆ นุ่มนวลอ่อนโยนยิ้มง่าย อารมณ์ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น เดินแบบขาดจุดหมาย ไร้ความมุ่งมั่น

จุดแข็ง ไม่ฟุ้งซ่าน เข้าใจอะไรได้ง่ายและชัดเจน มีความรู้สึก มักตัดสินใจอะไรได้ถูกต้องทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจำ ไม่ค่อยทุกข์หรือเครียดมากนัก เป็นคนดี เป็นเพื่อนที่น่าคบ ไม่ทำร้ายใคร

จุดอ่อน ไม่มีความมั่นใจ มองตัวเองต่ำกว่าความเป็นจริง โทษตัวเองเสมอ หมกมุ่นแต่เรื่องตัวเองไม่สนใจคนอื่น ไม่จัดระบบความคิดทำให้เหมือนไม่มีความรู้ ไม่มีความเป็นผู้นำไม่ชอบเป็นจุดเด่นสมาธิอ่อนและสั้น เบื่อง่าย อารมณ์อ่อนไหวง่าย ใจน้อย

วิธีแก้ไข ตั้งเป้าหมายชีวิตให้ชัดเจน ฝึกสมาธิสร้างพลังจิตให้เข้มแข็ง ให้จิตออกจากอารมณ์โดยจับการเคลื่อนไหวของร่างกายหรือเล่นกีฬา แสวงหาความรู้ และต้องจัดระบบความรู้ ความคิดสร้างความคิดแปลกใหม่ให้กับชีวิต อย่าทำอะไรซ้ำซาก

๔. วิทกจริต ลักษณะ พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่งฟุ้งซ่าน อยู่ในโลกความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้ากี้เจ้าการอึดตามสูง คิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้ อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผัดวันประกันพรุ่ง

จุดแข็ง เป็นนักคิดระดับเยี่ยมยอด มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง
 จูงใจคน เป็นผู้นำหลายวงการ ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด เห็นความผิดเล็กความผิดที่
 คนอื่นไม่เห็น

จุดอ่อน มองจุดเล็กลึกลับภาพใหญ่ เปลี่ยนแปลงความคิดตลอดเวลา จุดยืนกลับไป
 กลับมา ไม่รักษาสัญญา มีแต่ความคิด ไม่มีความรู้สึก ไม่มีวิจารณ์ญาณ ลังเล มักตัดสินใจผิดพลาดมัก
 ทะเลาวิวาท ทำร้ายจิตใจ เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น มีความทุกข์เพราะเห็นแต่ปัญหาแต่หาทางแก้ไม่ได้

วิธีแก้ไข เลือกรู้ความคิด อย่าให้ความคิดลากลไป ฝึกสมาธิแบบอานาปานสติ เพื่อสงบ
 สติ อารมณ์ เลิกอกุศลจิต คลายจากความฟุ้งซ่านสร้างวินัย ต้องสร้างกรอบเวลา ฝึกมองภาพรวม คิด
 ให้ครบวงจร หัดมองโลกในแง่ดี พัฒนา มองด้านขวา

๕. สัทธาจริต ลักษณะ ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการหรือความเชื่อ ย้ำคิดย้ำพูด
 ในสิ่งที่ตนเองเชื่อถือและศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี น่าศรัทธา ประเสริฐกว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง
 พุดมีหลักการ

จุดแข็ง มีพลังจิตสูงและเข้มแข็ง พร้อมที่จะเสีย ละเพื่อผู้อื่น ต้องการเปลี่ยนแปลง
 ตัวเองและสังคมไปสู่ ภาพที่ดีกว่าเดิม มีพลังขับเคลื่อนมหาศาล มีลักษณะความเป็นผู้นำ

จุดอ่อน หูเบา ความเชื่ออยู่เหนือเหตุผล ถูกหลอกได้ง่าย ยิ่งศรัทธามาก ปัญญายิ่ง
 ลดน้อยลง จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง ไม่ประนีประนอม มองโลกเป็นขาวและดำ
 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนคิดว่าถูกต้องสามารถทำได้ทุกอย่างแม้แต่ใช้ความรุนแรง

วิธีแก้ไข นึกถึงกาลามสูตร ใช้หลักเหตุผลพิจารณาเหนือความเชื่อ ใช้ปัญญานำทาง
 และใช้ศรัทธาเป็นพลังขับเคลื่อน เปิดใจกว้างรับความคิดใหม่ ๆ ลดความยึดมั่นถือมั่นในตัวบุคคลหรือ
 อุดมการณ์ ลดความยึดมั่นในความเป็นตัวตน

๖. พุทธิจริต ลักษณะ คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่าง ๆ ตาม ภาพความเป็นจริง
 ไม่ปรุงแต่งพร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ใฝ่เรียนรู้ ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอา
 เปรียบคน หน้าที่ดมองใตตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์

จุดแข็ง สามารถเห็นเหตุเห็นผลได้ชัดเจน และรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่าง
 ถูกต้อง อดทนต่ำ เปิดใจรับข้อเท็จจริง จิตอยู่ในปัจจุบัน ไม่จมปลักในอดีต และไม่กังวลในสิ่งที่เกิด
 ในอนาคต พัฒนาปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร

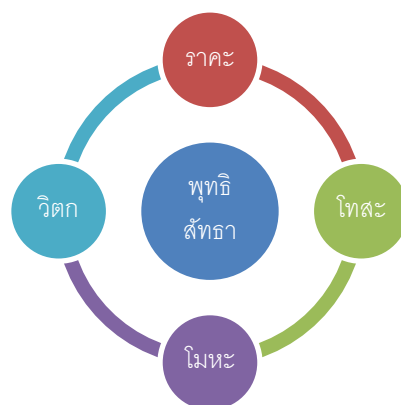
จุดอ่อน มีความเฉื่อย ไม่ต้องการพัฒนาจิตวิญญาณ ชีวิตราบรื่นมาตลอด หากต้อง
 เผชิญพลังด้านลบ อาจเอาตัวไม่รอด ไม่มีความเป็นผู้นำ จิตไม่มีพลังพอที่จะดึงดูดคนให้คล้อยตาม

วิธีแก้ไข ถามตัวเองว่าพอใจแล้วหรือกับ ภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน เพิ่มพลังสติ
 สมาธิพัฒนาจิตใจให้มีพลังขับเคลื่อนที่แรงขึ้น เพิ่มความเมตตา พยายามทำให้ประโยชน์ให้กับสังคม
 มากขึ้น

จากข้อมูลรายละเอียดของจริตทั้ง ๖ แบบที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะช่วยให้เราเข้าใจนิสัยของ
 ตนเองและผู้รอบข้างมากยิ่งขึ้น พร้อมกับได้รู้ว่า เราจะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้างและจะต้องพบ
 เจออะไรบ้างในตัวของเรา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้ประสบความสำเร็จมาก
 ยิ่งขึ้นไป

๔.๔ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี จึงสรุปมาเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Body of Knowledge) ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะครูตามหลักพรหมวิหาร ๔ ตามหลักพรหมวิหาร ๔ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ดังแผนภูมิที่ ๔.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ ความสัมพันธ์ของจริต ๖

จริต คือ ลักษณะความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่ แสดงออก อาการที่แสดงให้เห็น ที่อยู่ในขั้นอุปนิสัย ตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาพุทธ ได้พูดถึงจริตไว้ถึง ๖ ประเภท ด้วยกัน การทำให้รู้ถึงจริตของแต่ละคนจะมีประโยชน์ต่อการจัดวาง คนให้ตรงกับงาน เพราะแต่ละจริตก็มีข้อดีที่แตกต่างกัน ซึ่งเชื่อว่าใน คนๆ หนึ่งต้องมีมากกว่าหนึ่งจริตเสมอ ถ้าสามารถผสมผสานจริตกัน ได้อย่างเหมาะสมกับงานนั้นๆ ที่รับผิดชอบ งานก็จะบรรลุผลสำเร็จ ได้อย่างแน่นอนที่สุด

จริตที่ ๑ ราคะจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางสวยงาม เป็นคนที่รัก สวย รัก งาม หลงใหลได้ปลื้มใน รูป รส กลิ่นเสียง สัมผัส เป็นบุคคลที่ ชอบการแต่งตัว แต่งกาย ทำตัวเองให้มีเสน่ห์ ชอบสถานที่หรูหรา สวยงาม เน้นภาพลักษณ์ของตัวเอง เป็นกายลักษณ์ภายนอก วัตถุนิยม

ข้อดีเป็นคนช่างสังเกต ละเอียด พิถีพิถัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ ดี ทำตัวเป็นที่รักใคร่ เป็นที่ชื่นชอบต่อผู้ที่พบเห็น มีหัวใจเป็นนักบริการ และประสานงานเรื่องต่างๆ ได้ดี

ข้อด้อย ทำอะไรไม่จริงจัง ฉาบฉวย เปื่อง่าย ขาดความอดทน หรืออ่อนไหวต่อคำพูดที่กระทบกระแทกจิตใจ

จริตที่ ๒ โทสะจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางหงุดหงิดง่าย โกรธง่าย ใจร้อน รุนแรง มุ่งมั่น เป็นผู้มีวินัยสูง ยึดมั่นในหลักการ กฎเกณฑ์ มองโลก หรือสภาพเป็นอย่างที่ตัวเองคิด และเห็นว่าคนรอบข้างควร ทำตามสิ่งที่ตัวเองคิด หรือ พุดจาอ่อนข้างเร็ว ตรงไป ตรงมา ไม่คำนึง ถึงผู้ฟัง

ข้อดีเป็นคนที่มีความสูง เคารพกฎเกณฑ์ กติกา มีพลังมากที่ มุ่งต่อความสำเร็จ ตรงไปตรงมา
ข้อด้อย ขาดความยืดหยุ่น ยอมหักไม่ยอมงอ มองอะไรขาด หลักธรรมชาติที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่าง
ย่อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จริตที่ ๓ โมหะจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางเชื่อคนง่าย ลุ่มหลง งามาย ใครว่า
อย่างไรก็คล้อยตาม ไม่เป็นตัวของตัวเอง มักมองตัวเอง ไม่มีคุณค่า ทำอะไรทุกอย่างก็เห็นว่ายากไปสำหรับ
ตัวเอง เกินความสามารถที่จะทำได้ หรือมองตัวเองว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ

ข้อดี ไม่มุ่งร้ายคนอื่น ไม่อิจฉาริษยา ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่มีปากมี เสียง ต่อล้อต่อเถียงกับผู้อื่น ทำงาน
ประจำ (routine) ได้ดี

ข้อด้อย ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความมั่นใจในตัวเอง มองตัวเองในเชิงลบ ขี้ใจน้อย ใช้
ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล

จริตที่ ๔ วิทกจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางครุ่นคิด คิดวุ่น ฟุ้งซ่าน สมองเต็มไปด้วย
ด้วยความคิด ชอบพูดคุ้ย แสดงความคิดเห็น คิดเร็ว พูดเร็ว เป็นผู้มีปัญหา มีขยันขันแข็ง ไม่สามารถสนใจ
ทนทำเรื่องใด เรื่องหนึ่งได้นานจึงเกิดอาการแบบจับจด

ข้อดี มีความคิด รู้จักแยกแยะ คิดวิเคราะห์ วางแผนดี สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ จูงใจผู้คน
รอบข้างได้เป็นอย่างดี

ข้อด้อย วิทก กังวล สงสัย คิดมาก จุกยื่นแปรผัน เปลี่ยนแปลง ความคิดตลอดเวลา มักเป็นคน
ผัดวันประกันพรุ่ง ทำอะไรไม่เสร็จ เป็นขึ้นเป็นอัน

จริตที่ ๕ ศรัทธาจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางเลื่อมใส จิตใจซาบซึ้ง น้อมใจ มี
หลักการ อุดมการณ์ เชื่อมมั่นในสิ่งที่ตัวเองเคารพยึดถือ พร้อม ที่จะเสียสละตนเอง ตามระดับความเข้มข้นที่
ตัวเองเลื่อมใส

ข้อดีมีพลังตัวเองสูงในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ มีความ ต้องการเปลี่ยนแปลง จิตใจดีมี
เมตตา

ข้อด้อย ถ้ามีศรัทธามากเกินไปจะเกิดความหลง แยกแยะไม่ ออกถึงความถูกต้อง ไม่ถูกต้อง จน
ขาดเหตุผล

จริตที่ ๖ พุทธิจริต นิสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางใช้ความคิดพิจารณา มองไปตาม
สภาพความเป็นจริง มีความรู้เป็นความประพฤติปฏิบัติ คิด อะไรเป็นเหตุผล ไม่มีอคติความชอบไม่ชอบที่ยึด
ตัวเองเป็นหลัก

ข้อดีมีความยืดหยุ่น เปิดรับความคิดเห็นข้อเท็จจริงต่างๆ ไม่ ชอบความขัดแย้ง พูดจา
ประนีประนอม ไกลเกลี้ย สุภาพนุ่มนวล

ข้อด้อย การตัดสินใจไม่เด็ดขาด ขาดการแสดงออกถึงความ มุ่งมั่นในการปฏิบัติให้เกิดผลตาม
เป้าหมาย

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธิจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์

๑) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธิจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๒) เพื่อศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธิจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๓) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธิจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ขั้นตอนการวิจัยต่อไป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธิจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ได้ดังนี้

๕.๑.๑ สภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธิจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากร ภาพรวม ๖ ด้าน รายด้านบุคลากรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านโทสจริต รองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสัทธาจริต ด้านวิตกจริต ด้านโมหจริต ด้านราคจริต และรายด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านพุทธิจริต ตามลำดับ ดังนี้

๑. ด้านโทสจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด รายข้อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ รองลงมา ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลเก่ง มี มีสมาธิและระเบียบวินัยสูง ผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้ เป็นคนใจร้อน หงุดหงิดง่าย เคารพและรักษากฎเกณฑ์อยู่เสมอ และข้อที่มีต่ำสุด ได้แก่ มีความทุ่มเทในการทำงานตามลำดับ

๒.ด้านสัทธาจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายข้อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นคนใฝ่ดี ฉลาด มีจิตใจเข้มแข็ง รองลงมา ได้แก่ พร้อมพัฒนาปรับปรุงตนเองเสมอ หากเชื่อมั่นในสิ่งใดก็ไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ มีความเป็นผู้นำ มีความมุ่งมั่น

ไม่กลัวอุปสรรค มีกิริยาละมุนละม่อมไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ และไม่มากไม่น้อยจนเกินไป ได้แก่ ชอบฟังธรรมะ ชอบบริจาค เสียสละ ตามลำดับ

๓.ด้านวิตกจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายชื่อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รองลงมาได้แก่ ละเอียตรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด มองปัญหาทะลุปรุโปร่ง เห็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น ช่างจินตนาการ คิดเก่ง คิดเร็ว พุดเก่ง จูงใจผู้ฟังได้ดี เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อยเกินไปจนลืมนดูประเด็นใหญ่ๆ และไม่มากไม่น้อยจนเกินไป มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็คิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ ตามลำดับ

๔. ด้านโมหจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายชื่อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นผู้ตามที่ดีพร้อมจะทำตามคำสั่งทันทีโดยไม่มีเงื่อนไข รองลงมาได้แก่ ไม่ค่อยเครียด มีความทุกข์น้อย มีนิสัยขยันขันแข็ง มักตัดสินใจไม่ผิดพลาด มีความจริงใจ นำคบหา ทำอะไรซ้ำ แต่เสร็จทันเวลาเสมอ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๗๓ ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก คิดเร็ว ทำอะไรเร็ว แต่ไม่ค่อยละเอียด มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี และข้อที่มีต่ำสุด ได้แก่ ไม่ค่อยคิดมาก เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่ายตามลำดับ

๕.ด้านราคจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายชื่อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ รอบคอบ ช่างสังเกต รองลงมาได้แก่ เข้าใจอะไรง่ายๆ ไม่ต้องพูดมาก เก็บคนมูลเก่ง ฉลาดทันคน เก่งในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ มีความประณีต ละเอียดอ่อน มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น พุดจาไพเราะอ่อนหวาน และข้อที่มีต่ำสุด ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี ตามลำดับ

๖.ด้านพุทธิจริต ภาพรวม พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รายชื่อ ทุกข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล รองลงมาได้แก่ มีสติสัมปชัญญะสูง ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ชอบศึกษาหาความรู้ ไม่หมกมุ่นอยู่กับอดีต อยู่กับปัจจุบัน ไม่กังวลกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคตวางแผนเก่ง มีปฏิภาณไหวพริบดี และข้อที่มีต่ำสุด ได้แก่ มั่นใจในตนเองสูง และไม่มากไม่น้อยจนเกินไปตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑.ลักษณะคนราคจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ มีบุคลิกดี มีมาด น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอมความไพเราะ ความอร่อย ไม่ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการเพื่อฝัน พฤติกรรมเด่น มีความประณีตอ่อนไหว และละเอียดอ่อน ช่างสังเกตเก็บข้อมูลเก่ง มีบุคลิกหน้าตาเป็นที่ชอบและชื่นชมของทุกคนที่เห็นวจาไพเราะ เข้าได้กับทุกคน เก่งในการประสานงาน การประชาสัมพันธ์และงานที่ต้องใช้บุคลิกภาพ พฤติกรรมด้อย ไม่มีสมาธิ ทำงานใหญ่ได้ยาก

๒.ลักษณะคนโทสจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ มีจิตขุนเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พุดตรงไปตรงมา ชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบเคร่งกฏเกณฑ์ แต่งตัวประณีต

สะอาดสะอาด เดินเร็ว ตรงแนว พฤติกรรมเด่น อุทิศตัวทุ่มเทให้กับการทำงาน มีระเบียบวินัยสูง ตรงเวลา วิเคราะห์เก่ง มองอะไรตรงไปตรงมา มีความจริงใจต่อผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้ พูดคำไหนคำนั้น ไม่ค่อยโอ้อวดพฤติกรรมด้อย จิตขุนมัว ร้อนรุ่ม ไม่มีความเมตตา ไม่เป็นที่น่าคบค้าสมาคมของคนอื่น และไม่มีบาร์มี ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างวาทกรรมเป็นประจำ มีโรคภัยไข้เจ็บได้ง่าย

๓.ลักษณะคนโมหจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ ง่วงๆ ซึมๆ เบื่อๆ เซ็งๆ ดวงตาดูเศร้าๆ ซึ้งๆ พูดจาเบาๆ นุ่มนวลอ่อนโยน ยิ้มง่าย อารมณ์ ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น เดินแบบขาดจุดหมาย ไร้ความมั่นคง พฤติกรรมเด่น ไม่ฟังชัน เข้าใจอะไรได้ง่ายและชัดเจน มีความรู้สึก มักตัดสินใจอะไรได้ถูกต้อง ทำงานเก่ง โดยเฉพาะงานประจำ ไม่ค่อยทุกข์หรือเครียดมากนักเป็นคนดี เป็นเพื่อนที่น่าคบ ไม่ทำร้ายใคร พฤติกรรมด้อย ไม่มีความมั่นใจ มองตัวเองมากกว่าความเป็นจริงโทษตัวเองเสมอ หมกมุ่นแต่เรื่องตัวเองไม่สนใจคนอื่น

๔.ลักษณะคนวิตกจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่ง ฟุ้งซ่านอยู่ในโลกความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้ากี้เจ้าการ อดทนสูงคิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผิดวันประกันพรุ่ง พฤติกรรมเด่น เป็นนักคิดระดับเยี่ยมยอด มองอะไรทะลุปรุโปร่งหลายชั้น เป็นนักพูดที่เก่ง จูงใจคน เป็นผู้นำหลายวงการ ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด เห็นความผิดเล็ก ความผิดน้อยที่คนอื่นไม่เห็น

๕.ลักษณะคนสัทธาจริต ลักษณะพฤติกรรม คือ ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการ หรือความเชื่อถือและความศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี นำศรัทธาประเสริฐ กว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พูดมีหลักการ พฤติกรรมเด่น มีพลังจิตสูงและเข้มแข็งพร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น ต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิมมีพลังขับเคลื่อนมหาศาล มีลักษณะความเป็นผู้นำ พฤติกรรมด้อย หูเบาความเชื่ออยู่เหนือเหตุผล ถูกหลอกได้ง่าย ยิ่งศรัทธามาก ปัญญายิ่งลดน้อยลง จิตใจคับแคบ ไม่ยอมรับความคิดที่แตกต่าง ไม่ประนีประนอม มองโลกเป็นขาวและเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนคิดว่าถูกต้อง สามารถทำได้ทุกอย่าง แม้แต่ใช้ความรุนแรง วิธีการปรับพฤติกรรมตาม กาลามสูตร ใช้หลักเหตุผลพิจารณาเหนือความเชื่อใช้ปัญญานำทาง และใช้ศรัทธาขับเคลื่อน เปิดใจกว้างรับความคิดใหม่ๆ

๖.ลักษณะคนพุทธิจริต หรือเรียกว่า “ญาณจริต” ลักษณะพฤติกรรม คือ คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่างๆ ตามสภาพความเป็นจริงไม่ปรุงแต่ง พร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ใฝ่ปรับพฤติกรรม ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใส ตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์ พฤติกรรมเด่น สามารถเห็นเหตุเห็นผลได้ชัดเจนและรู้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เปิดใจรับข้อเท็จจริง จิตอยู่ในปัจจุบัน ไม่จมปลักในอดีต และไม่กังวลในสิ่งที่จะเกิดในอนาคต พัฒนาปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ เป็นกัลยาณมิตร

๕.๑.๓ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

จริต คือ ลักษณะความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่ แสดงออก อาการที่แสดงให้เห็น ที่อยู่ในชั้นอุปนิสัย ตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาพุทธ ได้พูดถึงจริตไว้ถึง ๖ ประเภท ด้วยกัน การทำให้อริยจริตของแต่ละคนจะมีประโยชน์ต่อการจัดวาง คนให้ตรงกับงาน เพราะแต่ละจริตก็มีข้อดีที่

แตกต่างกัน ซึ่งเชื่อว่าใน คนๆ หนึ่งต้องมีมากกว่าหนึ่งจริตเสมอ ถ้าสามารถผสมผสานจริตกัน ได้อย่างเหมาะสมกับงานนั้นๆ ที่รับผิดชอบ งานก็จะบรรลุผลสำเร็จ ได้อย่างแน่นอนที่สุด

จริตที่ ๑ ราคะจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางสวยงาม เป็นคนที่รัก สวย รัก งาม หลงใหลได้ปลื้มใน รูป รส กลิ่นเสียง สัมผัส เป็นบุคคลที่ ชอบการแต่งตัว แต่งกาย ทำตัวเองให้มีเสน่ห์ ชอบสถานที่หรูหรา สวยงาม เน้นภาพลักษณ์ของตัวเอง เป็นกายลักษณ์ภายนอก วัตถุนิยม

ข้อดี เป็นคนช่างสังเกต ละเอียด พิถีพิถัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ ดี ทำตัวเป็นที่รักใคร่ เป็นที่ชื่นชอบต่อผู้ที่พบเห็น มีหัวใจเป็นนักบริการ และประสานงานเรื่องต่างๆ ได้ดี

ข้อด้อย ทำอะไรไม่จริงจัง ฉาบฉวย เปื่อง่าย ขาดความอดทน หรืออ่อนไหวต่อคำพูดที่กระทบกระแทกจิตใจ

จริตที่ ๒ โทสะจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางหงุดหงิดง่าย โกรธง่าย ใจร้อน รุนแรง มุ่งมั่น เป็นผู้มีวินัยสูง ยึดมั่นในหลักการ กฎเกณฑ์ มองโลก หรือสภาพเป็นอย่างที่ตัวเองคิด และเห็นว่าคนรอบข้างควร ทำตามสิ่งที่ตัวเองคิด หรือ พุดจาก่อนข้างเร็ว ตรงไป ตรงมา ไม่คำนึง ถึงผู้ฟัง

ข้อดี เป็นคนที่มีวินัยสูง เคารพกฎเกณฑ์ กติกา มีพลังมากที่ มุ่งต่อความสำเร็จ ตรงไปตรงมา

ข้อด้อย ขาดความยืดหยุ่น ยอมหักไม่ยอมงอ มองอะไรขาด หลักธรรมชาติที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

จริตที่ ๓ โมหะจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางเชื่องง่าย ลุ่มหลง งมงาย ใครว่าอย่างไรก็คล้อยตาม ไม่เป็นตัวของตัวเอง มักมองตัวเอง ไม่มีคุณค่า ทำอะไรทุกอย่างก็เห็นว่ายากไป สำหรับตัวเอง เกินความ สามารถตัวเองที่จะทำได้ หรือมองตัวเองว่าเป็นผู้ไร้ความสามารถ

ข้อดี ไม่มุ่งร้ายคนอื่น ไม่อิจฉาริษยา ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่มีปากมี เสียง ต่อล้อต่อเถียงกับผู้อื่น ทำงานประจำ (routine) ได้ดี

ข้อด้อย ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความมั่นใจในตัวเอง มองตัวเองในเชิงลบ ขี้ใจน้อย ใช้ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล

จริตที่ ๔ วิทกจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางครุ่นคิด คิดวอกวน ฟุ้งซ่าน สมอง เต็มไปด้วยความคิด ชอบพุดคุย แสดงความคิดเห็น คิดเร็ว พุดเร็ว เป็นผู้มีปัญหา มีขยันขันแข็ง ไม่สามารถสนใจทนทำเรื่องใด เรื่องหนึ่งได้นานจึงเกิดอาการแบบจบบจ

ข้อดีมี ความคิด รู้จักแยกแยะ คิดวิเคราะห์ วางแผนดี สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ จูงใจ ผู้คนรอบข้างได้เป็นอย่างดี

ข้อด้อย วิทก กังวล สงสัย คิดมาก จุกยื่นแปรผัน เปลี่ยนแปลง ความคิดตลอดเวลา มักเป็นคนผัดวันประกันพรุ่ง ทำอะไรไม่เสร็จ เป็นขึ้นเป็นอัน

จริตที่ ๕ ศรัทธาจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางเลื่อมใส จิตใจซาบซึ้ง น้อมใจ มีหลักการ อุดมการณ์ เชื่อมมั่นในสิ่งที่ตัวเองเคารพยึดถือ พร้อม ที่จะเสียสละตนเอง ตามระดับความเข้มข้นที่ตัวเองเลื่อมใส

ข้อดี มีพลังตัวเองสูงในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ มีความ ต้องการเปลี่ยนแปลง จิตใจดีมีเมตตา

ข้อด้อย ถ้ามีศรัทธามากเกินไปจะเกิดความหลง แยกแยะไม่ ออกถึงความถูกต้อง ไม่ถูกต้อง จนขาดเหตุผล

จริตที่ ๖ พุทธิจริต นิสสัย หรือทางประพฤติหนักไปในทางใช้ความคิดพิจารณา มองไปตามสภาพความเป็นจริง มีความรู้เป็นความประพฤติปรกติ คิด อะไรเป็นเหตุผล ไม่มีอคติความชอบไม่ชอบที่ยึดตัวเองเป็นหลัก

ข้อดีมี ความยืดหยุ่น เปิดรับความคิดเห็นข้อเท็จจริงต่างๆ ไม่ ชอบความขัดแย้ง พุดจา ประณีประนอม ไกล่เกลี่ย สุภาพนุ่มนวล

ข้อด้อย การตัดสินใจไม่เด็ดขาด ขาดการแสดงออกถึงความ มุ่งมั่นในการปฏิบัติให้เกิดผลตามเป้าหมาย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารตามหลักกัลยาณมิตรธรรมโรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ผู้วิจัยได้นำประเด็นจากการสรุปผลมาเป็นประเด็นในการอภิปรายผลตามประเด็นต่อไปนี้

๕.๒.๑ สภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของบุคลากร ภาพรวม ๖ ด้าน รายด้านบุคลากรมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านโทสจริต รองลงมา อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสัทธาจริต ด้านวิตกจริต ด้านโมหจริต ด้านราคจริต และรายด้านที่มีระดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านพุทธิจริต

ซึ่งมีความสอดคล้องกับงาน **สุรรัตน์ ฝนอรุณ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา” พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านพุทธิจริตสูง และมีราคจริต วิตกจริต โมหจริต และโทสจริตอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนั้นคนที่มีอายุน้อยจะมีบุคลิกภาพด้านราคจริต โทสจริต โมหจริตและวิตกจริตสูงกว่าคนที่มียาวมากกว่า โดยค่าเฉลี่ยจะลดหลั่นลงตามอายุที่เพิ่มขึ้น ส่วนสัทธาจริตและพุทธิจริตมีค่าเฉลี่ยสูงเมื่อมีอายุมากขึ้น^๑

๕.๒.๒ สรุปหลักการการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

๑. ราคจริต ลักษณะ บุคลิกดี มีมัต น้ำเสียงนุ่มนวลไพเราะ ติดในความสวย ความงาม ความหอม ความไพเราะ ความอโรย ไม่ชอบคิด แต่ช่างจินตนาการเพ้อฝัน

๒. โทสจริต ลักษณะ จิตขุ่นเคือง โกรธง่าย คาดหวังว่าโลกต้องเป็นอย่างที่ตัวเองคิด พุดตรงไปตรงมาชอบชี้ถูกชี้ผิด เจ้าระเบียบ เคร่งกฎเกณฑ์ แต่งตัวประณีตสะอาดสะอ้าน เดินเร็วตรงแนว

^๑สุรรัตน์ ฝนอรุณ, “การศึกษามุขภาพของผู้นำนาระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”, *วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต*, (สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๖).

๓. โมหจริต ลักษณะ ง่วง ๆ ซึม ๆ เปื่อ ๆ เซ้ง ๆ ดวงตาดูเศร้า ๆ ซึ้ง ๆ พูดจาเบา ๆ นุ่มนวลอ่อนโยนยิ้มง่าย อารมณ์ไม่ค่อยเสีย ไม่ค่อยโกรธใคร ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบทำตัวเป็นจุดเด่น เดินแบบขาดจุดหมาย ไร้ความมุ่งมั่น

๔. วิตกจริต ลักษณะ พูดเป็นน้ำไหลไฟดับ ความคิดพวยพุ่งฟุ้งซ่าน อยู่ในโลกความคิด ไม่ใช่โลกความจริง มองโลกในแง่ร้ายว่าคนอื่นจะเอาเปรียบกลั่นแกล้งเรา หน้าจะบึ้ง ไม่ค่อยยิ้ม เจ้ากี้เจ้าการอวดตาสงู คิดว่าตัวเองเก่ง อยากรู้อยากเห็นไปทุกเรื่อง ผิดวันประกันพรุ่ง

๕. สัทธาจริต ลักษณะ ยึดมั่นอย่างแรงกล้าในบุคคล หลักการหรือความเชื่อ ย้ำคิดย้ำพูด ในสิ่งที่ตนเองเชื่อถือและศรัทธา คิดว่าตัวเองเป็นคนดี น่าศรัทธา ประเสริฐกว่าคนอื่น เป็นคนจริงจัง พูดมีหลักการ

๖. พุทธิจริต ลักษณะ คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล มองเรื่องต่าง ๆ ตาม ภาพความเป็นจริง ไม่ปรุงแต่งพร้อมรับความคิดที่แตกต่างไปจากของตนเอง ใฝ่เรียนรู้ ช่างสังเกต มีความเมตตาไม่เอาเปรียบคน หน้าตาผ่องใสตาเป็นประกาย ไม่ทุกข์

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ **กนกกาญจน์ สนิทบาล** ที่ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนนทบุรี” พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านพุทธิจริตและสัทธาจริตสูง ส่วนบุคลิกภาพด้านราคะจริต ด้านโทสะจริต ด้านโมหจริต และด้านวิตกจริต อยู่ในระดับต่ำ เพศหญิงมีพุทธิจริตสูงกว่าชาย กลุ่มที่มีอายุสูงกว่าชาย กลุ่มที่มีอายุไม่เกิน ๓๕ ปี มีราคะจริต โมหจริต วิตกจริต สูงกว่าผู้มีอายุมากกว่า ส่วนสัทธาจริตมีต่ำกว่าผู้มีอายุสูงกว่า ผู้จบการศึกษาปริญญาตรีมีโมหจริตสูงกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารจะมีโทสะจริตและโมหจริตและโมหจริตน้อยกว่าผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ นอกจากนั้นยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์เกินกว่า ๒๑ ปี ขึ้นไปมีสัทธาจริตและพุทธิจริตสูงกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า^๒

๕.๒.๓ แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

จริตที่ ๑ ราคะจริต ข้อดีเป็นคนช่างสังเกต ละเอียด พิถีพิถัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ ดี ทำตัวเป็นที่รักใคร่ เป็นที่ชื่นชอบต่อผู้ที่พบเห็น มีหัวใจเป็นนักบริการ และประสานงานเรื่องต่างๆ ได้ดี

ข้อด้อย ทำอะไรไม่จริงจัง ฉาบฉวย เปื่อง่าย ขาดความอดทน หรืออ่อนไหวต่อคำพูดที่กระทบกระแทกจิตใจ

จริตที่ ๒ โทสะจริต ข้อดีเป็นคนที่มีความมั่นใจสูง เคารพกฎเกณฑ์ กติกา มีพลังมากที่ มุ่งต่อความสำเร็จ ตรงไปตรงมา

ข้อด้อย ขาดความยืดหยุ่น ยอมหักไม่ยอมงอ มองอะไรขาด หลักธรรมชาติที่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

^๒ กนกกาญจน์ สนิทบาล, “การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี”, **ศรีปทุมปริทัศน์**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๐): ๖๐-๗๒.

จริตที่ ๓ โมหะจริต ข้อดี ไม่มุ่งร้ายคนอื่น ไม่อิจฉาริษยา ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่มีปากมี เสียง ต่อ ล้อต่อเถียงกับผู้อื่น ทำงานประจำ (routine) ได้ดี

ข้อด้อย ขาดความคิดสร้างสรรค์ ขาดความมั่นใจในตัวเอง มองตัวเองในเชิงลบ ขี้ใจน้อย ใช้ความรู้สึกมากกว่าเหตุผล

จริตที่ ๔ วิตกจริต ข้อดี มีความคิด รู้จักแยกแยะ คติวิเคราะห์ วางแผนดี สามารถแก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้ จูงใจผู้คนรอบข้างได้เป็นอย่างดี

ข้อด้อย วิตก กังวล สงสัย คิดมาก จุกยื่นแปรผัน เปลี่ยนแปลง ความคิดตลอดเวลา มัก เป็นคนผัดวันประกันพรุ่ง ทำอะไรไม่เสร็จ เป็นขึ้นเป็นอัน

จริตที่ ๕ ศรัทธาจริต ข้อดีมีพลังตัวเองสูงในการขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ มีความ ต้องการเปลี่ยนแปลง จิตใจดีมีเมตตา

ข้อด้อย ถ้ามีศรัทธามากเกินไปจะเกิดความหลง แยกแยะไม่ ออกถึงความถูกต้อง ไม่ ถูกต้อง จนขาดเหตุผล

จริตที่ ๖ พุทธิจริต ข้อดี มีความยืดหยุ่น เปิดรับความคิดเห็นข้อเท็จจริงต่างๆ ไม่ ชอบ ความขัดแย้ง พุดจาประนีประนอม ไกล่เกลี่ย สุภาพนุ่มนวล

ข้อด้อย การตัดสินใจไม่เด็ดขาด ขาดการแสดงออกถึงความ มุ่งมั่นในการปฏิบัติให้เกิดผล ตามเป้าหมาย

ซึ่งมีความสอดคล้องกับ **ธัญญา เกียรติสุนนท์** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรม องค์การ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพตามแนว GLOBE บุคลิกภาพแบบจริต ๖ และแบบเขาวนิจิต อัจฉริยะ ของผู้บริหาร พบว่า ลักษณะวัฒนธรรมองค์การอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด ส่วนลักษณะ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพมีลักษณะเน้นอนาคตและความเป็นเพศชาย ไม่เน้นลักษณะการใช้อำนาจและ ความเป็นปัจเจกบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบพุทธิจริต ราคจริต โทสจริต และ เขาวนิจิตอัจฉริยะทุกด้านอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ส่วนวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์ทางลบกับ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ส่วนกับจริต ๖ มีความสัมพันธ์ทางลบ ๔ ด้าน และทางบวก ๑ ด้าน ส่วนกับเขาวนิจิตอัจฉริยะพบว่ามีสัมพันธ์ทางลบ ๒ ด้าน ในขณะที่ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กับจริต ๖ ทางบวก ๒ ด้าน และทางลบ ๑ ด้าน ส่วนกับเขาวนิจิตอัจฉริยะมี ความสัมพันธ์ทางบวก และจริต ๖ กับเขาวนิจิตอัจฉริยะมีความสัมพันธ์ทางบวก ๔ ด้าน และทางลบ ๑ ด้าน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ต่อไปนี้

๑. การบูรณาการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต มีนิสัยดี บุคลิกภาพดี แต่งกาย เรียบร้อย และยิ้มแย้มแจ่มใส มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี อารมณ์หนักแน่น เป็นแบบอย่างที่ดีและมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหาร

๒. การบูรณาการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริตมีความเป็นประชาธิปไตยและมีความรู้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. การบูรณาการ ผู้บริหาร ควรมีแผนพัฒนางานการศึกษาดี อดทนต่อถ้อยคำ พร้อมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และการสร้างเครือข่ายการบริหารการศึกษา ๔.๐

๔. การบูรณาการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต ผู้บริหาร ควรมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการบริหาร และไม่ชักนำบุคลากรหรือคนอื่นไปในทางที่เสื่อมเสีย ต้องมีศีลธรรมประจำใจ

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เชิงปฏิบัติการ ต่อไปนี้

๑. จากการวิจัยที่ผ่านมา อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังพบปัญหาบางประเด็นที่ ผู้นำผู้บริหารควรปฏิบัติ คือ ลักษณะความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่ แสดงออก อาการที่แสดงให้เห็น ที่อยู่ในขั้นอุปนิสัย

๒. จากการวิจัยที่ผ่านมา อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่ยังพบปัญหาบางประเด็นที่ ผู้นำผู้บริหารควรปฏิบัติ คือ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา Thailand ๔.๐

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

๑. ควรวิจัยเรื่อง การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ บูรณาการกับหลักพุทธธรรม ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๒. ควรวิจัยเรื่อง ศึกษาจริตของผู้บริหาร

๓. ควรวิจัยเรื่อง ศึกษาประสิทธิภาพการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ของครู ผู้บริหารต่อไป

๔. ควรวิจัยเรื่อง ลักษณะความประพฤติ หรือพฤติกรรมที่ แสดงออก อาการที่แสดงให้เห็น ที่อยู่ในขั้นอุปนิสัยของผู้บริหาร

บรรณานุกรม

๑.ภาษาไทย

(ก.) ข้อมูลปฐมภูมิ

(ข.) ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

- กนกกาญจน์ สีนภิบาล. “การศึกษาบุคลิกภาพตามแนวจิต ๖ ในพระพุทธศาสนาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี”. **ศรีปทุมปริทัศน์**, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม- ธันวาคม ๒๕๕๐.
- คะนอง ปาลิภัทรากร. “จิต ๖: กรอบในการเข้าใจคน”. **วารสารนักบริหาร**. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๓ กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๔๙.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. **๘๐ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. (นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนพริ้นติ้ง, ๒๕๕๙).
- ทศนา แชนนี. **๘๐ นวัตกรรม:การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรชั่น, ๒๕๕๗.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ**. กรุงเทพมหานคร: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี. ๒๕๕๒.
- ปรัชญา เวสารัชช. **หลักการจัดการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๕๔.
- ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. **หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๕.
- พ.รัตนลักข์. **จิต ๖ จริยา ๖ ศาสตร์แห่งการอ่านใจคน**. นนทบุรี: อุทยานความรู้. ๒๕๕๒.
- พระมหาเทียบ สิริญาโณ (มาลัย). **การใช้ภาษาบาลี**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- พระญาณธชะ. **ปรมัตถ์ปิณี**. แปลโดย พระคันธสาราภังค์. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- พระอุทิศสเถระ. **วิมุตติมรรค**. แปลโดย พระเทพโสภณ (ประยูร ธรรมจิตโต) และคณะ. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). **พระไตรปิฎกสิ่งที่ชาวพุทธต้องรู้**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, ๒๕๔๖.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). “พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์”. พิมพ์ครั้งที่ ๑๗. กรุงเทพมหานคร: ๒๕๕๔.
- พิชัย เสงี่ยมจิตต์. **การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา**. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๔๒.

ภาวิตา ธาราศรีวิสุทธิ และวิบูลย์ ไตรณะบุตร. **หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

มลชยา กาศอินตา “การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคแบบสืบเสาะหาความรู้(5E) โดยใช้ชุดกิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒”. **ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** (หลักสูตรและการสอน), ๒๕๕๕.

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. **คู่มือการจัดระบบการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ** ๒๕๕๗. พิมพ์ครั้งที่ ๒. พิมพ์ที่ ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๑๕๕๔.—กรุงเทพฯ:ราชบัณฑิตยสถาน,๒๕๕๖.

รังสรรค์ บุชยะมา. **เอกสารการจัดการเรียนรู้**.กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๐.

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัด สพ.บ.นทบุรี เขต ๑**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=1201 หวน พันธุ์. รศ.. **การบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต. ๒๕๒๙.

วิโรจน์ สารรัตน์. **การบริหารการศึกษา หลักทฤษฎี หน้าที่ ประเด็น และบทวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ, ๒๕๔๖

เสรี พงศ์พิศ. “บูรณาการคืออะไร”. **สยามรัฐรายวัน**. ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในท้องถิ่น ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๕๔.

อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัย โกศลธนากุล. **จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๙. (กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๕๕).

อนุสรณ์ จันทพันธ์ และบุญชัยโกศลธนากุล.จริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน.(กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง. ๒๕๕๓.

อุสา ริน “ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ที่เรียนแบบสตอรีไลน์และแบบสืบเสาะหาความรู้การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์”. **ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** (หลักสูตรและการสอน). ๒๕๕๑.

(๒) วิทยานิพนธ์:

เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย. “กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงบูรณาการ: ภูมูแจสู่ความเป็นเลิศ”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ๒๕๕๖.

กัลป์กร มั่นถาวรวงศ์. “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร”. **ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะครุ ศาสตร์: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๕.

จักรกฤษ สุริโยปการ. “รูปแบบและกระบวนการพัฒนาครูตามหลักพุทธบูรณาการ”. **วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

ชุมพร ลือราช “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ตามแนวคิด 5 E โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเป็นสื่อเรื่องพลังงานแสง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัด เมธังกราวาส(เทพรัฐราษฎร์นุกูล)”. **ครุศาสตรมหาบัณฑิต** (หลักสูตรและการสอน), ๒๕๕๔.

ณัชชาภิญญ์ วิรัตน์ชัยวรรณ “การศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสืบเสาะหา ความรู้(5E) เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จิตวิทยาศาสตร์และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖”. **ครุศาสตร์ มหาบัณฑิต** (หลักสูตรและการสอน), ๒๕๕๕.

ณัฐวัชร จันทโรธรรณ. “ความคาดหวังของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์ ศศ.ม..** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๒.

ทองสา ยงเพชร. “การศึกษาการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารการศึกษา ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต ๑”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ๒๕๕๑.

ธณิศวรร จิตขวัญ. “ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน ประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี”. **ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๒.

ธัญญา เกียรติสุนนท์. “วัฒนธรรมองค์การ ลักษณะผู้นำที่มีประสิทธิภาพตามแนว GLOBE บุคลิกภาพแบบจริต ๖ และแบบเขาวนจิตอัจฉริยะ ของผู้บริหารบริษัท เอส.พี.ซูซูกิ จำกัด (มหาชน)”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะศิลปศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔.

พระมหาภูมินทร์ สารทโร (อุณอุทรณ์). “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความคิดเห็นในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๓”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

พระรัชเวธน์ รุ่งเรือง. “การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในโรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทวีวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑ กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘.

ไพบุลย์ ธรรมชัดดุก. “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่ทาจังหวัดลำพูน”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘.

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. “การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๑”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต**. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ๒๕๕๕.

สุรรัตน์ ฝนอรุณ. “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขตกรุงเทพ มหา นครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต**.

เสรี พุทธราน. “การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง ลำพูน”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.

สุรรัตน์ ฝนอรุณ. “การศึกษาบุคลิกภาพของผู้บริหารระดับกลางในองค์การเอกชนเขต กรุงเทพมหานครตามแนวจริต ๖ ในพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร มหาบัณฑิต**. สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ๒๕๔๖.

สุชิน เรืองบุญส่ง. “การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาระยอง เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๑.

เอี่ยมอร ชลวร. “การจัดการความรู้เชิงพุทธบูรณาการ”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

(๓) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

จรีวัลย์ ภักดีวุฒิ. **บูรณาการคืออะไร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/๗๔๖๙๓> [๘ กันยายน ๒๕๖๐].

พระพรหมคุณาภรณ์ ปอ ปยุตโต. “พุทธธรรม”(ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/61/ContentFile1129.pdf ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **การปฏิรูปการศึกษา: วาระแห่งชาติจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สู่อการปฏิบัติ ยุทธศาสตร์ที่จะพา ประเทศพ้นวิกฤต**. แหล่งที่มา: <http://www.onec.go.th/publication/strategic/strategic.html>. ๘ กันยายน ๒๕๖๐.

อนุสรณ์ จันทพันธ์.บุญชัย โกศลธนากุล. “พื้นฐานจริต ๖ ศาสตร์ในการอ่านใจคน”. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: http://www.tpa.or.th/tpanews/upload/mag_content/61/ContentFile1129.pdf ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑.

อรรศรี งามวิทยาพงศ์. ปฏิรูปการศึกษา: มุมมองทางกระบวนการทัศน์และบริบทสังคม. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://www.midnightuniv.org/midculture44/newpage4> ๘ กันยายน
๒๕๖๐.

Bordinet."จีรังจรีต 6 : ทฤษฎีบุคลิกภาพตามแนวพุทธปรัชญา".(ออนไลน์).แหล่งที่มา:
<https://www.gotoknow.org/posts/261384> ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑.

(๔) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ นางสาวเดือนฉาย ชูติดำรง,ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรใน ,๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นางพิชญา รัตนวิจิตร, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง, ๒๑ ธันวาคม
๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนบางไกรนอก,๒๖ ธันวาคม
๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นางรัชนี อ้อวิเศษ , รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ จิตรังสี, รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธนิมิตประชาโมทย์, ๒๑ ธันวาคม
๒๕๖๑

๒.ภาษาอังกฤษ

Berndt. Jane Ann. 2002. The Effect of Learning Cycle in Teaching Natural
Resource Science in the Elementary School Classroom (Online). Available
:[http://www.12.org/prsctices/good/instruction/projectbetter/science/s-](http://www.12.org/prsctices/good/instruction/projectbetter/science/s-26-28.html) 26-28
html [2002. May 2]

Klindienst. David Burr. “The Effect of the Learning Cycle Lesson Dealing with
Electricity on the cognitive Structures. Attitude Toward Science and
Achievment of Urban Middle School Students.” Dissertation Abstracts
International . 54 (November1993) : 1718 – A.

Norman. John T.). Systematic Modeling Versus the LearningCycle :Comparative
Effects of Integrated Science Process SkillAchievement.Journal of Research
in Science Teaching. (1992. September 29(1): 715 – 727.

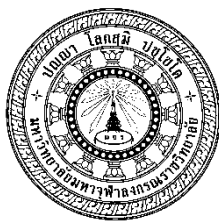
SaXndeUV.W. L. and SheSaUdVon.D. vA ComSaUiVon of ConcUeWe and FoUma
lScience InVWUXcWion XSon Science AchieYemenW and ReaVoning Abili
W\ of Si[WhGUade SWXdenWVy.JoXUnal of ReVeaUch in Science
Teaching. 1 (JanXaU\ 1987).39-51.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แบบสอบถามสำหรับหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC)
- การแปลผลค่า IOC จากแบบสอบถาม
- แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับหาคำดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ (IOC)

เรื่อง แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ตรงกับระดับการพิจารณาของท่าน
เกี่ยวกับเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดนนทบุรี

ซึ่งมีระดับเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +๑ หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือใช้ได้
- ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือต้องปรับปรุง
- ๑ หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือต้องตัดทิ้ง

ตัวอย่าง

ข้อ	รายการ	ระดับการพิจารณา			
		+๑	๐	-๑	หมายเหตุ
๐	มีการกล่าวทักทายอย่างสนิทสนมเป็นกันเอง	✓			

จากตัวอย่าง

ข้อ ๐ ท่านเห็นว่า ท่านมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในการส่งเสริมการรักษาศีล ๕ ในด้านที่ ๑ กระบวนการมีส่วนร่วมในขั้นเตรียมการ (ร่วมคิด) อยู่ในระดับใช้ได้

พระสมุห์ปริยญา ปรีชาโน (ยันต์โกเศศ)
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

จังหวัดนนทบุรีจังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านที่สุดเพียงข้อเดียว โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- +๑ หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือใช้ได้
- ๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือต้องปรับปรุง
- ๑ หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือต้องตัดทิ้ง

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนทางขวามือ ตามที่เป็นจริงเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี เพียงระดับเดียวในแต่ละข้อ ทุกข้อ

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี	ระดับการปฏิบัติ			
		+๑	๐	-๑	หมายเหตุ
	๑. รากจริต				
๑	มีความประณีต ละเอียดอ่อน				
๒	รอบคอบ ช่างสังเกต				
๓	เข้าใจอะไรง่าย ๆ ไม่ต้องพูดมาก				
๔	เก็บคนมูลเก่ง ฉลาดทันคน				
๕	พูดจาไพเราะอ่อนหวาน				
๖	มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น				
๗	เก่งในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์				
๘	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี				
	๒. โทสจริต				
๙	มีความทุ่มเทในการทำงาน				
๑๐	มีสมาธิและระเบียบวินัยสูง				
๑๑	เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ				
๑๒	วิเคราะห์ข้อมูลเก่ง				
๑๓	เคารพและรักษากฎเกณฑ์อยู่เสมอ				

๑๔	ผู้อื่นสามารถฟังพาได้				
๑๕	เป็นคนใจร้อน หงุดหงิดง่าย				
๑๖	คิดเร็ว ทำอะไรเร็ว แต่ไม่ค่อยละเอียด				
	๓. โมหจริต				
๑๗	ไม่ค่อยคิดมาก เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่าย				
๑๘	มีสัญชาตญาณดี มักตัดสินใจไม่ผิดพลาด				
๑๙	ไม่ค่อยเครียด มีความทุกข์น้อย				
๒๐	มีความจริงใจ น่าคบหา				
๒๑	ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก				
๒๒	ทำอะไรช้า แต่เสร็จทันเวลาเสมอ				
๒๓	เป็นผู้ตามที่ดีพร้อมจะทำตามคำสั่งทันทีโดยไม่มีเงื่อนไข				
๒๔	มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี				
	๔. วิทกจริต				
๒๕	ช่างจินตนาการ คิดเก่ง คิดเร็ว				
๒๖	มองปัญหาทะลุปรุโปร่ง				
๒๗	ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด				
๒๘	เห็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น				
๒๙	พูดเก่ง จูงใจผู้ฟังได้ดี				
๓๐	เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อยเกินไปจนลืมนดูประเด็นใหญ่ๆ				
๓๑	มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็คิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ				
๓๒	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
	๕. สัทธาจริต				
๓๓	เป็นคนใฝ่ดี ฉลาด มีจิตใจเข้มแข็ง				
๓๔	พร้อมพัฒนาปรับปรุงตนเองเสมอ				
๓๕	ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม				
๓๖	มีความเป็นผู้นำ				
๓๗	มีกิริยาละมุนละม่อมไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ				

๓๘	หากเชื่อมั่นในสิ่งใดก็ไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ				
๓๙	ชอบฟังธรรมะ ชอบบิณฑบาต เสียสละ				
๔๐	มีความมุ่งมั่น ไม่กลัวอุปสรรค				
	๖. พุทธิจริต				
๔๑	ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล				
๔๒	ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น				
๔๓	มีสติสัมปชัญญะสูง				
๔๔	ไม่หมกมุ่นอยู่กับอดีต อยู่กับปัจจุบัน ไม่กังวลกับสิ่งที่เกิดในอนาคต				
๔๕	มีการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ				
๔๖	มีความขยันหมั่นเพียร ชอบศึกษาหา ความรู้				
๔๗	วางแผนเก่ง มีปฏิภาณไหวพริบดี				
๔๘	มั่นใจในตนเองสูง				

การแปลผลค่า (IOC) จากแบบสอบถาม

คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ คน ที่ได้ประเมินความสอดคล้อง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

+๑ หมายถึง เหมาะสมว่า แบบสอบถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามเนื้อหา

๐ หมายถึง ไม่แน่ใจว่า แบบสอบถามวัดตรงตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามเนื้อหา

-๑ หมายถึง ไม่เหมาะสมว่า แบบสอบถามไม่ได้วัดตรงตามวัตถุประสงค์หรือตรงตามเนื้อหา

แบบสอบถามที่ถือว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาในระดับดี สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จะต้องมีค่า IOC เกินกว่า ๐.๕ เป็นต้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน

(IOC Index of Objective Congruence)

เรื่อง

แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

+๑ = แน่ใจ หมายถึง แบบสอบถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

๐ = ไม่แนใจ หมายถึง ไม่แนใจว่าจะวัดได้

-๑ = ไม่แนใจ หมายถึง แบบสอบถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ๕ ท่าน					รวม/คน	ผลของ IOC	สรุปผล
	คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕			
๑.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๓.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๔.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๕.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๖.	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

สรุปผลการหา ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านตรวจเครื่องมือวิจัย ทุกท่านมีความเห็นว่าแบบสอบถามเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรีให้สอดคล้องกับตัวแปรทั้ง ๖ ด้าน คือ

๑. ราคจริต
๒. โทสจริต
๓. โมหจริต
๔. วิตกจริต
๕. สัทธจริต
๖. พุทธิจริต

โดยที่ ค่า IOC = +๑ คือ แบบสอบถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

ค่า IOC = ๐ คือ ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้

ค่า IOC = - ๑ คือ แบบสอบถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

โดยใช้วิธีเลือกข้อคำถามของแบบสอบถามที่มีค่ากำหนดทางสถิติที่ ๐.๐๕ ขึ้นไป จากคำถามทั้งหมด ๓๐ ชุด ใช้ได้ ๓๐ ชุด คือ มีข้อคำตอบของแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่าน ในการหาค่า (IOC) และได้ค่า IOC มากกว่า ๑.๐๐ ทุกข้อ นั้นหมายความว่าแบบสอบถามสามารถนำไปวัดผลของแบบสอบถามได้อย่างแน่นอน

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง :

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้สร้างเสริมพุทธจริต ของนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๒. เพื่อศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพุทธจริตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ๓. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบูรณาการการศึกษาตามหลักพุทธจริต สำหรับโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ต่อไป ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้รับจะดำเนินการแปลผลวิจัยและผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเหล่านี้เป็นความลับและใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยนี้เท่านั้น ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อท่านหรือหน่วยงานของท่านแต่ประการใด และแบบสอบถามนี้จะมีคุณค่าอย่างยิ่งเมื่อท่านได้ให้คำตอบที่ครบถ้วน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ลักษณะและเกณฑ์การให้คะแนนเป็นมาตราส่วนประเมินค่าของคะแนนมี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ ๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
ระดับ ๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับ ๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
ระดับ ๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับ ๑	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดีและขออวยพรให้คุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พระสมุห์ปริยญา ปรีชาโน
 นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง

๑. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๒๑ - ๓๐ ปี

☐ ๓๑ - ๔๐ ปี

☐ ๔๑ - ๕๐ ปี

☐ ๕๑ ปีขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

๔. ตำแหน่ง

☐ เจ้าหน้าที่

☐ ครู

☐ ผู้บริหาร

๖. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

☐ ๑ - ๕ ปี

☐ ๖ - ๑๐ ปี

☐ ๑๑ - ๑๕ ปี

☐ ๑๖ ปีขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน
ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนทางขวามือ เพียงระดับเดียวในแต่ละข้อ ทุกข้อ

ข้อ	แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างพุทธจริต	ระดับการปฏิบัติ				
		๕	๔	๓	๒	๑
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๑. รากจริต					
๑	มีความประณีต ละเอียดย่อน					
๒	รอบคอบ ช่างสังเกต					
๓	เข้าใจอะไรง่ายๆ ไม่ต้องพูดมาก					
๔	เก็บคนมูลเก่ง ฉลาดทันคน					
๕	พูดจาไพเราะอ่อนหวาน					
๖	มีบุคลิกภาพที่ดีเป็นที่ชื่นชอบของบุคคลอื่น					
๗	เก่งในการประสานงาน ประชาสัมพันธ์					
๘	ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี					
	๒. โทสจริต					
๙	มีความทุ่มเทในการทำงาน					
๑๐	มีสมาธิและระเบียบวินัยสูง					
๑๑	เป็นคนตรงต่อเวลาเสมอ					
๑๒	วิเคราะห์ข้อมูลเก่ง					
๑๓	เคารพและรักษากฎเกณฑ์อยู่เสมอ					
๑๔	ผู้อื่นสามารถพึ่งพาได้					
๑๕	เป็นคนใจร้อน หงุดหงิดง่าย					
	๓. โมหจริต					
๑๖	คิดเร็ว ทำอะไรเร็ว แต่ไม่ค่อยละเอียด					
๑๗	ไม่ค่อยคิดมาก เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่าย					
๑๘	มีสัญชาตญาณดี มักตัดสินใจไม่ผิดพลาด					
๑๙	ไม่ค่อยเครียด มีความทุกข์น้อย					
๒๐	มีความจริงใจ น่าคบหา					
๒๑	ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่กล้าแสดงออก					
๒๒	ทำอะไรช้า แต่เสร็จทันเวลาเสมอ					
๒๓	เป็นผู้ตามที่ดีพร้อมจะทำตามคำสั่งทันทีโดยไม่มีเงื่อนไข					

๒๔	มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี					
	๔. วิตกจริต					
๒๕	ช่างจินตนาการ คิดเก่ง คิดเร็ว					
๒๖	มองปัญหาทะลุปรุโปร่ง					
๒๗	ละเอียดรอบคอบ เจาะลึกในรายละเอียด					
๒๘	เห็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่คนอื่นไม่เห็น					
๒๙	พูดเก่ง จูงใจผู้ฟังได้ดี					
๓๐	เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อยเกินไปจนลืมนู่นนี่นั่น					
๓๑	มีเรื่องที่จะต้องพิจารณานิดหน่อยก็คิดตรองอยู่อย่างนั้น ไม่กล้าตัดสินใจ					
๓๒	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
	๕. สัทธาจริต					
๓๓	เป็นคนใฝ่ดี ฉลาด มีจิตใจเข้มแข็ง					
๓๔	พร้อมพัฒนาปรับปรุงตนเองเสมอ					
๓๕	ต้องการเปลี่ยนแปลงตนเองและสังคมไปสู่สภาพที่ดีกว่าเดิม					
๓๖	มีความเป็นผู้นำ					
๓๗	มีกิริยาละมุนละม่อมไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใดๆ					
๓๘	หากเชื่อมั่นในสิ่งใดก็ไม่เปลี่ยนใจง่ายๆ					
๓๙	ชอบฟังธรรมะ ชอบบริจาค เสียสละ					
๔๐	มีความมุ่งมั่น ไม่กลัวอุปสรรค					
	๖. พุทธิจริต					
๔๑	ฉลาด คิดอะไรเป็นเหตุเป็นผล					
๔๒	ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
๔๓	มีสติสัมปชัญญะสูง					
๔๔	ไม่หมกมุ่นอยู่กับอดีต อยู่กับปัจจุบัน ไม่กังวลกับสิ่งที่จะเกิดในอนาคต					
๔๕	มีการปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ					
๔๖	มีความขยันหมั่นเพียร ชอบศึกษาหาความรู้					
๔๗	วางแผนเก่ง มีปฏิภาณไหวพริบดี					
๔๘	มั่นใจในตนเองสูง					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
พุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง : กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ตามประสบการณ์ของท่าน

๑. ราคจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๒. โทสจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๓. โมหจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๔. วิตกจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๕. สัทธจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๖. พุทธิจริต

ปัญหา/อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

ขออนุโมทนาขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง
แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต
สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
จังหวัดนนทบุรี

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-นามสกุล

วุฒิการศึกษา

ตำแหน่ง

วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา
จังหวัดนนทบุรี ตามประเด็นข้อสัมภาษณ์ต่อไปนี้

๑. ราคจริต ผู้มีราคะเป็นความประพฤติปกติ นักทางด้านรักสวรั้งาม

๒. โทสจริต ผู้มีโทสะเป็นความประพฤติปกติ นักทางใจร้อนขี้หงุดหงิด

๓. โมหจริต ผู้มีโมหะเป็นความประพฤติปกติ นักทางขี้มเหงา งมง่าย

๔. สรัทธาจริต ผู้มีศรัทธาเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางน้อมเนื้อเชื่อใจ

๕. พุทธจริต ผู้มีญาณจริตเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดพิจารณา

๖. วิตกจริต ผู้มีวิตกเป็นความประพฤติปกติ นักไปทางคิดจับจดฟุ้งซ่าน

ขออนุโมทนาขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือเชิญ

- รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์
- หนังสือถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์จำนวน ๕ รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

๑. นางสาวเดือนฉาย ชุติดำรง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรโน (ศิลปบุญวิทยา)
๒. นางอุไรวรรณ จิตรังสี ครูชำนาญการพิเศษ/ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนพุฒิปรางค์ปราโมทย์
๓. นางพิชญา รัตนวิจิตร ครูชำนาญการพิเศษ/ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
๔. นางรัชณี ออวิเศษ ครูชำนาญการพิเศษ/รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
๕. นางสาวเพ็ญภา พันพินิจ รักษาการผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเชิงกระบือ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๕๗๑.๑

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารครูและเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนันท)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

วิมล ทพ

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลทดลองวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๕๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๑ มิ.ย. ๖๑
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๑๑๐๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางทรายใหญ่
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รัทสประจำตัว
 ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลัง
 ดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู
 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหาร
 โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
 บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการ
 อนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน ผอ. ร.ร.

ขอแสดงความนับถือ

พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน
 นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

๒๑ ธ.ค. ๖๑

นางสาว
 ผอ. ร.ร. วัดบางทรายใหญ่
 อำเภอบางบาล
 ๒๑ ธ.ค. ๖๑
 รับทราบ ผอ. ร.ร.

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
เลขที่รับ 1059
รับวันที่ 21 ธ.ค. ๒๕๖1
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี”เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

- ☒ ทราบ
☐ อนุมัติตามเสนอขอ
☒ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

รองอธิการ

อนุญาตให้เก็บข้อมูลได้

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พวงสัมพันธ์ ๒๐๐๑๒๐๑๓
กลุ่มงานวิจัย ราชสว.๑๕๑
ตัวหนา

ลงชื่อ... ๒๑/๑๒/๒๕๖๑...เจ้าหน้าที่ธุรการ

๒๑/๑๒/๒๕๖๑

พริ... ๒๑/๑๒/๒๕๖๑
ผู้อำนวยการ

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
รับที่ 334/2561
วันที่ 26 ธ.ค. 61
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปรีญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

จันทรา
รับที่ ๓๓๔/๒๕๖๑
26 ธ.ค. 61

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอร้งน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๕ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน **ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน

เลขรับ.....๑๖๗

วันที่ ๑๒ ธ.ค. ๖๑

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกhem แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รับ ผ.ด. โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน
-เพื่อโปรดพิจารณาและพิจารณา

๒๖ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอร้งน้อย

จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๗๐

โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔

www.mcu.ac.th

โรงเรียนวัดบางไกรนอก

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรนอก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

จำนวน ๑ ชุด

วันที่.....

วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๒๕๖๑

เวลา ๑๗.๓๐ น.

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

วันทวน

(นางสาว/พิศุภา พันพินิจ)

รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
หนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑. ดร.เกษม แสงนนท์ ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. รศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. รศ.ดร.อำนวย เดชชัยศรี อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๔. รศ.ดร.วิชุดา หุ่นวิไล อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

๕. ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม/ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๒๑๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติเคราะห้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
เรียน รศ.ดร.วิชชุดา หุ่นวิไล
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

๑. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการ
๒. ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข กรรมการ

เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

(รศ.ดร.วิชชุดา หุ่นวิไล)

วันที่ ๒๕.๑๐.๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปใช้อ้างอิงถึงผลการตรวจเครื่องมือวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ตรวจเครื่องมือ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๒๑๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
เรียน รศ.ดร.อำนาจ เดชชัยศรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระสมุห์ปริญญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

๑. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการ
๒. ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข กรรมการ

เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ในงานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกhem แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

(รศ.ดร.อำนาจ เดชชัยศรี)

วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปใช้อ้างอิงถึงผลการตรวจเครื่องมือวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ตรวจเครื่องมือ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๒๑๗

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

๑. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการ
๒. ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข กรรมการ

เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ในงานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกhem แสงนัท)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

(ดร.นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ)

วันที่ ๑๑.๑๐.๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปใช้อ้างอิงถึงผลการตรวจเครื่องมือวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ตรวจเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร./๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ /ว.๒๑๖๘ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

๑. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการ
๒. ดร.พีรวัฒน์ ชัยสุข กรรมการ

เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติโครงการให้ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

(รศ.ดร.อินตา ศิริวรรณ)

วันที่

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปใช้อ้างอิงถึงผลการตรวจเครื่องมือวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ตรวจเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร./๐๘๔-๑๐๔-๔๒๗๓

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ /ว.๒๑๖๘ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติโครงการที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.เกษม แสงนนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. วิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

๑. รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย ประธานกรรมการ
๒. ดร.พิรพัฒน์ ชัยสุข กรรมการ

เพื่อให้งานวิจัยของนิสิตดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงใคร่ขออนุมัติโครงการให้ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือวิจัย อันจะส่งผลให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาอนุมัติ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจเครื่องมือวิจัยแล้ว

(ดร.เกษม แสงนนท์)
วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปใช้อ้างอิงถึงผลการตรวจเครื่องมือวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ตรวจเครื่องมือ

ภาคผนวก ง

- หนังสือติดต่อด่วนงานเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถาม
- หนังสือติดต่อด่วนงานเพื่อขออนุญาตการสัมภาษณ์

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

ดร. วิมลพร หง (วิมลพร)

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เลขที่รับแจ้ง ๐๐๘ , ๒๕๖๒
 วันที่ 3 ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๔ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกhem แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

อรรถสิทธิ์ ปิ่นมร

3 ม.ค. ๖๒

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐
โทร. ๐๓๕๒๕ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๓๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

โรงเรียนวัดสำโรงใหม่ อ.บ้านแพรก จ.นนทบุรี
เลขที่ ๑๒๖/๒๕๖
ชั้น ๑-๑-๑๑
นางสาว...

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสำโรงใหม่**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๖ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล อันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกม แสงนันท)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

เรื่อง นอ.ทพม
เรียน **นายกศ.สาทร**
ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

- ๗๖๗
-

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการตอบกลับ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จ.พระนครศรีอยุธยา ๓๓๑๓๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

โรงเรียนวัดปากน้ำ

1209/61

26/12/61

09.56 %

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากน้ำ
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๕ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

ทุกท่าน

26/12/61

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๕ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๕ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน **ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าทรายอุปถัมภ์**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๑ ชุด

รับทราบ
วันที่ ๑๖ ธ.ค.
๒๕๖๓

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันตโกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนันท)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

กณ

- มณม ทน.โตธม
คุณธรรมให้
ดีในใจ

ธก.พธ.ร.
๒๖ ธ.ค. ๖๓

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๗๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcuc.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

โรงเรียนวัดบางไกรนอก

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรนอก
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

วันที่รับที่ ๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๑
 วันที่ ๑๓.๓๐ น.
 เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

พันทราฟ

(นางสาวพิณพิกิต พันธ์น้อย)

รักษาการ/แทนผู้อำนวยการโรงเรียน

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

โรงเรียนอนุบาลบางกรวย (วัดศรีประวดี)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ทะเบียน..... 1889
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑๐..... ๖๐ พ.ศ. ๕๖
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบางกรวย
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนันท)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รับทราบ
ปฏิบัติ

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๔ ชุด

โรงเรียนวัดใหม่ผดุงเขต
รับที่ 333 12561 น.
วันที่ 26 ธ.ค. 61
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ญา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รันทาน
 รัตน์ อ้วนโค่น
 26 ธ.ค. 61

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย

จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕

www.mcu.ac.th

รับที่ SL ๒

วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๑

ว.ก. ☒ บ.ท. ☐ง.ป. ☐ บ.ค. ☐ร.บ. ☐

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจันทน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

๐๕ ธ.ค. ๖๑

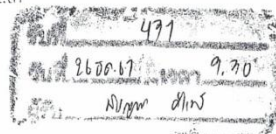
หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน **ผู้อำนวยการโรงเรียนมหาดเล็กราษฎร์รังสฤษดิ์**
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๒ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รัทสประจำตัว
 ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลัง
 ดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา
 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับ
 นักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
 บริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อ
 ทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

อรุณ ๗ ใน สิงหนาท

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๓๔
www.mcu.ac.th เลขที่ ๗๘.๑๒๐๖
วันที่ ๒๕.๕.๖๑
ลงชื่อ.....

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๕ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา ในพื้นที่ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อ การอนุญาตให้ทำวิจัยทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

๒. ๖๖๖
๒๕๖๑

๒๖.๕.๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

โรงเรียนวัดของพลู

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เลขที่รับ ๙๖๐/๒๕๖๑

รับวันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดของพลู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑๐ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว
 ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลัง
 ดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา
 เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับ
 นักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
 บริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อ
 ทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

- ทราบ 1๐๗๗๗
 - มอบพรอม ดักในพร

(นางสาวสุมาลี นิลคำ)

ครู โรงเรียนวัดของพลู (วัดราชบ.) (นางฉวี) รักษาการแทน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดของพลู (วัดราชประชานุสรณ์)

26 ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอร้งน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๕ ชุด

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน

โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน

เลขรับ ๑๖๕

วันที่ ๒๖ ธ.ค. ๖๑

ด้วย พระสมุห์ปริปัญญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

เรียน ผอ. โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน
 -เพื่อโปรดพิจารณาและพิจารณา

๒๖ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลิโพ อำเภอน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๓๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร่มเย็น ธีระประภาส**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๗ ชุด

၁၆/၁၂
 ၂၃.၈.၃၅
 ၁၂.၂၃

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ ทรัสประจักษ์ ๖๐๐๑๒๐๑๑๑ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักเรียนประถมศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดน่านบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน ผอ.รร.วัดปรังสีท ขอแสดงความนับถือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ขออนุญาตให้แบบสอบถามแก่ทางวิจัย (ดร.เกษม แสงนนท์)
จึงรับมาที่ทราบ ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
๒๖ ธ.ค. ๖๓

၅၅၅၅

วิเทศสัมพันธ์
ตาม แผนการดำเนินงาน
ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๘๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔

www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ชุด

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
เลขที่รับ 1051
วันที่ 21 ธ.ค. 2561
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารครูและเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ กัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เอกhem แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

☒ 1. ตรวจ
☐ 2. อนุมัติ
☒ 3. ไม่อนุมัติ
มอบพิจารณา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
พระสุเมธีปรีดา ขออนุญาต เก็บ
แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย
ดังที่แนบ

ลงชื่อ ผู้ว่าฯ
21 ธ.ค. 2561 เจ้าหน้าที่ธุรการ

-อนญาตให้เก็บข้อมูลได้
พ.อ. รัตนพร
21 ธ.ค. 2561

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๘๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๑๑๖๑
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเก็บแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม
 สิ่งที่มาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 15 ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รัทสประจำตัว
 ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลัง
 ดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียน
 ประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารครูและ
 เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ
 กัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็น
 อย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ
 โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน ผอ. ร.ร.
 พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน
 นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 (ดร.เกษม แสงนนท์)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา
 ๒๑ ธ.ค. ๖๑

ขอแสดงความนับถือ
 ผอ. ร.ร.
 ผอ. ร.ร.
 ๒๑ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๕๗๑.๑

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยนต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากผู้บริหารครูและเจ้าหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รพทพ

(พิมพ์ด้วยหมึกสีแดง)

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลทดลองวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๕๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๑ มี.จ. ๖๑
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๑๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้บริหารโรงเรียน/โรงเรียนพระปริยัติธรรม
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปริชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน ผอ. ร.ร.
 พระเดชพระคุณ อาจารย์ ปรีชา ใจดี
 วัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร
 ขออภัยล่วงหน้าที่ต้องรบกวน
 อธิการบดีโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 เพ็ญศรี
 ๒๑ ธ.ค. ๖๑

ขอแสดงความนับถือ
 (ดร.เกษม แสงนนท์)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

งาน
 มอญศักดิ์ นพ. นางสาวดวง
 ดำเนินการ
 ๒/๑๑/๖๑
 ๒๑ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๕๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง
เลขที่รับ 1059
รับวันที่ 21 ธ.ค. ๒๕๖1
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริญญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสนประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตร สำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดีและขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

- ☒ ทราบ
☐ อนุมัติตามเสนอขอ
☒ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

รองอธิการ

-อนุญาตให้เก็บข้อมูลได้

โรงเรียนวัดทางหลวงโพธิ์ทอง

นางสาวปัทมา ขอดอนจาท

ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการวิจัย ราชสาส์น ๑๕

ตัวที่ พบ.

ลงชื่อ.....รับฝาก.....เจ้าหน้าที่ธุรการ

21 ธ.ค. 2561

พญ. รัชมาศฯ
ผู้อำนวยการ
21 ธ.ค. ๒๕๖1

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.ณ/ว.๒๕๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๔ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังนกน้อย
จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรียน **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดใหม่แดงเมต**
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนวัดใหม่แดงเมต
รับที่ 334/2561
วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๖๑
เวลา

ด้วย พระสมุห์ปริญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รับทราบ
รศ. อธิเดช
๒๖ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๗/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงรัก
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน
 เลขรับ.....๑๖๗
 วันที่.....๑๖ ธ.ค. ๖๑

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฉายา ปรีชาโน นามสกุล ยันต์โกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครูเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รับ ณ ผ.ด. โรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน
 -เพื่อโปรดปรานและพิจารณา

๒๖ ธ.ค. ๖๑

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว.๒๙๐

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
 จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทร. ๐๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

โรงเรียนวัดบางไกรนอก

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางไกรนอก
 สิ่งที่มาด้วย แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

รับที่.....
 วันที่ ๒๒ ธ.ค. ๒๕๖๑
 เวลา ๑๗.๓๐ น.

ด้วย พระสมุห์ปริยญา ฌายา ปรีชาโน นามสกุล ชันดีโกเศศ รหัสประจำตัว ๖๐๐๑๒๐๒๐๑๓ นิสิตบัณฑิตศึกษา หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และนิสิตกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครู เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพุทธจริต สำหรับนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี” ดังนั้น ทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์เป็นอย่างดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

รับทราบ

(นางสาวนันทนา พันพินิจ)

รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน

หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงถึงผลการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามรับรอง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	: พระสมุห์ปริญา ปรีชาโน (ยันต์โกเศศ)
ว/ด/ป เกิด	: ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓
ชาติภูมิ	: ๑๙๗ วัดใหญ่ศรีสุพรรณ แขวงหิรัญรูจี เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
การศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๑๗ ประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนวัดสังข์กระจาย เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๒ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๙ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธ โฆส นครปฐม พ.ศ. ๒๕๖๐ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อุปสมบท	: ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ พัทธสีมา วัดสังข์กระจายวรวิหาร เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
สังกัด	: วัดสังข์กระจายวรวิหาร เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
ปีที่เข้าศึกษา	: ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒
ที่อยู่ปัจจุบัน	: วัดสังข์กระจายวรวิหาร ๕๐๔ ถนนอิสรภาพ ๒๑ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ ๐๙๑ ๘๐๖๐ ๕๓๓ prinya69@hotmail.com